

สุนทรียภาพความงามแห่งชีวิต

ศิลปนิพนธ์เสนอเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาออกแบบทัศนศิลป์

พฤษภาคม 2560

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

THE AESTHETIC OF GRANDEUR LIFE

An Art Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

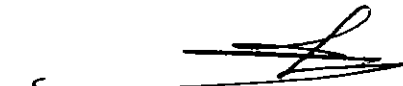
For the Degree in of Bachelor of Fine and Applied Arts

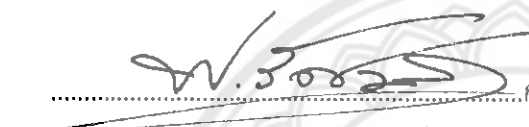
Program in Visual Art Desing

May 2017

Copyright 2017 by Naresuan University

คณะกรรมการสอบศิลปนิพนธ์ได้พิจารณาศิลปนิพนธ์ เรื่อง “สุนทรียภาพความสวยงาม
แห่งชีวิต” ของ นายธวัชชัย นาคนวล เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาออกแบบทัศนศิลป์ของมหาวิทยาลัยนเรศวร

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรชาติ เกษประสิทธิ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวีร์ศมี พรหมรัตน์)

อนุมัติ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันต์ จันทรสมศักดิ์)

คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

พฤษภาคม 2560

ชื่อเรื่อง

สุนทรียภาพความสง่างามแห่งชีวิต

ผู้วิจัยสร้างสรรค์

ธวัชชัย นาคนวน

ประธานที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรชาติ เกษประสิทธิ์

กรรมการที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวีร์ศมี พรหมรัตน์

ประเภทสารนิพนธ์

ศิลปนิพนธ์ ศป.บ สาขาวิชาออกแบบทัศนศิลป์
มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2559

คำสำคัญ

สุนทรียะ, ชีวิต

บทคัดย่อ

ศิลปนิพนธ์เรื่อง สุนทรียภาพความสง่างามแห่งชีวิต นี้ เป็นการวิจัยแบบสร้างสรรค์ ทางด้านทัศนศิลป์ ลักษณะผลงานศิลปะ เป็นรูปแบบ จิตรกรรม ซึ่งมีวัตถุประสงค์/เป้าหมาย เพื่อ 1. เพื่อเป็น การศึกษาค้นคว้ากระบวนการ ขั้นตอนการสร้างสรรค์ ผลงานทัศนศิลป์จิตรกรรมนำไปสู่การบันทึกผล การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ไว้อย่างระบบในรูปเอกสารการรายงานภาคศิลปนิพนธ์ 2. เพื่อแสดงออก ถึงอารมณ์ความรู้สึกในความงามของสิ่งที่มีชีวิต ออกมาเป็นผลงานทัศนศิลป์จิตรกรรมในเชิงลักษณะ เฉพาะตัว 3. เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้และเข้าใจถึงขั้นตอนแนวทางการสร้างสรรค์ผลงาน ทัศนศิลป์ : จิตรกรรมที่มุ่งการตอบสนองความคิดและความรู้สึกแสดงออกถึงคุณค่าทางความงามหรือ สุนทรียภาพในรูปแบบผลงานทัศนศิลป์จิตรกรรมสีน้ำมันบนผ้าใบเป็นสำคัญ

โดยการวิจัยแบบสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์เรื่องนี้ มีขั้นตอนและกลวิธีกระบวนการสร้างสรรค์ ผลงานศิลปะ ในรูปแบบจิตรกรรม นำเสนอออกมาในรูปแบบ 2/3มิติ/แบบลวงตา/ตามกายภาพที่ เป็นจริง/วัสดุระบุเช่น สีน้ำมันบนผ้าใบ ลักษณะผลงานเป็นกระบวนการ เหมือนจริง/อุดมคติ/ มโนคติ ซึ่งมีกลวิธีการสร้างสรรค์ ด้วยกระบวนการปฏิบัติงาน วาดเส้น/จิตรกรรมระบายสีแบบเน้น รูปทรงขอบคมชัด ช่อแผ่แผ่ และ แบบทิ้งร่องรอยแผ่แผ่ นำเสนอออกมาในรูปแบบ 2/3มิติ(แบบ ลวงตา/ตามกายภาพที่เป็นจริง) วัสดุ สีน้ำมันบนผ้าใบ จำนวนผลงาน 4 ภาพ

กำหนดเนื้อหาแนวความคิด เกี่ยวกับ ความงามแบบสุนทรีย์ในสิ่งมีชีวิต เพื่อแสดงคุณค่าทาง สุนทรีย์ภาพ/ ทางศิลปะ อันเป็นผลงานศิลปะที่มีคุณลักษณะแบบ Intellectual content ผลสัมฤทธิ์ ของการวิจัยสร้างสรรค์ศิลปะนิพนธ์เรื่อง สุนทรีย์ความงามแห่งชีวิต นี้ ปรากฏว่าได้มีการศึกษา การพัฒนา กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ วาดเส้น/จิตรกรรมระบายสีแบบเน้นรูปทรงขอบ คมชัด ช่อแผ่แผ่ และ แบบทิ้งร่องรอยแผ่แผ่ นำเสนอก่อมาในรูปแบบ 2/3มิติ(แบบลงตา/ตาม กายภาพที่เป็นจริง) (วัสดุ สีน้ำมันบนผ้าใบ จำนวนผลงาน 4 ภาพ รวมทั้งมีการบันทึกข้อมูล กระบวนการวิจัยแบบสร้างสรรค์ศิลปะนิพนธ์ชุดนี้ ในลักษณะรูปเล่มเอกสาร เอาไว้อย่างครบถ้วน สมบูรณ์ สามารถนำไปประกอบการเผยแพร่ในจัดแสดงนิทรรศการศิลปะให้เกิดประโยชน์ต่อไป

Title	THE AESTHETIC OF GRANDEUR LIFE
Author	Thawatchai Naknual
Advisor	Assist. Prof. Surachat kesprasit, Abb.of degree.
Co – Advisor	Assist. Prof. Dr. Thaveerat phromrat, Abb. of degree.
Academic Paper	Thesis B.F.A. in Visual Art Design, Naresuan University, 2016
Keywords	Aesthetic, life

Abstracts

Art Thesis The aesthetics of life is creative research. The visual arts the art style is a painting which aims to

1. To study the process. Creative process the work of visual arts led to the recording of artistic creation. The system is in the form of a report.
2. To express emotions in the beauty of living things. Out came the visual arts in a unique way.
3. To create a process of learning and understanding the process of creating a visualarts: painting that addresses thought and expression, expresses aesthetic value, or aesthetics in the form of a visual arts oil painting. On canvas is important.

By creative-research, this art-thesis-there are steps-and-strategies for-creating artistic works. In painting style present a concrete form. 2/3 dimensional / illusory / realistic physical / material specifications, such as Oil on canvas The nature of the work is a process. Realistic / Ideal / Ideal which have creative strategies. With operational processes drawing lines / painting, coloring, contrasting shapes, sharp edges, brush strokes, and brush strokes. Present a concrete form. 2/3 Dimensional (Realistic / Realistic) Oil Painting on Canvas Number of 4 works define the conceptual content of aesthetic beauty in living organisms. To show aesthetics / artistry as a result of art with Intellectual content. Achievement of creative research. The aesthetics of this life of elegance has been studied to develop the creative process

of visual art. Drawing lines / painting, coloring, contrasting shapes, sharp edges, brush strokes, and brush strokes. Present a concrete form. 2/3 dimensions (false / realistic) (oil on canvas, 4 works, including recording The creative research process of this art piece. In the form of a book Completely. Can be published in the exhibition of art to benefit.

ประกาศคุณูปการ

ศิลปินพันธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณา ช่วยเหลือ และให้คำแนะนำในการ
ปรึกษาได้อย่างดีจากบุคคลผู้เปี่ยมด้วยความอนุเคราะห์

ผู้สร้างสรรค์ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อสมปอง นาคนวน และคุณแม่บัวแก้ว นาคนวน
บิดามารดาของผู้สร้างสรรค์ ผู้เปรียบเป็นแรงผลักดันสำคัญในการศึกษา คอยสนับสนุนการ
ดำเนินงาน ทั้งให้คำปรึกษาและดูแลงบประมาณให้เพียงพอต่อการทำศิลปินพันธ์ได้อย่างราบรื่นและ
ยังเป็นกำลังใจให้ผู้สร้างสรรค์อย่างดีที่สุดเสมอมา

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุรชาติ เกษประสิทธิ์
ประธานที่ปรึกษาศิลปินพันธ์ ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่ามาเป็นที่ปรึกษา พร้อมทั้งให้คำแนะนำอันเป็น
ความรู้ที่เป็นประโยชน์ในการสร้างสรรค์งาน ตลอดระยะเวลาในการทำศิลปินพันธ์ฉบับนี้ และ
ขอขอบพระคุณคณะกรรมการศิลปินพันธ์ ประกอบไปด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวีศักดิ์ พรหม
รัตน์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องของศิลปินพันธ์ด้วยความเอาใจใส่ จนทำให้
ศิลปินพันธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วง มีความครบถ้วนสมบูรณ์อย่างมีคุณค่า

กราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ จินายน อธิการบดีมหาวิทยาลัยนเรศวรเป็น
อย่างสูง ที่ได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์สถานที่ของมหาวิทยาลัยนเรศวรในการดำเนินการสร้างสรรค์
ผลงาน เอื้อเพื่อแหล่งการเรียนรู้ห้องสมุดให้ผู้สร้างสรรค์ได้มีโอกาสเข้าไปศึกษาข้อมูลทางด้านเนื้อหา
ในการทำศิลปินพันธ์ในครั้งนี้

และขอขอบคุณเพื่อนๆ นิสิตสาขาวิชาออกแบบทัศนศิลป์ ที่คอยช่วยเหลือแบ่งปันตลอด
ระยะเวลาการดำเนินการสร้างสรรค์งาน

คุณประโยชน์และคุณค่าอันพึงจะมีจากศิลปินพันธ์ฉบับนี้ ผู้สร้างสรรค์ขอมอบและอุทิศแด่
ผู้มีพระคุณทุกๆ ท่าน ผู้สร้างสรรค์หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผลงานศิลปินพันธ์นี้จะเป็นประโยชน์ต่อ
การศึกษาที่จะช่วยสร้างความเข้าใจในกระบวนการสร้างสรรค์งานจิตรกรรม และเข้าใจความงามใน
แบบสุนทรียศาสตร์ไม่มากนักน้อย

ธวัชชัย นาคนวน

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาของปัญหา.....	1
จุดมุ่งหมายของการศึกษา.....	2
ขอบเขตของงานวิจัย.....	2
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	2
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	3
แผนการดำเนินการ.....	3
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
อิทธิพลและความบันเทิงใจในการสร้างสรรค์.....	7
อิทธิพลและความบันเทิงใจจากประสบการณ์.....	8
อิทธิพลที่ได้รับจากลัทธิทางศิลปะ.....	11
อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน.....	15
กระบวนการต้นในการสร้างสรรค์.....	25
สรุปการค้นคว้ารวบรวมข้อมูล.....	28
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	29
กระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน.....	29
การสร้างสรรค์ผลงานก่อนศิลปินนิพนธ์.....	29
การศึกษาข้อมูลการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์.....	31
ขั้นตอนและวิธีดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์.....	36

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัยสร้างสรรค์.....	51
การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์ภาพที่ 1.....	52
การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์ภาพที่ 2.....	63
การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์ภาพที่ 3.....	73
การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์ภาพที่ 4.....	83
5 บทสรุป.....	93
สรุปผลการวิจัย.....	93
ข้อเสนอแนะ.....	94
บรรณานุกรม.....	95
ภาคผนวก.....	97
ประวัติผู้วิจัย.....	101

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

การทำความเข้าใจเกี่ยวกับสุนทรียศาสตร์ อันเป็นวิชาที่ว่าด้วยความซาบซึ้งในคุณค่าของสิ่ง
ทั้งดงามนั้น มีสิ่งที่น่าสนใจควรรู้ คือคำและความหมาย ของคำว่า สุนทรีย หมายถึง ความซาบซึ้งใน
คุณค่าของสิ่งทั้งดงาม ไพเราะหรือรื่นรมย์ ไม่ว่าจะเป็นของธรรมชาติหรืองานศิลปะ ความรู้สึกนี้เจริญ
ขึ้นได้ด้วยประสบการณ์หรือการศึกษาอบรมฝึกฝนจนเป็นอุปนิสัยเกิดเป็นรสนิยม(taste) ซึ่งย่อมจะ
แตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล(พจนานุกรมศัพท์ศิลปะอังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน , 2530 : 6)

ในเรื่องราวของการรับรู้เกี่ยวกับสุนทรียะของมนุษย์ สามารถกล่าวได้ว่า ทุกคนล้วนต่างเคย
มีประสบการณ์ทางสุนทรียะมาแล้วทั้งสิ้น อาจจะยกเว้นสำหรับบางคนที่ประสาทสัมผัสบกพร่อง
นอกจากนั้นถ้าเราสามารถดูและเห็นสิ่งต่างๆ หูฟังและได้ยิน ลิ้นรู้รส จมูกดมกลิ่นได้ ผิวหนังถูกต้องสิ่ง
ต่างๆ แล้วเกิดความรู้สึก มนุษย์เหล่านั้นล้วนต้องเคยสัมผัสรับรู้เกี่ยวกับสุนทรียะมาไม่มากก็น้อย ซึ่ง
สุนทรียศาสตร์ เป็นวิชาที่ว่าด้วยสิ่งที่สวยงามหรือไพเราะ มี 3 อย่างคือ ความงาม ความแปลกหูแปลก
ตา และ ความน่าทึ่ง

สุนทรียศาสตร์ เป็นวิชาที่ว่าด้วยสิ่งที่สวยงามหรือไพเราะเพราะพริ้งคำว่า aesthetics มาจาก
ภาษากรีกว่า aisthetikos = รู้ได้ด้วยผัสสะ สุนทรียธาตุ(Aesthetic Elements) มี 3 อย่างคือ ความ
งาม(Beauty) ความแปลกตา(Picturesqueness) และความน่าทึ่ง(Sublimity) (กิริติ บุญเจือ,
2522 : 263)

ประวัติศาสตร์ชาติไทยได้บันทึกเรื่องพระนเรศวรมหาราชได้ชนไก่ชนะพระมหาอุปราชของ
พม่าเมื่อปี พ.ศ.2124 ซึ่งไก่ชนที่พระนเรศวรมหาราชนำไปชนที่พม่าครั้งนั้นนำไปจากบ้านกร่าง
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

ด้วยเหตุผลนี้ผู้สร้างสรรค์จึงนำเอาสิ่งมีชีวิตคือ “ไก่ชน(เหลื่องหางขาว)” มาเป็นตัวหลักใน
การสร้างสรรค์ผลงานโดยใช้หลักสุนทรียศาสตร์มาเป็นหัวข้อในการทำงาน เพราะไก่ชน มีชนที่
สวยงามมีความมันวาว และดวงตาที่สวยงามที่แฝงความเป็นนักสู้ และเป็นสัตว์ประจำท้องถิ่นของ
จังหวัดพิษณุโลก จึงมีความเป็นสุนทรียศาสตร์ที่สามารถนำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานทางทัศนศิลป์
ประเภท จิตรกรรม ลักษณะรูปธรรม เพื่อแสดงออกถึงความงามในรูปแบบสุนทรียศาสตร์ มีทัศนะ
แนวความคิดที่ว่าศิลปะเป็นภาษาแห่งความคิด(Instrumentalism) และศิลปะเป็นภาษาแห่งความงาม
(formalism)ที่มีเอกลักษณ์และสุนทรียภาพการแสดงออกเฉพาะตน

จุดมุ่งหมายของการศึกษา

1. เพื่อเป็นการศึกษาค้นคว้ากระบวนการ ขั้นตอนการสร้างสรรค์ ผลงานทัศนศิลป์ จิตรกรรมนำไปสู่การบันทึกผลการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ไว้อย่างระบบในรูปเอกสารการรายงาน ภาควิชาศิลปนิพนธ์
2. ผู้สร้างสรรค์ต้องการถ่ายทอดแสดงออกถึงอารมณ์ความรู้สึกในความงามของสิ่งที่มีชีวิต และความเป็นเอกลักษณ์ของถิ่นกำเนิดของผู้สร้างสรรค์ ออกมาเป็นผลงานทัศนศิลป์จิตรกรรม
3. เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้และเข้าใจถึงขั้นตอนแนวทางการสร้างสรรค์ผลงาน ทัศนศิลป์: จิตรกรรมที่มุ่งการตอบสนองความคิดและความรู้สึกแสดงออกถึงคุณค่าทางความงามหรือสุนทรียภาพในรูปแบบผลงานทัศนศิลป์จิตรกรรมสีน้ำมันบนผ้าใบเป็นสำคัญ

ขอบเขตของงานวิจัย

1. ขอบเขตทางด้านเนื้อหา เป็นการนำเสนอความรู้สึกในความงามของสิ่งที่มีชีวิต ซึ่งเป็นไก่ชน(ไก่ชนเหลืองหางขาว) ซึ่งมีความเป็นเอกลักษณ์ของถิ่นกำเนิดของผู้สร้างสรรค์คือ จังหวัดพิษณุโลก ที่จะแสดงสัญลักษณ์ความเป็นท้องถิ่นของตัวผู้สร้างสรรค์ และเป็นสัญลักษณ์ตัวแทนในการสื่อความหมายของการอยู่เป็นครอบครัว อยู่ร่วมกันเป็นสังคม เกิดความเป็นเอกภาพในเชิงบวก
2. ขอบเขตทางด้านรูปแบบ ผู้สร้างสรรค์สร้างเป็นผลงานทัศนศิลป์จิตรกรรมสีน้ำมันบนผ้าใบประเภท Linear painting / Painterly painting ในลักษณะ 2 มิติ แบบลวงตา 3 มิติ โดยรูปแบบผลงานมีลักษณะแบบรูปธรรมแนวเหมือนจริง(Realistic) และจากอุดมคติ (Magic Realistic)
3. ขอบเขตของงานวิจัย ใช้การระบายด้วยสีน้ำมันบนผ้าใบ โดยมีเทคนิค การระบายสีด้วยการซ้อนสีแปร่ง (Linear painting) และมีการทิ้งรอยฝีแปรง (Painterly painting) เพื่อให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกในบรรยากาศของสีข้างในผลงานเป็นสำคัญ

นิยามศัพท์เฉพาะ

สุนทรียะ (Aesthetic) หมายถึง การมองโลกอย่างอิสระตามความเป็นไปของมัน เป็นบ่อเกิดความคิดอันสุนทรียะ ที่เกี่ยวกับความนิยมทางความงาม

สุนทรียศาสตร์ (Aesthetics) ประกอบด้วย 3 อย่างคือ 1.ความงาม(Beauty)
2.ความแปลกหูแปลกตา(Picturesqueness) 3.ความน่าทึ่ง(Sublimity)

[illegible]

ตาราง 2 แสดงแผนการดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ (ช่วงที่ 2)

ที่	กิจกรรมการดำเนินงาน	ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559															
		มกราคม				กุมภาพันธ์				มีนาคม				เมษายน			
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	การเขียนโครงการ	←→															
2	การศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูล	←→															
3	การจัดทำภาพแบบร่างและพัฒนาภาพแบบ	←→															
4	การปฏิบัติงานสร้างสรรค์				←→												
5	การประเมินความก้าวหน้าของผลงานศิลปะ																
	5.1 ผลงานช่วงที่ 1					←→											
	5.2 ผลงานช่วงที่ 2									←→							
	5.3 ผลงานช่วงที่ 3												←→				

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การสร้างสรรคผลงานศิลปนิพนธ์ เรื่อง สุนทรียภาพความสง่างามแห่งชีวิต (The aesthetic of grandeur life) ชุดนี้ เป็นกระบวนการวิจัยแบบสร้างสรรคด้านทัศนศิลป์ ที่มีกระบวนการในประเภทจิตรกรรม (Painting) ฉะนั้น เอกสารและข้อมูลจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ผู้สร้างสรรคต้องค้นคว้าและศึกษาทำความเข้าใจในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องที่เป็นพื้นฐาน เป็นความบันดาลใจ ส่งเสริมและให้อิทธิพลต่อการสร้างสรรคผลงานศิลปนิพนธ์

อิทธิพลและความบันดาลใจในการสร้างสรรค

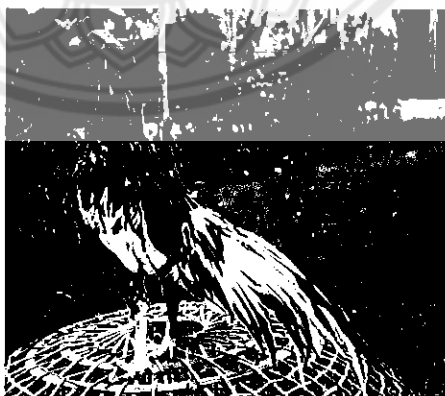
ในการสร้างสรรคผลงานศิลปะนิพนธ์ชุดนี้ เป็นการนำเสนอเกี่ยวกับเรื่องราวของความผูกพันของครอบครัวและสังคมมนุษย์ ที่ถูกถ่ายทอดมาในรูปแบบสัญลักษณ์ตัวแทน ในรูปแบบ “ไก่อ้น” (ไก่อ้นเหลืองหางขาว) เนื่องจาก ไก่อ้นเหลืองหางขาว เป็นสัตว์ประจำท้องถิ่นของจังหวัดพิษณุโลกและเป็นถิ่นกำเนิดของผู้สร้างสรรค และ เป็นสมบัติของชาติไทย เพราะไก่อ้นนเรศวร “ไก่อ้นเหลืองหางขาว ไก่อ้นเจ้าเลี้ยง” เป็นไก่อ้นที่ชาวไทยรู้จักและรู้ว่าเป็นไก่อ้นที่มีสายพันธุ์อยู่ที่จังหวัดพิษณุโลกแห่งเดียวที่ได้อนุรักษ์พันธุ์แท้ๆ เอาไว้ พระนเรศวรทรงนำไก่อ้นเหลืองหางขาวไปจากบ้านกร่าง อำเภอเมืองจังหวัดพิษณุโลก ชนชนะไก่อ้นพระมหาอุปราชของพม่า ดังประวัติศาสตร์ชาติไทยได้บันทึกคำให้การชาวกรุงเก่า คำให้การของขุนหลวงหาวัดและพงศาวดารกรุงเก่า ฉบับหลวงประเสริฐ อักษรนิติ เล่าว่า “วันหนึ่งพระมหาอุปราชกับพระนเรศวรเล่นชนไก่ ไก่อ้นของพระมหาอุปราชแพ้ พระมหาอุปราช ๖ ก็ขัดใจจึงแกล้งพูดเป็นคำเยาะเย้ยว่าไก่อ้นเคยเก่งชนะไก่อ้นเราได้ พระนเรศวรได้ฟังดังนั้นก็น้อยพระทัยผูกอาฆาตพระมหาอุปราช แกล้งตรัสตอบไปเป็นนัยว่าไก่อ้นของหม่อมฉันนี้ พระองค์อย่าเข้าพระทัยว่าจะชนะแต่ไก่อ้นของพระองค์จะชนะเอาบ้านเอาเมืองก็จะได้” ไก่อ้นเหลืองหางขาวไก่อ้นเจ้าเลี้ยง จึงเป็นไก่อ้นที่มีสกุลสูงกว่าไก่อ้นทุกสายพันธุ์ รูปร่างสง่างามทำย่นผงดั่งราชสีห์ ชนเสียงใหญ่ กระซากเดินลากหางลากดิน จึงเป็นที่น่าเกรงขามต่อไก่อ้นทั่วไป เชิงการชนมีลำหักลำโค่นตีแทงได้แม่นยำ

ในหนังสือสารานุกรมพัฒนาภาคใต้ พ.ศ.2529 เล่ม 3 เรียก “ไก่เหลืองหางขาว” ว่า “ไก่เหลืองใหญ่” ลักษณะขนสีแดงอ่อน คล้ายสีทอง ขนปีกขาว ปากขาว หางขาว ปากเป็นร่อง เกือบเป็นผิวหยาบตะกร้า(ขาวแกมเหลือง) จัดเป็นไก่ยอด

ด้วยเหตุผลนี้ผู้สร้างสรรค์จึงนำเอาสิ่งมีชีวิตคือ “ไก่ชน(เหลืองหางขาว)” มาเป็นตัวหลักในการสร้างสรรค์ผลงานโดยการใช้หลักสุนทรียศาสตร์มาเป็นหัวข้อในการทำงาน เพราะไก่ชน(เหลืองหางขาว) มีขนที่สวยงามมีความมันวาว และดวงตาที่สวยงามที่แฝงความเป็นนักสู้ และเป็นสัตว์ประจำท้องถิ่นของจังหวัดพิษณุโลก จึงมีความเป็นสุนทรียศาสตร์ที่สามารถนำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานทางทัศนศิลป์ประเภท จิตรกรรม ลักษณะรูปธรรม เพื่อแสดงออกถึงความงามในรูปแบบสุนทรียศาสตร์ มีทัศนะแนวความคิดที่ว่าศิลปะเป็นภาษาแห่งความคิด และศิลปะเป็นภาษาแห่งความงาม(formalism)ที่มีเอกลักษณ์และสุนทรียภาพการแสดงออกเฉพาะตน และการแสดงออกในเชิงสัญลักษณ์ ที่แฝงความหมายอันมีนัยซ่อนเร้นในเชิงบวก อย่างมีคุณค่าทางสุนทรียภาพ

อิทธิพลและความบันเทิงใจจากประสบการณ์

ไก่ชนพระนเรศวรมหาราช เป็นไก่ชนตามประวัติศาสตร์ซึ่งปรากฏอยู่ในพงศาวดาร เมื่อครั้งที่สมเด็จพระนเรศวรมหาราช ทรงพำนักอยู่ในกรุงหงสาวดี ประเทศพม่า พระองค์ทรงนำไก่เหลืองหางขาวไปจากเมืองพิษณุโลก เพื่อนำไปชนกับไก่ของพระมหาอุปราชา เป็นไก่ชนที่มีลักษณะพิเศษที่มีความสวยงามและมีความเฉลียวฉลาดในการต่อสู้ ไก่เหลืองหางขาวจึงมีชื่อเสียงเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “ไก่เจ้าเล่ห์” และ “ไก่พระนเรศวร” ซึ่งปัจจุบันชาวพิษณุโลกมีความภาคภูมิใจ และหวงแหนในสมบัติล้ำค่าทางประวัติศาสตร์นี้มาก

ภาพที่ 1 ไก่ชน (ไก่เหลืองหางขาว)

ที่มา : <http://gotzaa69.blogspot.com/2013/02/blog-post.html> (6/10/2559)

ประสบการณ์ของมนุษย์แบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ ประสบการณ์ตรงและประสบการณ์รอง ประสบการณ์ตรง คือ การประสบพบเห็นรับรู้สิ่งใดๆ โดยตรงด้วยตัวเอง ส่วนประสบการณ์รอง คือ การรับรู้เรื่องราวเหตุการณ์ใดๆ จากผู้ที่ได้ประสบพบเห็นมาโดยตรงอีกทอดหนึ่ง (หนังสือสุนทรียะทางทัศนศิลป์ , ประเสริฐ ศิลรัตน , 2542 : 3)

ในเรื่องราวของการรับรู้เกี่ยวกับสุนทรียะของมนุษย์ สามารถกล่าวได้ว่า ทุกคนล้วนต่างเคยมีประสบการณ์ทางสุนทรียะมาแล้วทั้งสิ้น อาจจะยกเว้นสำหรับบางคน que ประสาทสัมผัสบกพร่อง นอกจากนั้นถ้าตาสามารถดูและเห็นสิ่งต่างๆ หูฟังและได้ยิน ลิ้นรู้รส จมูกดมกลิ่นได้ ผิวหนังถูกต้องสิ่งต่างๆ แล้วเกิดความรู้สึก มนุษย์เหล่านั้นล้วนต้องเคยสัมผัสรับรู้เกี่ยวกับสุนทรียะมาไม่มากก็น้อย ซึ่งสุนทรียศาสตร์ เป็นวิชาที่ว่าด้วยสิ่งที่สวยงามหรือไพเราะ มี 3 อย่างคือ ความงาม ความแปลกหูแปลกตา และ ความน่าฟัง

ภาพที่ 2 การชนโกนในสี่เหลี่ยมที่เคยพบเห็นในอดีตและปัจจุบัน

ที่มา : http://www.blogigo.com/Tonguoo Farm/entry/26/96398IMG_3999.jpg

(6/10/2559)

ภาพที่ 3 ไก่เหลืองหางขาว (ไก่ชนพระนเรศวร)

ที่มา : <http://www.plkhealth.go.th/bifm/general/general.html> (6/10/2559)

ภาพที่ 4-5 ไก่ชนที่ได้พบเห็นในปัจจุบัน

ดังนั้น ผู้สร้างสรรค์จึงมี ความรู้ทั้งประสบการณ์ตรงและประสบการณ์รอง ประสบการณ์ตรง คือ การประสบพบเห็นรับรู้สิ่งใดๆโดยตรงด้วยตัวเอง จากที่ได้เห็นจริงและได้สัมผัส มีความผูกพันกับ ใกล้เคียง ส่วนประสบการณ์รอง คือ การรับรู้เรื่องราวเหตุการณ์ใดๆ จากผู้ที่ได้ประสบพบเห็นมาโดยตรง อีกทอดหนึ่ง เช่น การรับฟังเรื่องตำนานของไก่ชนพระนเรศวร(ไก่เหลื่องทางขาว) จากผู้ใหญ่ คนเฒ่า คนแก่ จึงมองเห็นความสวยงามที่โดดเด่นของไก่ชนพระนเรศวร

อิทธิพลที่ได้รับจากลัทธิทางศิลปะ

1. ศิลปะลัทธิสัจนิยม (Realism)

ศิลปะเรียลลิสม์ (Realism) หรือ ศิลปะสัจนิยม โดยทั่วไปหมายถึง การสร้างงานที่เหมือนจริงดังที่ปรากฏอยู่ในธรรมชาติ รวมถึง การสร้างสรรค์ภาพงานในเชิงวิพากษ์วิจารณ์สังคม (socially critical images) ภาพเกี่ยวกับชีวิตของคนเมืองและชนบท พวกชาวไร่ชาวนาในช่วงยุคสมัย จาก ประสบการณ์ตรงของชีวิต เช่น ความยากจน การปฏิบัติ ความเหลื่อมล้ำในสังคม โดยการเน้น รายละเอียดเหมือนจริงมากที่สุด

ภาพที่ 6 "The Interior of My Studio A Real Allegory" 1856 AD. ศิลปิน Gustave Courbet

ที่มา : <http://worldcivil14.blogspot.com/2014/01/realism.html> (6/10/2559)

ศิลปะเรียลลิสม์เกิดขึ้นประมาณกลางคริสต์ศตวรรษที่ 19 จนถึงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 (ค.ศ. 1850-1880) มีจุดเริ่มต้นในประเทศฝรั่งเศส โดยกลุ่มศิลปินชาวฝรั่งเศสกลุ่มหนึ่งที่ไม่เห็นด้วยกับการทำงานของกลุ่ม "นีโอ-คลาสสิกนิซึม" (คลาสสิกใหม่ คือความเคลื่อนไหวทางศิลปะซึ่งมีสุนทรียภาพแบบกรีกและโรมัน) และ "กลุ่มโรแมนติคนิซึม" (จินตนิยม) ที่ยึดถือประเพณีหรือตัวตนเป็นหลัก หรือแสดงความคิดฝืนเอาตามใจตนเอง ศิลปินเรียลลิสม์เห็นว่าศิลปะทั้งสองไม่ได้แสดงความจริงของชีวิต ยังคงลักษณะความเป็นอุดมคติอยู่ หาใช่ความจริงไม่

ทั้งนี้ ศิลปะเรียลลิสม์ในเวลาต่อมาได้ให้แนวทางกับศิลปะอิมเพรสชันนิสม์ กล่าวคือ ศิลปินเริ่มเรียนรู้แสงสีประกอบในวัตถุ รู้จักสังเกตแสงสีตามบรรยากาศต่างๆ จากภาพที่เกิดจากความจริง ซึ่งศิลปินสำคัญในกลุ่มนี้ ได้แก่ โดเมียร์ (Daumier) ชอบวาดรูปชีวิตจริงของความยากจน คูร์เบต์ (Courbet) ชอบวาดรูปชีวิตประจำวันและประตดสังคม มานต์ (Manet) ชอบวาดรูปชีวิตในสังคม เช่นการประกอบอาชีพ และ โรแดง (August Rodin, 1840 – 1917) และ มิลเลต์ (Jean-Francois Millet)

โดยลักษณะผลงานการแสดงออกที่สำคัญของแบบอย่างศิลปะเรียลลิสต์ คือ

1. มีรูปแบบและการแสดงออกอย่างเหมือนจริง เน้น ความจริงที่ศิลปิน ในอดีตเคยรังเกียจ โดยกล่าวหาว่าเป็นสิ่งสามัญและเป็นของพื้น ๆ ปราศจากคุณค่า ทางความงาม เช่น สภาพชีวิตความเป็นอยู่ของชนชั้นต่ำ ผู้ยากไร้ หรือสภาพอาคาร ที่อยู่อาศัยอันขมขื่น
2. นำเสนอความจริงในทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์มากกว่า เน้นการแสดง เรื่องราวเนื้อหาความงามในธรรมชาติหรือความงามที่เกินจริงแบบอุดมคติ

ภาพที่ 7 The Gleaners. 1857. ศิลปิน Jean-Francois Millet

ที่มา : <http://www.ipesk.ac.th/ipesk/home/VISUAL%20ART/lesson443.html>

(6/10/2559)

ภาพที่ 8 German: Der Künstler vor Notre-Dame ศิลปิน Honoré Daumier

ที่มา : https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Honor%C3%A9_Daumier_004.jpg

(6/10/2559)

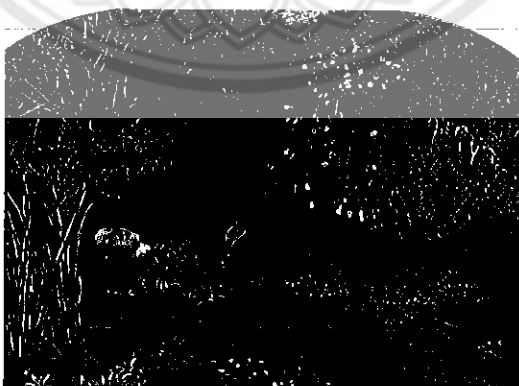
จากผลงานศิลปะเรียลลิสม์ทำให้ผู้สร้างสรรค์เกิดความสนใจในการเขียนภาพที่เหมือนจริง เน้นการเก็บรายละเอียด เน้นการแสดงเรื่องราวเนื้อหา ความงามในธรรมชาติหรือความงามที่เกินจริง แบบอุดมคติ ทำให้ภาพผลงานดูสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น จากความสนใจที่ได้ศึกษามานี้ทำให้ผู้สร้างสรรค์สามารถนำไปปรับใช้กับผลงานของผู้สร้างสรรค์ได้

2. ศิลปะลัทธิอุดมคติ (IDEALISM)

ศิลปะแบบอุดมคติ (IDEALISM) ศิลปินในลัทธิอิดีลลิสม์ จะมีทัศนคติในการสร้างผลงาน ดังนี้ คือ แสดงให้เห็นแง่ดีของชีวิต แสดงความคิดนึกฝันหรือความรู้สึก ลัทธินี้ประกอบกันหลายชนชาติที่มีทัศนคติตรงกัน ศิลปินที่มีชื่อเสียงมาจากหลากหลายชาติ เช่น คอร์นีเลียส (Cornelius) ชาวเยอรมัน เขาชอบวาดภาพหญิงสาวโดยใช้เส้นที่อ่อนหวานและใช้สีอ่อนๆ มิลเลซ์ (Millais) ชาวอังกฤษ เขาชอบวาดภาพโดยเก็บรายละเอียดเสียจนภาพนั้นคล้ายกับภาพถ่าย ภาพที่มีชื่อเสียงคือ ดอกไม้ริมลำธาร กุสตาฟ มอโร (Gustave Moreau) ชาวฝรั่งเศส เขาชอบวาดภาพจากจินตนาการของเขา ภาพที่มีชื่อเสียงคือ ความฝันของซาโลเม (LA VISION DE SALOME)

ทัศนคติลัทธิอิดีลลิสม์

1. แสดงแต่ในแง่ดีงามของชีวิต หรือความคิดสูงสุด
2. ความคิดนึกฝัน และความรู้สึกสูง
3. ศิลปะแบบนี้ประกอบด้วยหลายชนชาติ มีทัศนคติตรงกัน
4. ทุกคนมีลักษณะรวมกันอีกชนิดหนึ่งคือความนิยมแสดงเครื่องหมายซ่อนอยู่ในฝัน

ภาพที่ 9 Ophelia 1851-1852 ศิลปิน John Everett Millais

ที่มา : [https://th.wikipedia.org/wiki/โอฟีเลีย_\(มิลเล่ย์\)](https://th.wikipedia.org/wiki/โอฟีเลีย_(มิลเล่ย์)) (6/10/2559)

จากผลงานศิลปะแบบอ็อบเจกต์ ทำให้ผู้สร้างสรรค์เกิดความสนใจในการแทรกบรรยากาศของสิ่งมีชีวิต การเขียนที่ทำให้รู้สึกชวนฝันและสามารถดึงอารมณ์ให้เข้าไปอยู่ในผลงานได้อย่างลึกซึ้งอีกด้วย ทำให้ผู้สร้างสรรค์สามารถนำเทคนิควิธีการจากการศึกษาผลงานศิลปะแบบอ็อบเจกต์ มาใช้ให้เข้ากับผลงานของผู้สร้างสรรค์ได้เป็นอย่างดี

อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน

1. ซัลวาดอร์ ดาลี (Salvador Dalí)

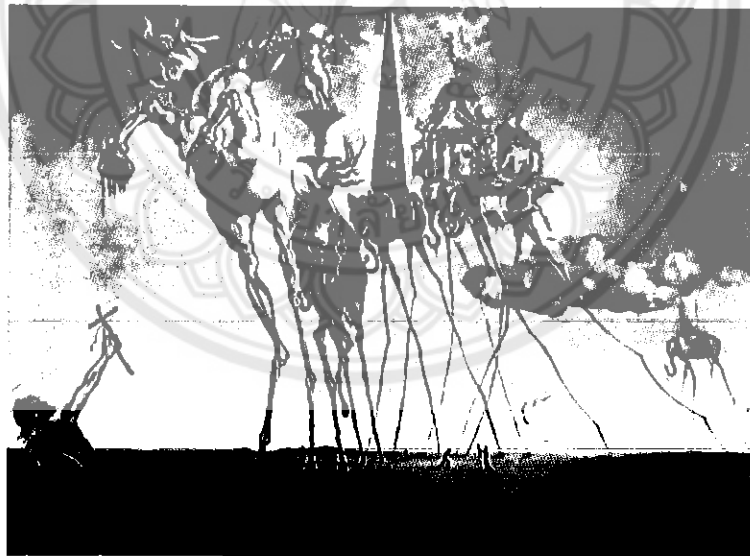

ภาพที่ 10 ซัลวาดอร์ ดาลี (Salvador Dalí)

ที่มา : <http://www.biography.com/people/salvador-dal-40389> (6/10/2559)

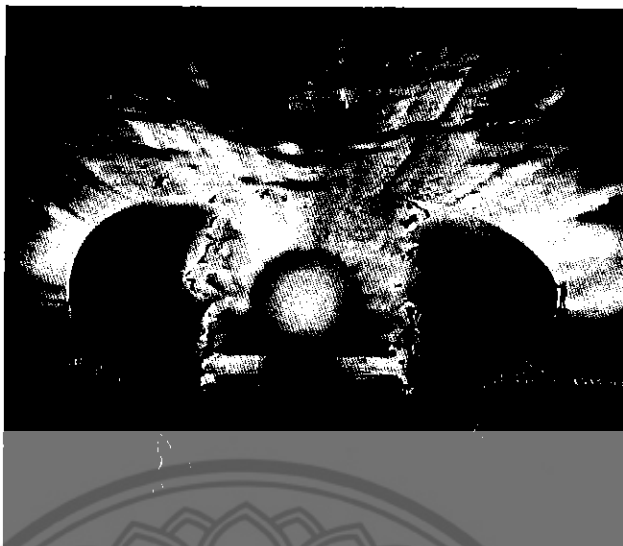
ซัลวาดอร์ ดาลี (Salvador Dalí) ศิลปินกลุ่มเซอร์เรียลลิสต์ (surrealist) ชาวสเปน ชื่อเต็มคือ Salvador Felipe Jacinto Dalí Domenech Marquis of Pubol เกิดวันที่ 11 พฤษภาคม 1904 ที่เมืองฟีกูเรส (Figueres) ประเทศสเปน ในครอบครัวชนชั้นกลาง เริ่มวาดรูปและฉายแววศิลปินตั้งแต่ 10 ขวบ เริ่มเรียนศิลปะในปี 2459 แสดงผลงานศิลปะครั้งแรกตอนอายุ 14 ปี อีกสองปีต่อมาแม่ของเขาเสียชีวิต แล้วพ่อก็แต่งงานใหม่กับน้องสาวของแม่ เรื่องนี้สร้างความเจ็บปวดให้ดาลีอย่างมาก เขาจึงย้ายไปเรียนศิลปะที่กรุงมาดริด ในปี 2469 เขาถูกไล่ออกจากโรงเรียนเพราะไม่ยอม

เข้าสอบ เนื่องจากเขาเชื่อว่าไม่มีใครสามารถตัดสินงานศิลปะได้ จากนั้นเขาก็ออกมาทำงานศิลปะตามที่ตนเองเชื่อ ในระยะแรกเขาสนใจศิลปะคิวบิสม์ (Cubism) ซึ่งได้รับอิทธิพลหลักจากปิกัสโซ (Pablo Picasso) จากนั้นก็หันมาทดลองทำงานศิลปะดาดา (Dada : กลุ่มศิลปะในต้นศตวรรษที่ 20 ที่ปฏิเสธหลักสุนทรียศาสตร์โดยสิ้นเชิง เป็นต้นค้าของกลุ่มเซอร์เรียลลิสต์) ซึ่งได้มีอิทธิพลอย่างมากให้เขาพัฒนาต่อจนกลายเป็นงานเซอร์เรียลลิสต์ในแบบของตัวเอง งานศิลปะของดาลีได้รับอิทธิพลจากทฤษฎีจิตวิเคราะห์ สะท้อนภาพที่ซ่อนอยู่ในจิตใต้สำนึกและความฝัน เขาทำงานศิลปะโดยใช้สัญลักษณ์ ญาณดิบ แรงขับทางเพศ งานของเขาจึงเต็มไปด้วยสัญลักษณ์ มีบรรยากาศราวกับความฝัน เร้นลับ วิ้นแห้ว เลื่อนหลอม ว้าเหว่ เว้งว้างกว้างไกลไม่สิ้นสุด ดาลีเชื่อว่าจิตใต้สำนึกคือภาษาสากล เขาเคยกล่าวไว้ว่า “ท่านจะมุ่งหวังให้คนทั่วไปเข้าใจความหมายภาพเขียนของข้าพเจ้าได้อย่างไร ในเมื่อข้าพเจ้าเองยังไม่เข้าใจได้อย่างถ่องแท้” ดาลีเสียชีวิตเมื่อวันที่ 23 มกราคม 2532 นอกจากเขียนภาพแล้วเขายังทำงานศิลปะแขนงอื่นอีก เช่น ประติมากรรม ถ่ายภาพ ทำหนังร่วมกับ หลุยส์ บุนเนล (Luis Bunuel Portoles : ผู้กำกับภาพยนตร์แนวเซอร์เรียลลิสต์ชาวสเปน) และเป็นผู้ออกแบบบอมบ์ชูปาจูบส์ (Chupa Chups) นับว่าดาลีเป็นหนึ่งในศิลปินชาวสเปนที่มีอิทธิพลมากที่สุดในศตวรรษที่ 20

ภาพที่ 11 ชื่อผลงาน Isptirea Sfantului Antonie cel Mare. 1946. ศิลปิน Salvador Dalí

ที่มา : <http://www.crestinortodox.ro/liturgica/pictura/salvador-dali-ispitirea-sfantului-antonie-mare-121573.html> (6/10/2559)

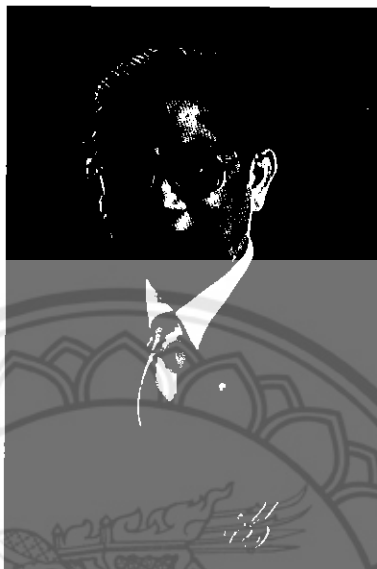

ภาพที่ 12 ชื่อผลงาน Sunrise on the Ocean, ศิลปิน Salvador Dali

ที่มา : <http://artinrussia.org/russian-salvador-dali/> (6/10/2559)

จากการสร้างสรรค์ผลงานของศิลปิน Salvador Dali ผู้สร้างสรรค์มีความประทับใจในเรื่องของการสร้างภาพจากจินตนาการ การสร้างสรรค์ แสง เงา และสีขึ้นเองของศิลปิน จึงทำให้ผู้สร้างสรรค์เกิดแรงบันดาลใจในการสร้างผลงานที่มีแสง เงา และสี ที่จะสร้างให้เกิดจากจินตนาการของผู้สร้างสรรค์เอง รวมทั้งการเขียนท้องฟ้าให้ดูกว้างไกลออกไปดูเหมือนไม่มีที่สิ้นสุดทำให้เกิดความน่าสนใจแก่ผู้สร้างสรรคนั้นเอง

2.ศาสตราจารย์ประยัต พงษ์ดำ

ภาพที่ 13 ศาสตราจารย์ประยัต พงษ์ดำ

ที่มา : <http://highlight.kapook.com/view/108289> (11/10/2559)

ศาสตราจารย์ประยัต พงษ์ดำ เกิดเมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2477

การทำงาน

หลังจบการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากรได้บรรจุศาสตราจารย์ประยัต พงษ์ดำ เข้ารับราชการในตำแหน่ง อาจารย์ตรี ต่อมาได้สอบชิงทุนการศึกษาต่อที่ Academia Di Beelle Arti Di Rome และผลการทดสอบความรู้ความสามารถทางศิลปะ ปรากฏว่าศาสตราจารย์ประยัต พงษ์ดำ มีผลงานโดดเด่นทำให้ไม่ต้องเรียนในชั้นที่ ๑ และ ๒ ข้ามไปเรียนชั้นปีที่ 3 ได้เลย ในช่วงศึกษาต่อที่ อิตาลี ศาสตราจารย์ประยัต พงษ์ดำ สร้างชื่อเสียงด้านการเรียน และการสร้างสรรค์งานศิลปะให้เป็นที่ยินชม แก่คณะอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง โดยสามารถสอบวิชาศิลปะบางวิชาด้วยคะแนนเต็ม ๑๐๐ และ ยังได้รับรางวัล การประกวดเขียนภาพ รางวัลดีเด่นจำนวนมาก พ.ศ.๒๕๐๔ ศาสตราจารย์ประยัต

พงษ์คำ สำเร็จการศึกษาได้ประกาศนียบัตรศิลป Diploma of Fine Arts จึงกลับมาเป็นอาจารย์ที่มหาวิทยาลัยศิลปากรต่อ โดยสรุปแล้ว ศาสตราจารย์ประหยัด พงษ์คำ มีประวัติการทำงานดังนี้

ประวัติการรับราชการ

พ.ศ. ๒๕๐๑ อาจารย์ตรี คณะจิตรกรรมฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร

พ.ศ. ๒๕๐๔ อาจารย์โท คณะจิตรกรรมฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร

พ.ศ. ๒๕๑๑ อาจารย์เอก คณะจิตรกรรมฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร

พ.ศ. ๒๕๑๕ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ ๗ คณะจิตรกรรมฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร

พ.ศ. ๒๕๑๙ รองศาสตราจารย์ ระดับ ๙ คณะจิตรกรรมฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร

พ.ศ. ๒๕๓๖ ศาสตราจารย์ ระดับ ๑๐ คณะจิตรกรรมฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร

งานด้านบริหาร

พ.ศ. ๒๕๑๙ รักษาการในตำแหน่งหัวหน้าภาควิชาศิลปภาพพิมพ์ คณะจิตรกรรมฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร

พ.ศ. ๒๕๒๐ ดำรงตำแหน่งหัวหน้าภาควิชาภาพพิมพ์ คณะจิตรกรรมฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร

พ.ศ. ๒๕๒๓-๒๕๒๗ ดำรงตำแหน่งคณบดี คณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

พ.ศ. ๒๕๒๘ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งหอศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

เกียรติคุณที่เคยได้รับ

ศาสตราจารย์ประหยัด พงษ์คำ ได้รับเกียรติคุณต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

๑) พ.ศ.๒๕๐๖ ได้รับเลือกเป็นศิลปินเกียรติยศ สาขาภาพพิมพ์(Accademic Onorarie Classe Incisione) จากสถาบันศิลป กรุงฟลอเรนซ์ อิตาลี (L'Accademia Fiorentina Delle arti del disegno) โดยรัฐบาลอิตาลี

๒) พ.ศ.๒๕๐๔ รับเกียรติเป็นศิลปินชั้นเยี่ยมในการประกวดศิลปกรรมแห่งชาติในประเทศไทย

๓) พ.ศ.๒๕๓๔ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นผู้มีผลงานดีเด่นด้านวัฒนธรรมสาขาทัศนศิลป์ จากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

ศาสตราจารย์ประหยัด พงษ์คำ สร้างสรรค์ผลศิลปะต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ผลงานที่ปรากฏและยอมรับทั้งในและนอกประเทศ ผลงานมีองค์ประกอบทางศิลปะผสมกลมกลืนกันอย่างงดงาม มีเอกภาพ (Unity) มีความประสานสัมพันธ์ (Hamony) และความมีชีวิตวิญญาณ (Spirit) ซึ่งทั้ง ๓ ส่วนนี้เป็นพื้นฐานแนวทางของศาสตราจารย์ประหยัด พงษ์คำ ตลอดมา ผลงานให้คุณค่าทางด้านสุนทรีย์แก่

ผู้สนใจได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ ศาตราจารย์ประยัด พงษ์คำ ยังได้สร้างคุณูปการทางด้านศิลปะให้แก่ชาตบ้านเมืองไว้เป็นจำนวนมาก

จากประวัติและผลงานดังกล่าว คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติจึงประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติให้ ศาตราจารย์ประยัด พงษ์คำ เป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (ภาพพิมพ์) เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๔๑

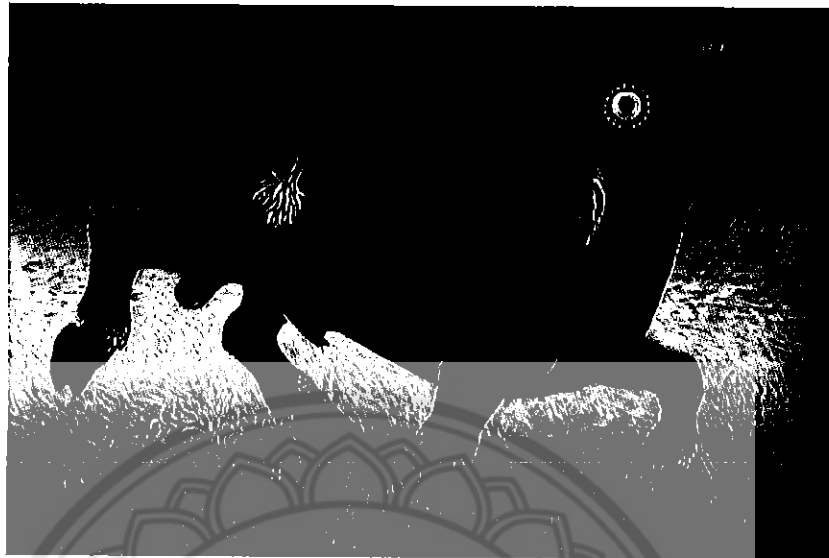
ข้อมูลที่มาจาก : <http://nutponkaha.freervers.com/prayud.htm> (11/10/2559)

ภาพที่ 14 ชื่อผลงาน ยามเช้า , ศิลปิน อ.ประยัด พงษ์คำ

ที่มา : <http://www.manager.co.th/CelebOnline/ViewNews.aspx?NewsID=9580000079857>

(11/10/2559)

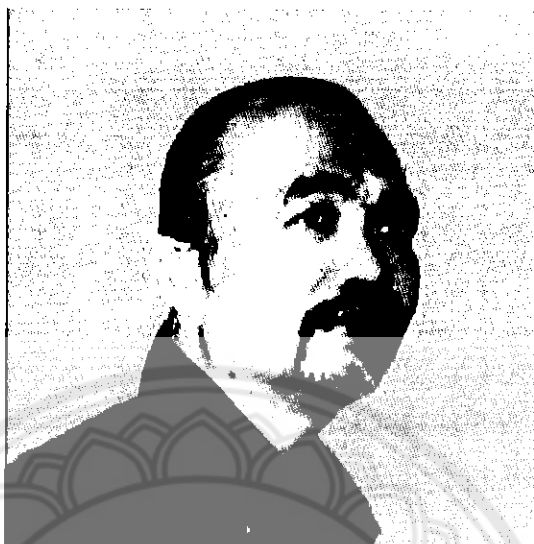

ภาพที่ 15 ชื่อผลงาน คนองฝน , ศิลปิน อ.ประยัด พงษ์ดำ

ที่มา : http://www.bangkokartnews.com/Prayod%2071-100/Prayad_82.htm
(11/10/2559)

จากการสร้างสรรค์ผลงานของ ศาสตราจารย์ประยัด พงษ์ดำ ทำให้ผู้สร้างสรรค์เกิดความประทับใจใน ผลงานที่มีองค์ประกอบทางศิลปะผสมกลมกลืนกันอย่างงดงาม มีเอกภาพ (Unity) มีความประสานสัมพันธ์ (Hamony) และความมีชีวิตวิญญาณ (Spirit) โดยเฉพาะเนื้อหาส่วนมากเป็นความรักความอบอุ่นในครอบครัวของมนุษย์ และความเป็นวิถีชีวิตแบบชนบทโดยในผลงานมีการนำสัตว์มาเป็นตัวสื่อในรูปแบบงานศิลปะ ทำให้ผู้สร้างสรรค์เกิดแนวความคิดและแรงบันดาลใจที่จะใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน

3.ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพรวลัย ดาเกลี้ยง

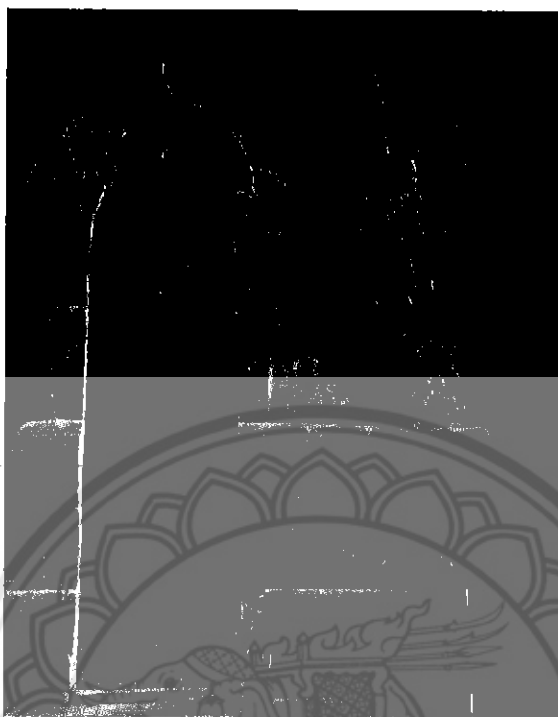
ภาพที่ 16 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพรวลัย ดาเกลี้ยง

ที่มา : http://www.amarinpocketbook.com/author_detail.aspx?PID=1667 (11/10/2559)

เกิด : 6 มิถุนายน 2500

ประวัติการศึกษา

เป็นจิตรกรที่มีชื่อเสียงในการเขียนภาพเหมือนจริง ซูเปอร์เรียลลิสม์ สำเร็จการศึกษาด้วยเกียรตินิยมอันดับ 1 สาขาประยุกต์ศิลปศึกษา คณะมัณฑนศิลป์ จากมหาวิทยาลัยศิลปากร โดยผลงานส่วนใหญ่ของผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพรวลัย ดาเกลี้ยง ใช้เทคนิคสีอะคริลิก ถ่ายทอดผลงานที่เหมือนจริงอย่างน่าอัศจรรย์ ปัจจุบันเป็นอาจารย์ภาควิชาประยุกต์ศิลปศึกษา คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาพที่ 17 รางวัลชมเชย ภาพเขียนเทิดพระเกียรติราชวงศ์จักรี ในวาระครบรอบ 200 ปี กรุง
รัตนโกสินทร์ ของธนาคารกสิกรไทย อ.ไพรวลัย ดาเกลี้ยง

ที่มา : <http://www.artbangkok.com/?p=15629> (11/10/2559)

เกียรติประวัติ

รางวัลที่ 1 เกียรตินิยมอันดับ 1 เหรียญทอง ประเภทจิตรกรรม จากงานแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 27

รางวัลที่ 1 เหรียญทองบัวหลวง ประเภทจิตรกรรมร่วมสมัย ครั้งที่ 5 พ.ศ. 2524 โดยมูลนิธิธนาคาร
กรุงเทพ

รางวัลที่ 1 การประกวดจิตรกรรมเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เนื่อง
ในโอกาสฉลองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี พ.ศ. 2539

รางวัลชนะเลิศจิตรกรรมร่วมสมัย จากงานแสดงศิลปกรรมธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2525

รางวัลที่ 2 เหรียญเงินบัวหลวง ประเภทจิตรกรรมร่วมสมัย ครั้งที่ 8 พ.ศ. 2527 โดยมูลนิธิธนาคาร
กรุงเทพ

รางวัลที่ 2 การประกวดจิตรกรรมเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ เนื่อง
ในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา 60 พรรษา พ.ศ. 2535 ของธนาคารกสิกรไทย

รางวัลเกียรติยศอันดับ 3 เหรียญทองแดง ประเภทจิตรกรรม การแสดงศิลปกรรมแห่งประเทศไทย
ครั้งที่ 32

รางวัลที่ 3 การประกวดจิตรกรรมเฉลิมพระเกียรติรัชกาลที่ 9 เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา 60
พรรษา ของธนาคารกสิกรไทย

รางวัลที่ 3 การประกวดจิตรกรรมเฉลิมพระเกียรติพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่อง
ในโอกาสทรงเจริญพระชนมายุ 36 พรรษา ของธนาคารกสิกรไทย

รางวัลชมเชย ภาพเขียนเทิดพระเกียรติราชวงศ์จักรี ในวาระครบรอบ 200 ปี กรุงรัตนโกสินทร์ ของ
ธนาคารกสิกรไทย

รางวัลชมเชย ภาพเขียนเทิดพระเกียรติราชวงศ์จักรี ในวาระครบรอบ กรุงรัตนโกสินทร์ ของธนาคาร
กสิกรไทย

ภาพที่ 18 รางวัลชมเชย ภาพเขียนเทิดพระเกียรติราชวงศ์จักรี ในวาระครบรอบ กรุงรัตนโกสินทร์
ของธนาคารกสิกรไทย อ.ไพรวลัย ดาเกลี้ยง

ที่มา : <http://www.artbangkok.com/?p=15629> (11/10/2559)

ในการสร้างสรรค์ผลงานของผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพโรจน์ ดาเกลี้ยง มีการใช้เทคนิคศิลปะการถ่ายภาพที่เหมือนจริงอย่างน่าอัศจรรย์ ซึ่งรูปแบบและเนื้อหาจะแสดงออกในเรื่องความสุข สงบ ร่มเย็น โดยผ่านการถ่ายทอดจากภาพเขียนเหมือนจริง ไม่ว่าจะเป็นทิวทัศน์ ภาพคนเหมือน หรือหุ่นนิ่ง ทำให้ผู้ชมรู้สึกสงบ สุข และรู้สึกคล้อยตามอารมณ์ของภาพผลงานได้ ทำให้ผู้สร้างสรรค์เกิดแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานที่มีความเหมือนจริง

กระบวนการทัศนในการสร้างสรรค์

1.ความหมายของศิลปะในทัศนคติของผู้สร้างสรรค์

ศิลปะ คือ การแสดงออกทางความงาม

ศิลปะ คือ ความชำนาญในการถ่ายทอดประสบการณ์และจินตนาการ ให้เป็นวัตถุที่มีสุนทรียภาพ

ศิลปะ คือ การเลียนแบบธรรมชาติ โดยการสร้างสรรค์

ศิลปะ คือ การรับรู้ทางการเห็นด้วยตา สัมผัสด้วยใจ

2.คำนิยามของศิลปะ

ศิลปินแห่งชาติ ชะลูด นิ่มเสมอ (2531:72) กล่าวว่า “เราสามารถเห็นรูปทรงในธรรมชาติ และในงานศิลปะ ได้ก็เพราะรูปทรงกับพื้นที่ว่าง หรือรูปกับพื้นที่ที่มีความแตกต่างกันในน้ำหนัก ในสี หรือในลักษณะพื้นผิว ถ้ารูปกับพื้นมีน้ำหนัก สี หรือลักษณะผิวเป็นอย่างเดียวกัน เราจะไม่เห็นรูปเลย”

พจนานุกรมศัพท์ศิลปะ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2530 นิยามความหมายของศิลปะว่า ศิลปะ คือ ผลแห่งพลังความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ ที่แสดงออก ในรูปลักษณะ ต่างๆ ให้ปรากฏซึ่งสุนทรียภาพความประทับใจ หรือ ความสะเทือนอารมณ์ ตามอัจฉริยภาพ พุทธิปัญญา ประสบการณ์ รสนิยม และทักษะของแต่ละคน เพื่อความพอใจ ความรื่นรมย์ ขนบธรรมเนียม จารีต ประเพณี หรือความเชื่อในลัทธิศาสนา และกล่าวว่า ศิลปะแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ วิจิตรศิลป์ (Fine Art) กับประยุกต์ศิลป์ (Applied Art)

ศิลปะคือผลงานการสร้างสรรค์รูปลักษณะแห่งความพึงพอใจขึ้นมา และรูปลักษณะก่อให้เกิดอารมณ์รู้สึกในความงาม อารมณ์รู้สึกในความงามนั้นจะเป็นที่พึงพอใจได้ก็ต่อเมื่อ ประสาทสัมผัสของเราชื่นชมในเอกภาพ หรือความประสมกลมกลืนกันในความสัมพันธ์อันมีระเบียบแบบแผน (Herbert Read, 1959)

และหนังสือ (ราชบัณฑิตยสถาน.2541:26) ศิลปะเพื่อความงาม คือ ศิลปะที่สร้างสรรค์เพื่อสนองความต้องการทางใจ เช่น เพื่อให้เกิดความสุขใจความพอใจ ความปิติยินดี ของมนุษย์ ซึ่งเรียกว่า ประณีตศิลป์ หรือ วิจิตรศิลป์ (Fine Art) นั่นเอง ทั้งนี้ตามความหมายของคำว่า วิจิตรศิลป์ นั้น ตามพจนานุกรมศัพท์ศิลปะ (อังกฤษ-ไทย) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2541 ได้ให้ความหมายไว้ว่า วิจิตรศิลป์ คือ ผลงานทางศิลปะที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้นเพื่อนำเสนอความงามที่บริสุทธิ์ มีการแสดงอารมณ์สะท้อนใจให้ผู้ชมผลงานรับรู้ได้ นอกจากนี้ ยังเป็นผลงานสร้างสรรค์ที่เกิดจากความคิดริเริ่ม และแสดงเอกลักษณ์ หรือมีสัญลักษณ์ต้นแบบ

3.ศิลปะตามจุดมุ่งหมายในการสร้างสรรค์

1. ศิลปะเป็นภาษาแห่งความงาม เป็นศิลปะที่มีจุดมุ่งหมายในการสร้างสรรค์ผลงานที่มี “ความงาม” หรือสุนทรียภาพทางรูปทรง เป็นหลักการสำคัญ “แก่นแท้” ของศิลปะก็คือ “ความงาม” ควบคู่ไปกับ “ความไพเราะ” ในคีตศิลป์ เมื่อพิจารณาย้อนกลับไปในอดีต “มาตรฐานของความงาม” เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาทุกยุคทุกสมัย ดังเห็นได้ประจักษ์ชัดจากยุคสมัยและลัทธิของศิลปะที่เปลี่ยนไป ปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งนอกเหนือจาก “เวลา” และก็คือ “สถานที่” ประเทศแต่ละประเทศในแต่ละสมัยล้วนแต่มีมาตรฐานของความงามที่แตกต่างกัน อาจจะกล่าวสรุปได้ว่ามาตรฐานของความงามนั้นขึ้นอยู่กับ “กาลและเทศะ” นั่นคือ เวลาและสถานที่ อันที่จริงมาตรฐานของความงามในระดับที่เป็น “สากล” คงอยู่ทุกยุคทุกสมัยทุกแห่งหน เป็นที่ยอมรับและยกย่องในความงามที่เป็น “อมตะ” อยู่เหนือกาลเวลา และสถานที่ของศิลปกรรมจำนวนมากก็ปรากฏให้เห็นเป็นที่ประจักษ์แจ้งอยู่มากมายในพิพิธภัณฑ์ต่างๆทั่วโลก ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าความงามหลายลักษณะและหลายระดับความงามเป็นนามธรรมที่จับต้องไม่ได้และเป็น “อวัสัย” อย่างยิ่งของบุคคลแต่ละคนที่มีได้ใช้เพียง “ตา” แต่ใช้ “จิตใจ” สัมผัส ไม่มีเครื่องมือใดๆที่วัด “เชิงปริมาณ” ว่าขนาด สัดส่วน น้ำหนักเท่าใดถึงจะงามเป็นมาตรฐานได้ความงามในศิลปกรรมมิใช่เป็นเพียงรูปทรงที่สวยงาม องค์ประกอบที่ลงตัว และเทคนิคฝีมือที่สมบูรณ์แบบเท่านั้น แต่เนื้อหาสำคัญคือ ทศนคติและเจตนาของศิลปินผู้สร้างที่ปรารถนาให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีงามต่อจิตใจและปัญญาของผู้ดูอีกด้วย

ศิลปะที่เป็นภาษาแห่งความงามนี้ หมายถึง คุณค่าทางรูปทรงที่มีพร้อมทั้งความงามทางรูปทรง องค์ประกอบ และเทคนิคฝีมือที่สมบูรณ์แบบ รวมทั้งคุณค่าทางความเป็นจริงและคุณค่าทางความดี

2.ศิลปะเป็นภาษาแห่งความคิด หรือ ศิลปะเป็นภาษาแห่งความหมาย ศิลปินในกลุ่มนี้จะมีความเชื่อว่าศิลปะคือเครื่องมือในการสื่อสาร ที่เป็นเรื่องราว ความหมาย เกี่ยวกับชีวิต สังคมและโลก เพื่อยกกระชับจิตใจ และสังคมให้สูงส่งดีขึ้น ศิลปินกลุ่มนี้เชื่อว่า ศิลปะเกิดขึ้นได้จากแนวความคิด สาระสำคัญของศิลปะคือแนวความคิดเท่านั้น มิใช่สุนทรียภาพหรืออารมณ์ความรู้สึก ความคิดจึงมี

บทบาทมากกว่าทักษะฝีมือ อารมณ์ความรู้สึกและสุนทรียภาพ ศิลปินกลุ่มนี้ได้ต่อต้านการสร้างรูปทรงหรือวัตถุทางสุนทรียภาพในแบบเดิม ถ้าไม่มีตัวศิลปะวัตถุแล้ว ศิลปะคืออะไร ศิลปินจะสร้างผลงานได้อย่างไร พวกเขาจะนำเสนอความคิดให้ผู้รับรู้ได้อย่างไร ทางออกของศิลปินกลุ่มนี้ คือ เสนอความคิดด้วยการใช้วัตถุสำเร็จรูปที่มีอยู่แล้วโดยไม่ต้องผลิตเองหรือใช้ภาษาแห่งอักษร หรือภาษาแห่งวรรณศิลป์ ตัวอักษรถูกใช้เป็นทั้งข้อความเพื่อ “สื่อสาร” ทางความคิด ศิลปะแห่ง “ความคิด” นี้ ศิลปินไม่ได้ผลิตตัวศิลปะวัตถุ อย่างเช่น จิตรกรรม ประติมากรรม หรือภาพพิมพ์ในแบบเดิมอีกแล้ว แต่สื่อที่ใช้ในการนำเสนอความคิด คือตัววัตถุหรือถ้อยคำ เอกสาร ภาพถ่าย ภาพร่าง โทรเลข แผนที่โปสการ์ด หรือสื่อทางเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น วีดีโอ โทรทัศน์ คอมพิวเตอร์ โปรเจกเตอร์ หรืออื่นๆ รวมถึงการใช้ภาษาแห่งอักษรมาทดแทนหรือผสมกับภาษาแห่งภาพเพื่อสื่อความคิดหรือความหมาย นอกจากวัตถุสำเร็จรูปและภาษาอักษรแล้ว “ภาพถ่าย” คือสื่อสำคัญยิ่งอีกอย่างหนึ่งของศิลปะแนวความคิดนี้

4.รูปแบบของผลงาน

1.ศิลปะสำนิจนิยม (Realism) โดยทั่วไปหมายถึง การสร้างงานที่เหมือนจริงดังที่ปรากฏอยู่ในธรรมชาติ รวมถึง การสร้างสรรค์ภาพงานในเชิงวิพากษ์วิจารณ์สังคม (socially critical images) ภาพเกี่ยวกับชีวิตของคนเมืองและชนบท พวกชาวไร่ชาวนาในช่วงยุคสมัย ปฏิเสธเนื้อหาเรื่องราวในแบบคลาสสิกและเชิงเปรียบเทียบที่แฝงความหมาย ขณะที่ทาง สุนทรียศาสตร์ หมายถึง คตินิยมทางศิลปะที่ยึดถือหลักการสร้างงานให้เหมือนจริงและเป็นจริงดังที่สายตาเห็นอยู่ บางครั้งมีความหมายใกล้เคียงกับคำธรรมเนียม จะแตกต่างกันบ้างตรงที่ธรรมเนียมเน้นไปที่ธรรมชาติทั่วไป สำนิจนิยมเน้นชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ โดยเห็นว่าในความจริงนั้นมีความงามอย่างสมบูรณ์อยู่แล้ว ซึ่งมีความหมายตรงข้ามกับศิลปะอุดมคติ

2.ศิลปะลัทธิอุดมคติ/มโนคติ (IDEALISM) ศิลปินในลัทธิอิดีลลิสม์ จะมีทัศนคติในการสร้างผลงาน คือ แสดงให้เห็นแง่ดีของชีวิต แสดงความคิดนึกฝัน หรือความรู้สึก

5.การสร้างสรรค์ด้วยกลวิธีจิตรกรรมสีน้ำมัน (Oil Painting)

จิตรกรรมสีน้ำมัน หรือ ภาพเขียนสีน้ำมัน (oil painting) คือการเขียนภาพโดยใช้สีฝุ่นที่ผสมกับน้ำมันแห้ง (drying oil) โดยเฉพาะในตอนต้นของยุโรปสมัยใหม่, น้ำมันลินสีด (linseed oil) ตามปกติแล้วก็จะต้มน้ำมันเช่นลินสีดกับยางสนหรือยางสนหอม (frankincense) ส่วนผสมนี้เรียกว่า "น้ำมันเคลือบ" (varnish) ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้ภาพเขียนมีความหนาและเป็นเงา น้ำมันอื่นที่ใช้ก็มีน้ำมันเมล็ดฝิ่น, น้ำมันวอลนัต, และน้ำมันดอกคำฝอย น้ำมันแต่ละอย่างก็มีคุณภาพต่าง ๆ กัน เช่นอาจจะทำให้สีเหลืองน้อยลง หรือใช้เวลาแห้งไม่เท่ากัน บางครั้งก็จะเห็นความแตกต่างจากเงาของภาพเขียน

แล้วแต่ชนิดของน้ำมัน จิตรกรจะใช้น้ำมันหลายชนิดในภาพเขียนเดียวกันเพื่อให้ได้ลักษณะของภาพเขียนออกมาตามที่ต้องการ การแสดงออกของสีก็จะต่างกันตามแต่วัสดุที่ใช้เขียนภาพ

สรุปการค้นคว้ารวบรวมข้อมูล

จากประสบการณ์และการค้นคว้ารวบรวมข้อมูล เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่สร้างความเข้าใจ ทำให้เกิดการสร้างสรรค์งานศิลปะที่มีคุณค่ายิ่งขึ้น ในการศึกษาข้อมูล ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในรูปแบบงานที่เป็นศิลปะเรียลลิสม์ (Realism) หรือ ศิลปะสำนึย ที่เป็นการสร้างงานที่เหมือนจริงดังที่ปรากฏอยู่ในธรรมชาติหรือสิ่งที่ปรากฏอยู่ข้างหน้าตามที่สายตามองเห็น และเข้าใจในรูปแบบศิลปะลัทธิอิดีลลิสม์ (IDEALISM) ที่จะมีทัศนคติในการสร้างผลงาน คือ แสดงความคิดเห็นนึกฝัน หรือความรู้สึกซ่อนเร้นลงไปในงาน จึงทำให้ผลงานมีจุดมุ่งหมายด้วยที่ว่า ศิลปะเป็นภาษาแห่งความงาม และศิลปะเป็นภาษาแห่งความคิด ที่จะมีรูปแบบและเนื้อหาที่เป็นอัตลักษณ์เฉพาะตน เพื่อให้เกิดสุนทรีย์ภาพภายในผลงาน ทั้งนี้อิทธิพลและแนวคิดในการสร้างสรรค์ จากการศึกษาค้นคว้าทำให้ได้แนวทางของรูปแบบ (Form) ที่มีลักษณะเฉพาะหรือเอกลักษณ์ของงานจิตรกรรม ได้แก่ โครงสร้างต่างๆ เช่น โครงสร้างทางทัศนธาตุที่ประกอบไปด้วย เส้น สี รูปทรง แสงเงา ฯลฯ ที่จัดรวมเป็นเอกภาพในการปฏิบัติการสร้างสรรค์ผลงานของผู้สร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ชุด “สุนทรีย์ภาพความสง่างามแห่งชีวิต”

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การสร้างสรรคศิลปนิพนธ์ ชุด สุนทรียภาพความงามแห่งชีวิต มีจุดมุ่งหมายในการนำเสนอเรื่องราวของความงามในรูปแบบสุนทรียศาสตร์ เพื่อถ่ายทอดอัตลักษณ์ของผู้สร้างสรรค์ ผ่านสัญลักษณ์ที่แสดงถึงความเป็นตัวตนของผู้สร้างสรรค์ที่แสดงออกถึงความเป็นท้องถิ่น โดยมีการศึกษาข้อมูลในการสร้างสรรค์ผลงาน และสร้างสรรค์ตามรูปแบบกระบวนการสร้างสรรค์งานศิลปะด้านจิตรกรรมด้วยกลวิธีสีน้ำมันบนผ้าใบ ซึ่งมีทัศนธาตุเป็นสิ่งที่แสดงความรู้สึก และใช้หลักการจัดองค์ประกอบศิลป์ ประกอบมุมมอง กลวิธี และทัศนคติของผู้สร้างสรรค์ ในการดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์

กระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน

ศิลปนิพนธ์ชุดนี้ เป็นการวิจัยแบบสร้างสรรค์ ที่อาศัยกระบวนการและวิธีในการดำเนินการสร้างสรรค์ ดังนี้

1. การสร้างสรรค์ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์
2. การศึกษาข้อมูลการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์
3. ขั้นตอนและวิธีดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์

การสร้างสรรค์ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์

ในการดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานก่อนที่จะพัฒนามาเป็นผลงานในศิลปนิพนธ์ชุด สุนทรียภาพความงามแห่งชีวิต ได้มีการสร้างผลงานที่มีแนวความคิดเพื่อให้เห็นถึงคุณค่าของความงาม ของไก่ชนอันเป็นสัตว์เอกลักษณ์ในท้องถิ่นของตัวผู้สร้างสรรค์ โดยแสดงให้เห็นถึงความสวยงาม ของไก่ชนเหลืองหางขาว

การดำเนินงานในระยะแรกมีความสับสนต่อการถ่ายทอดเพื่อแสดงออกถึงสีและบรรยากาศในผลงานทำให้ และความที่ยังไม่มีองค์ประกอบศิลป์อย่างลงตัวชัดเจนจึงทำให้ยังไม่เป็นที่พอใจต่อผู้สร้างสรรค์มากนัก จึงเป็นเหตุให้ต้องปรับแก้ไขเนื้อหาภายในงาน

ภาพที่ 19 ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ ภาพที่ 1

หมายเหตุ : ชื่อผลงาน ความสง่างามแห่งชีวิต 1 ขนาด 90x130 เซนติเมตร กลวิธี สีนํ้ามันบนผ้าใบ

ภาพที่ 20 ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ ภาพที่ 2

หมายเหตุ : ชื่อผลงาน ความสง่างามแห่งชีวิต 2 ขนาด 90x130 เซนติเมตร กลวิธี สีนํ้ามันบนผ้าใบ

ภาพที่ 21 ผลงานก่อนศิลปินนิพนธ์ ภาพที่ 3

หมายเหตุ : ชื่อผลงาน ความสง่างามแห่งชีวิต 3 ขนาด 85x125 เซนติเมตร กลวิธี สีนํ้ามันบนผ้าใบ

ในระยะต่อมาได้มีการพัฒนาเนื้อหาและรูปแบบของผลงานให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งมีการปรับแนวเรื่องและองค์ประกอบของภาพให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น เป็นการนำเสนอองค์ประกอบเนื้อหาในเชิงสัญลักษณ์ ซึ่งจะถ่ายทอดให้เห็นการอยู่ร่วมกันแบบครอบครัว แบบสังคม โดยใช้ไก่ชนเป็นสัญลักษณ์ตัวแทนของมนุษย์

การศึกษาข้อมูลการสร้างสรรคผลงานศิลปะนิพนธ์

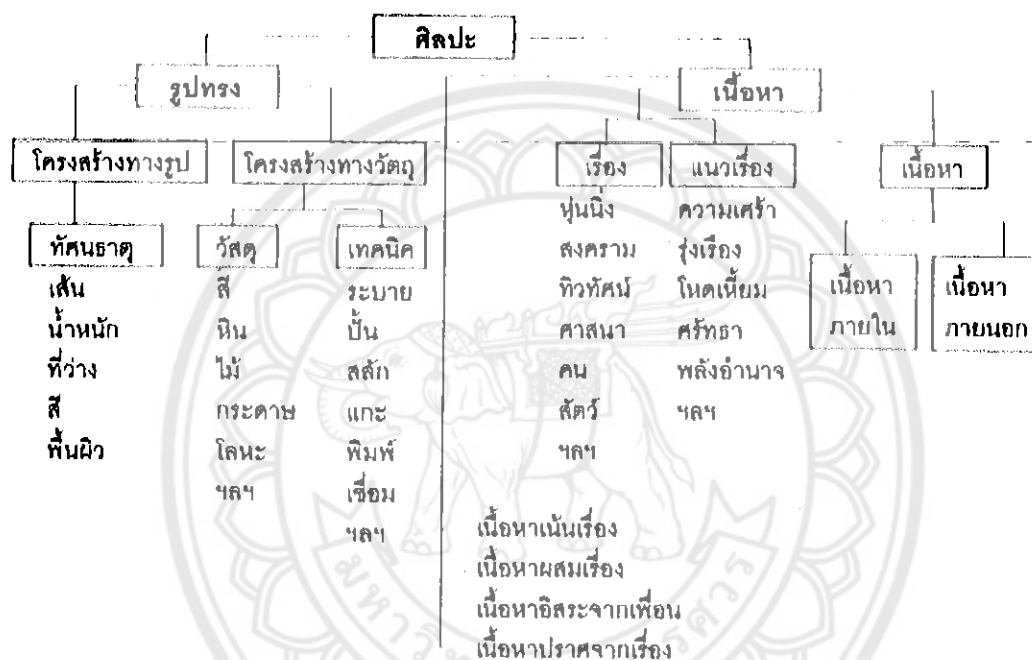
1. การประมวลความคิด

การวิเคราะห์องค์ประกอบภาพ แสงเงา และทำความเข้าใจ ประกอบกับการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ทำให้ความคิดของผู้สร้างสรรคมีความคิดตรงกับความต้องการที่จะสื่อสารลงบนผลงาน เพราะสิ่งเหล่านี้ จะเป็นตัวกำหนดในการสร้างภาษาแบบเฉพาะทางทัศนศิลป์ ที่ผ่านการวิเคราะห์องค์ประกอบ คือ การจัดองค์ประกอบภายในเนื้อหาให้มีความสมดุลของภาพวาด และการเขียนแสงเงาให้ชัดเจนเพื่อเพิ่มบรรยากาศภายในผลงานให้ดูชัดเจนและสมจริงมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับศักยภาพของผู้สร้างสรรคด้วยว่ามีประสบการณ์มากน้อยเพียงใด ศิลปะนิพนธ์ชุดนี้ จึง

สร้างสรรค์เพื่อแสดงถึงความงามในเชิงสัญลักษณ์ ผ่านความเป็นเอกลักษณ์ในท้องถิ่นของผู้สร้างสรรค์

การสร้างผลงานยังต้องอาศัยส่วนประกอบทางศิลปะที่มีความสัมพันธ์กันทั้ง

รูปแบบและเนื้อหา นำไปสู่การสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณค่าทางสุนทรียภาพตามองค์ประกอบของศิลปะ หมายถึง ศิลปะที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อแสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก ความคิด หรือความงาม ซึ่งประกอบด้วยส่วนที่มนุษย์สร้างขึ้น

ภาพที่ 22 แผนผังการสร้างงานศิลปะ

ชลุต นิยมเสมอ ได้นิยามว่า การสร้างสรรค์งานศิลปะให้ได้ดั่งนั้น ผู้สร้างสรรค์จะต้องทำความเข้าใจกับองค์ประกอบศิลปะเป็นพื้นฐานเสียก่อน ไมเช่นนั้นแล้วผลงานที่ออกมาจะไม่สมบูรณ์เท่าไรนัก ซึ่งองค์ประกอบหลักของศิลปะก็คือรูปทรงกับเนื้อหา(2530, หน้า 26)

2. การศึกษาข้อมูลด้านรูปทรง (Form)

รูปทรง คือ สิ่งที่มีมองเห็นได้ในงานทัศนศิลป์ เป็นส่วนที่สร้างขึ้นเข้าด้วยกันอย่างมีเอกภาพของทัศนธาตุ ประกอบด้วย สี เส้น น้ำหนัก และพื้นผิว โดยผู้สร้างสรรค์ใช้สีน้ำมันในการสร้างงานจิตรกรรม และสร้างรูปทรงให้เกิดความพอใจต่อความรู้สึกสัมผัส โดยถ้าเปรียบเทียบกับสิ่งมีชีวิต รูปทรงคือส่วนที่เป็นกายสามารถรับรู้ เห็น สัมผัสได้ แบ่งออกเป็น

2.1 โครงสร้างทางรูป ได้แก่ ส่วนที่เป็นเรื่องของทัศนธาตุ(Visual Element) ที่รวมกันเป็นรูปร่างรูปทรงของสิ่งทั้งหลายตามสิ่งที่ตาเห็น เป็นเอกภาพประกอบด้วย ดังนี้

2.1.1 สี(Colour) ซึ่งในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบๆตัวเรา ประกอบไปด้วยสีเส้นมากมาย ไม่ว่าจะเป็นสีที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ หรือสีที่สร้างขึ้น ซึ่งสีเส้นเหล่านั้นมักทำให้เกิดความรู้สึกแตกต่างกัน สีจึงมีความหมายอย่างมากเพราะเป็นสิ่งที่ผู้สร้างสรรค์ใช้เป็นสื่อสร้างอารมณ์ความรู้สึกได้ในผลงานศิลปะ ให้เกิดแก่ผู้ดู

2.1.2 เส้น(Line) คือ ร่องรอยที่เกิดจากเคลื่อนที่ของจุด หรือถ้าเรานำจุดมาวางเรียงต่อ ๆ กันไป ก็จะเป็นเส้นขึ้น เส้นมีมิติเดียว คือ ความยาว ไม่มีความกว้าง ทำหน้าที่เป็นขอบเขต ของที่ว่าง รูปร่าง รูปทรง น้ำหนัก สี ตลอดจนกลุ่มรูปทรงต่าง ๆ รวมทั้งเป็นแกนหรือ โครงสร้างของรูปร่างรูปทรง และเส้นเป็นพื้นฐานที่สำคัญของในผลงานศิลปะ ซึ่งเส้นสามารถให้ความหมาย แสดงความรู้สึก และอารมณ์ได้ด้วยตัวเอง และด้วยการสร้างเป็นรูปทรงต่างๆ ขึ้นได้

2.1.3 น้ำหนักแสงเงา(Light & Shade) หมายถึง ความอ่อนแก่ของสี หรือแสงเงาที่นำมาใช้ในการเขียนภาพ น้ำหนักทำให้รูปทรงมี ปริมาตร และให้ระยะแก่ภาพ แสงและเงา จึงเป็นองค์ประกอบที่อยู่คู่กัน แสง เมื่อส่องกระทบกับวัตถุจะทำให้เกิดเงา แสงและเงาจึงเป็นส่วนสำคัญในการสร้างผลงานศิลปะของผู้สร้างสรรค์

2.1.4 พื้นผิว(Texture) ลักษณะผิว หมายถึง ลักษณะภายนอกของวัตถุที่มองเห็นและสัมผัสพื้นผิวได้ แสดงความรู้สึกหยาบ ละเอียด ขรุขระ มัน ด้านเป็นเส้นเป็นจุด จับดูแล้วสะดุดมือ หรือสัมผัสได้จากความรู้สึกผิวเป็นทัศนธาตุที่นำมาประกอบในการสร้างงานศิลปะ ลักษณะผิวที่แตกต่างกันจะทำให้เกิดความรู้สึกแตกต่างกัน เราสามารถสัมผัสได้ 2ทาง คือ สัมผัสได้ด้วยมือหรือกาย เป็นการรับรู้สภาพพื้นผิวของสิ่งของหรือวัตถุที่สัมผัสอย่างแท้จริง และสัมผัสทางสายตา เป็นการรับรู้สภาพพื้นผิวโดยการมอง ซึ่งจะรับรู้ถึงลักษณะที่แท้จริงของพื้นผิวนั้นอย่างเช่น ในการสร้างภาพลวงแบบ 2 มิติ ทำให้เกิดความรู้สึกเรียบและขรุขระซึ่งจะมีอยู่ในผลงานของผู้สร้างสรรค์

2.2 โครงสร้างทางวัตถุ ได้แก่ วัสดุที่ใช้ในการสร้างรูป เช่น สี ดิน หิน ไม้ กระดาษ โลหะรวมถึงกลวิธีที่ใช้กับวัสดุเหล่านั้นด้วย เช่น การระบาย การปั้น การแกะสลัก การทอ เป็นต้น

3. การศึกษาข้อมูลด้านเนื้อหา(Content)

เนื้อหา คือ องค์ประกอบที่เป็นนามธรรม เป็นความหมายของงานศิลปะที่แสดงออกมาผ่านรูปทรงของงานศิลปะ ที่มีคุณค่าทางศิลปะ เป็นโครงสร้างทางจิตใจ โดยผู้สร้างสรรค์ได้สร้างขึ้นจากทัศนธาตุต่างๆอย่างมีคุณภาพและเป็นเอกภาพ ซึ่งเนื้อหา คือ ส่วนที่รับรู้ในเรื่องของ ความหมาย อารมณ์ และความรู้สึกที่แสดงออกผ่านรูปทรงโดยมีองค์ประกอบหลักอยู่ 3 ส่วน คือ

- 3.1 เรื่อง หมายถึง สิ่งที่ผู้สร้างสรรค์สรรหามาเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างงานศิลปะใน รูปแบบที่เป็น รูปธรรม เช่น คน สัตว์ ทิวทัศน์ สิ่งของ ศาสนา เป็นต้น หรือเห็นได้ชัดว่าภาพหรือผลงานชิ้นนี้เกี่ยวกับอะไร ผู้สร้างสรรค์ต้องการเขียนหรือปั้นอะไร
- 3.2 แนวเรื่อง หมายถึง ส่วนขององค์ประกอบทางนามธรรมของงานศิลปะที่เน้น แนวความคิด(Concept) ที่มีต่อเรื่องหรือรูปทรง เป็นสาระหรือแนวทางของการสร้างสรรค์มากกว่าในส่วนของตัว เรื่อง
- 3.3 เนื้อหา หมายถึงความหมายของงานศิลปะที่แสดงออกผ่านรูปทรงทางศิลปะ (Artistic Form) โดยเนื้อหาของงานแบบรูปธรรมเกิดจากการประสานกันอย่างมีเอกภาพของเรื่อง แนวเรื่อง และรูปทรง แต่ถ้าเป็นงานลักษณะแบบนามธรรม เนื้อหาของงานเกิดจากการประสานกันอย่างมีเอกภาพของรูปทรง แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ เนื้อหาภายนอกหรือเนื้อหาทางเรื่องราว สัญลักษณ์ และเนื้อหาภายใน หรือเนื้อหาทางรูปทรง

เนื้อหาภายใน เป็นเนื้อหาที่เกิดจากการประสานกันอย่างมีเอกภาพของทัศนธาตุในรูปทรง เป็นเนื้อหาของรูปทรงโดยตรง เนื้อหาประเภทนี้ จะให้อารมณ์สุนทรียภาพแก่ผู้ดู เป็นอารมณ์ทางศิลปะที่บริสุทธิ์ เป็นลักษณะจิตวิสัย เป็นพลัง ความรู้สึกส่วนตัว เป็นบุคลิกภาพการแสดงออกของผู้สร้างสรรค์ ประกอบด้วย

3.3.1 เอกภาพ (Unity) หมายถึง ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันขององค์ประกอบศิลป์ ทั้งด้านรูปลักษณะและด้านเนื้อหาเรื่องราว

3.3.2 ความสมดุล (Balance) หมายถึง น้ำหนักที่เท่ากันขององค์ประกอบไม่เอนเอียงไปข้างใดข้างหนึ่ง มีความพอเหมาะพอดีของส่วนต่างๆ ในรูปทรงหนึ่งหรือชิ้นงานที่เป็นศิลปะชิ้นหนึ่ง มี 2 ลักษณะ คือ ดุลยภาพแบบสมมาตร (Symmetry Balance) หรือความสมดุลแบบซ้ายขวาเหมือนกัน และดุลยภาพแบบอสมมาตร (Asymmetry Balance) หรือความสมดุลแบบซ้ายขวาไม่เหมือนกันแต่เท่ากันในทางความรู้สึก

3.3.3 จุดเด่น (Dominance) หมายถึง ส่วนที่สำคัญที่สุดของภาพที่ต้องการแสดง ซึ่งนำไปสู่การบอกเล่าของเนื้อหาทั้งหมด หรือเป็นจุดที่ดึงดูดความสนใจให้มอง

3.3.4 ความกลมกลืน (Harmony) หมายถึง การรวมกันของทัศนธาตุต่างๆ อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ทำให้เกิดเป็นการประสานเข้ากันได้โดยไม่มีความขัดแย้ง

3.3.5 ความขัดแย้ง (Contrast) หมายถึง การนำเอาองค์ประกอบต่างชนิดต่างรูปร่างรูปทรง ต่างสี มาจัดวางในภาพเดียวกันแล้วทำให้เกิดความขัดแย้งกันขึ้น

เนื้อหาภายนอก หมายถึง เนื้อหาสืบเนื่องมาจากเนื้อหาภายใน เป็นความหมายของเรื่องและแนวเรื่องที่เปลือยออกมาโดยรูปทรงนามธรรม เพราะฉะนั้นเนื้อหาภายนอกจะมีอยู่ในงานศิลปะแบบรูปธรรมเท่านั้น จะไม่มีในศิลปะนามธรรม

การเน้นเนื้อหาด้วยเรื่อง คือ การใช้เนื้อเรื่องที่ตรงกับเนื้อหา และเป็นตัวแสดงเนื้อหาของงานโดยตรง ตัวอย่างเช่น เมื่อศิลปินต้องการให้ความงามทางสรีระเป็นเนื้อหาของงานเขาจะหาผู้หญิงเปลือยที่สวยงามมาเป็นเป็นเรื่อง รูปร่างหน้าตาของผู้หญิงสวยนั้นจะช่วยให้เกิดความงามขึ้นในผลงาน เป็นความงามที่มีอยู่ในเรื่อง ในกรณีแบบนี้ ถ้าศิลปินมุ่งเน้นไปที่ลักษณะของเรื่องมากเกินไปคุณค่าทางรูปทรงจะน้อยลง

4. การศึกษาด้านกลวิธี

สีน้ำมัน (Oil paint) เป็นสีชนิดที่แห้งช้าที่ประกอบด้วยรงควัตถุที่ผสมกับน้ำมันระเหย (Drying oil) ซึ่งเป็นน้ำมันจากพืช เช่น น้ำมันลินสีด (Linseed) ซึ่งกลั่นมาจากต้นแฟลกซ์ หรือน้ำมันจากเมล็ดป๊อบบี้ ในปี ค.ศ. 1410 ศิลปินหนุ่มชื่อ แจน แวน อีค์ (Jan Van Eyck) พบวิธีการเขียนภาพโดยใช้น้ำมันวาร์นิชบริสุทธิ์ขาวผสมน้ำมันลินสีดกับสีฝุ่น ซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นของการเขียนภาพแบบสีน้ำมันที่ใช้กันอยู่ทุกวันนี้ สีน้ำมันเป็นสีที่บดแสง เวลาระบายมักใช้สีขาวผสมให้ได้ น้ำหนักอ่อนแก่ งานวาดภาพสีน้ำมันมักเขียนลงบนภาพใบ (Canvas) เพราะมีความคงทนมากและกันน้ำ การวาดภาพสีน้ำมัน สามารถวาดภาพที่มีขนาดใหญ่ๆ และสามารถแก้ไขด้วยการเขียนทับงานเดิมได้ สีน้ำมันสำหรับเขียนภาพจะบรรจุในหลอด ซึ่งมีราคาสูงต่ำขึ้นอยู่กับคุณภาพสำหรับการใช้งานจะผสมด้วยน้ำมันลินสีด ซึ่งทำให้เหนียวละเป็นมัน แต่ถ้าใช้น้ำมันสน จะทำให้แห้งเร็วขึ้นและสีดำน พู่กันที่ใช้ระบายสีน้ำมันเป็นพู่กันแบบที่มีขนแข็งๆ

การระบายสี (Painting) เป็นการวาดภาพโดยใช้พู่กัน หรือแปรง หรือวัสดุอย่างอื่น มาระบายให้เกิดเป็นภาพ การระบายสี ต้องใช้ทักษะการควบคุมสีและเครื่องมือมากกว่าการวาดเส้น ผลงานการระบายสีจะสวยงามเหมือนจริงและสมบูรณ์แบบมากกว่าการวาดเส้น

ขั้นตอนและวิธีดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์

ในการดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์ มีการรวบรวมจดบันทึกข้อมูล และ รายละเอียดระหว่างการทำ เพื่อใช้อธิบายขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

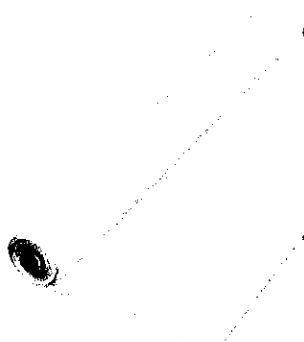
1. ส่วนประกอบในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์

1.1 วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์

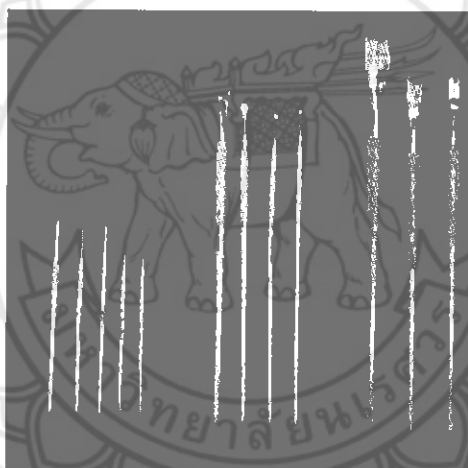
ผลงานศิลปะนิพนธ์ชุดนี้ ใช้วัสดุและอุปกรณ์ในการสร้างงานจิตรกรรมสีน้ำมัน บนผ้าใบ ในการดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์จึงต้องเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการ สร้างสรรค์ที่ประกอบด้วย

ภาพที่ 23 โครงเฟรม

ภาพที่ 24 -ผ้า canvas

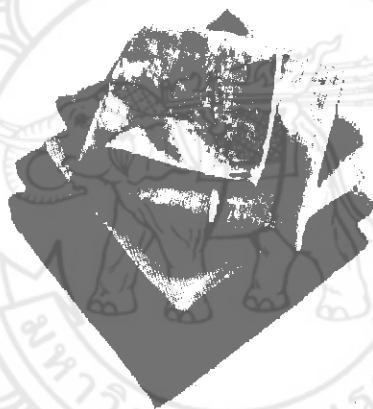
ภาพที่ 25 พู่กัน

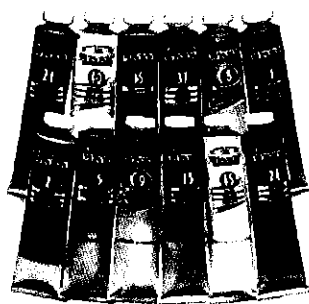
ภาพที่ 26 น้ำมันลินสีด (Linseed oil)

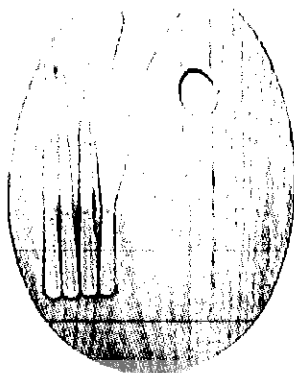
ภาพที่ 27 น้ำมันล้างฟูกัน

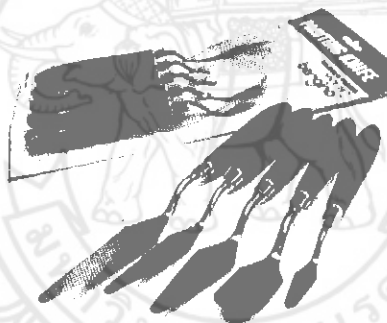
ภาพที่ 28 ผ้าเช็ดสี

ภาพที่ 29 สีนํ้ามัน

ภาพที่ 30 จานสี

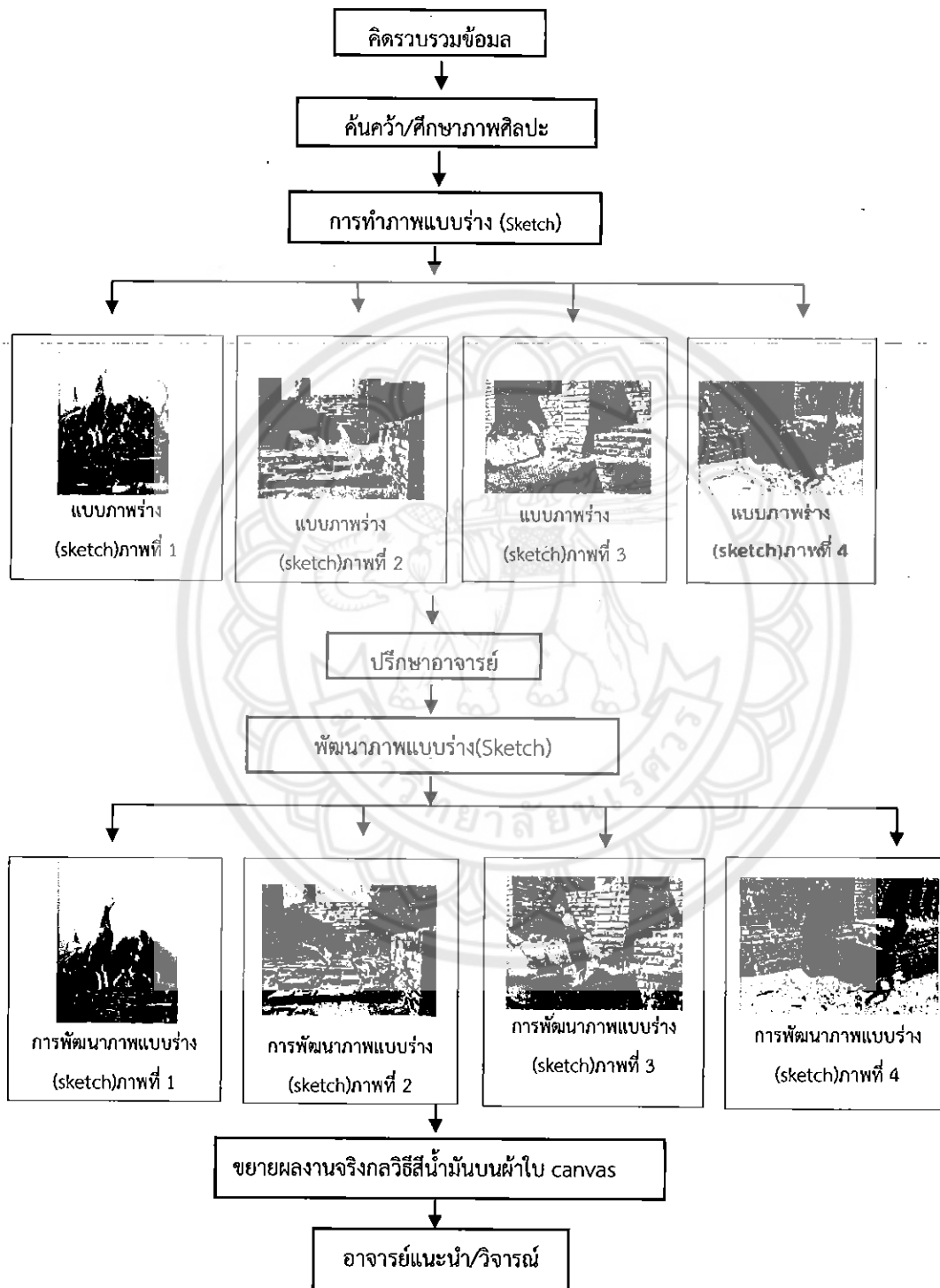

ภาพที่ 31 เครื่องผสมสี

ภาพที่ 32 สีอะคริลิค

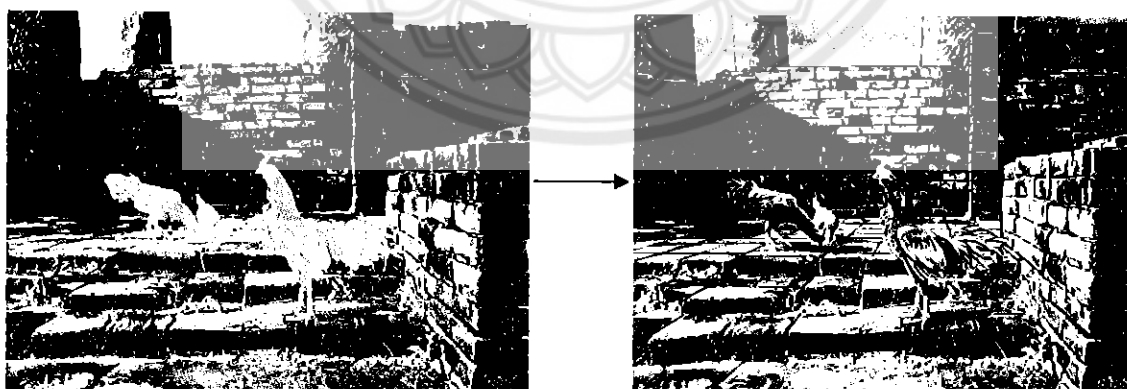
2. วิธีการ ผู้สร้างสรรค์ใช้กลวิธีการสร้างสรรค์มีดังนี้

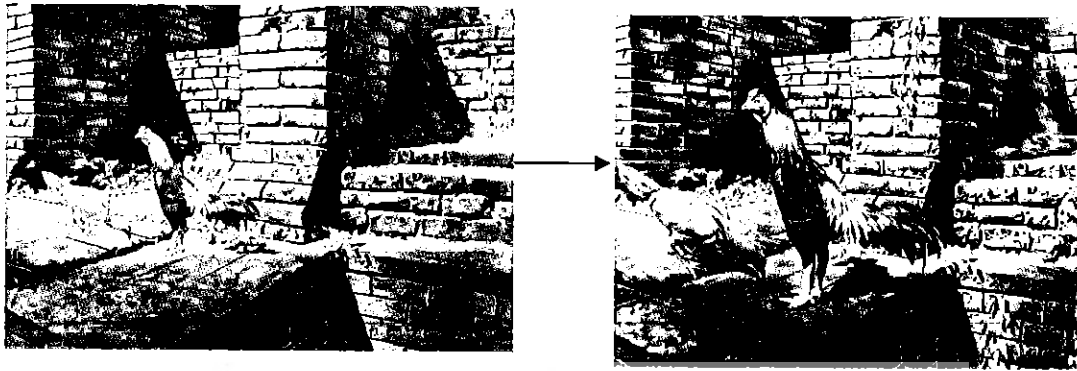
ขั้นตอนในการทำภาพร่างผลงานศิลปนิพนธ์แต่ละภาพอาศัยถ่ายภาพแล้วนำมาตัดต่อปรับแก้ไขด้วยโปรแกรม Photoshop ในเครื่องคอมพิวเตอร์ แล้วเมื่อปรับแต่งเสร็จจึงนำภาพที่ได้ มาสเก็ตมือ (Sketch) ดรออิง(Drawing) ลงไปให้น่าหนักและเพิ่มรายละเอียดตามที่ต้องการ

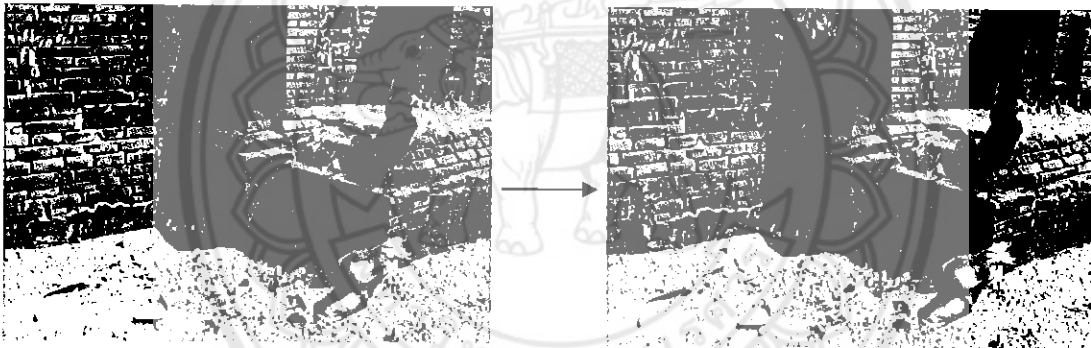
ภาพที่ 33-34 ภาพแบบร่างผลงานศิลปนิพนธ์ภาพที่ 1

ภาพที่ 35-36 ภาพแบบร่างผลงานศิลปนิพนธ์ภาพที่ 2

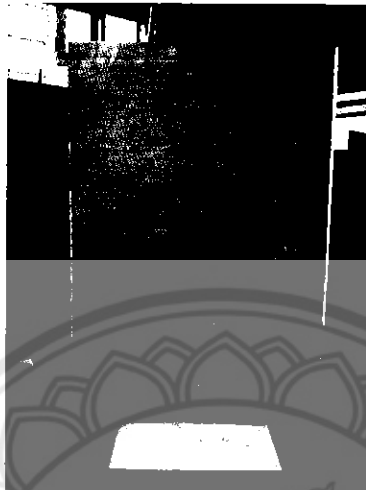
ภาพที่ 37-38 ภาพแบบร่างผลงานศิลปนิพนธ์ภาพที่ 3

ภาพที่ 39-40 ภาพแบบร่างผลงานศิลปนิพนธ์ภาพที่ 4

ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ศิลปะนิพนธ์ สำหรับการขยายภาพแบบร่างเป็นผลงานจริง
จำเป็นต้องมีการเตรียมเฟรมผ้าใบก่อนการร่างภาพ เพื่อให้ง่ายต่อการสร้างสรรค์ แล้วจึงลงสีและเก็บ
รายละเอียดตามลำดับ

การสร้างสรรค์ผลงานภาพที่ 1

ภาพที่ 41 ขั้นตอนการเตรียมพื้นผ้าใบด้วยสีอะคริลิคในผลงานภาพที่ 1

ภาพที่ 42 ขั้นตอนการร่างภาพในผลงานภาพที่ 1 โดยร่างด้วยดินสอสีก่อน จากนั้นจึงใช้สีน้ำมันร่างภาพ เพื่อให้เห็นน้ำหนักแสงเงาชัดเจนยิ่งขึ้น

ภาพที่ 43 ขั้นตอนการระบายสีโดยรวมทั้งภาพ แล้วค่อยๆเก็บรายละเอียดของภาพผลงานตาม
ภาพแบบร่าง (Sketch)

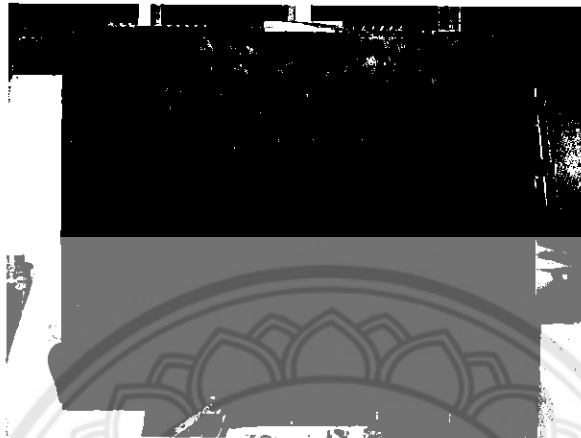
ภาพที่ 44 ผลงานที่เสร็จสมบูรณ์ ภาพที่ 1

หมายเหตุ : ชื่อภาพ สุนทรีภาพความสง่างามแห่งชีวิต 1

ขนาด 100 x 140 เซนติเมตร

กลวิธี สีน้ำมันบนผ้าใบ

การสร้างสรรค์ผลงานภาพที่ 2

ภาพที่ 45 ขั้นตอนการเตรียมพื้นผ้าใบด้วยสีกะคริลิคในผลงานภาพที่ 2

ภาพที่ 46 ขั้นตอนการร่างภาพในผลงานภาพที่ 2 โดยร่างด้วยดินสอสีก่อน จากนั้นจึงใช้สีน้ำมันร่างภาพ เพื่อให้เห็นน้ำหนักแสงเงาชัดเจนยิ่งขึ้น

ภาพที่ 47 ขั้นตอนการระบายสีโดยรวมทั้งภาพ แล้วค่อยๆเก็บรายละเอียดของภาพผลงาน

ตามภาพแบบร่าง (Sketch)

ภาพที่ 48 ผลงานที่เสร็จสมบูรณ์ ภาพที่ 2

หมายเหตุ : ชื่อภาพ สุนทรียภาพความสง่างามแห่งชีวิต 2

ขนาด 145x180 เซนติเมตร

กลวิธี สีน้ำมันบนผ้าใบ

การสร้างสรรค์ผลงานภาพที่ 3

ภาพที่ 49 ขั้นตอนการเตรียมระบายสีรองพื้นผ้าใบด้วยสีอะคริลิกในผลงานภาพที่ 3

ภาพที่ 50 ขั้นตอนการร่างภาพในผลงานภาพที่ 3 โดยร่างด้วยดินสอสีก่อน จากนั้นจึงใช้น้ำมันร่างภาพ เพื่อให้เห็นน้ำหนักแสงเงาชัดเจนยิ่งขึ้น

ภาพที่ 51 ขั้นตอนการระบายสีโดยรวมทั้งภาพ แล้วค่อยๆเก็บรายละเอียดของภาพผลงาน
ตามภาพแบบร่าง (Sketch)

ภาพที่ 52 ผลงานที่เสร็จสมบูรณ์ ภาพที่ 3

หมายเหตุ : ชื่อภาพ สุนทรีภาพความสง่างามแห่งชีวิต 3

ขนาด 125x170 เซนติเมตร

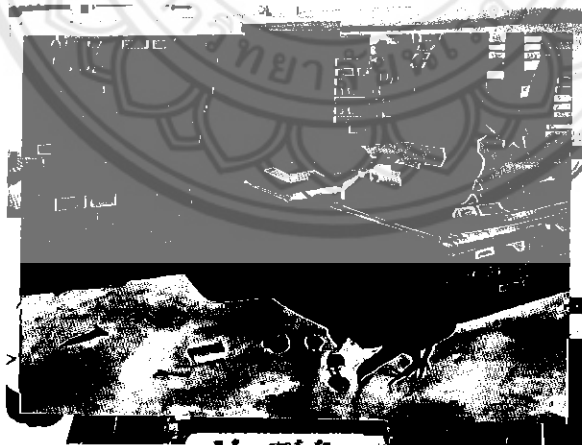
กลวิธี สีน้ำมันบนผ้าใบ

การสร้างสรรค์ผลงานภาพที่ 4

ภาพที่ 53 ขั้นตอนการเตรียมระบายสีรองพื้นผ้าใบด้วยสีอะคริลิกและร่างภาพลงไปในงาน

ภาพที่ 3

ภาพที่ 54 ขั้นตอนการใช้สีน้ำมันระบายภาพ เพื่อคัดให้เห็นน้ำหนักแสงเงาชัดเจนยิ่งขึ้น

ภาพที่ 55 ขั้นตอนการระบายสีโดยรวมทั้งภาพ แล้วค่อยๆเก็บรายละเอียดของภาพผลงาน

ตามภาพร่าง Sketch

ภาพที่ 56 ผลงานที่เสร็จสมบูรณ์ ภาพที่ 4

หมายเหตุ : ชื่อภาพ สุนทรียภาพความสวยงามแห่งชีวิต 4

ขนาด 115x165 เซนติเมตร

กลวิธี สีนํ้ามันบนผ้าใบ

บทที่ 4

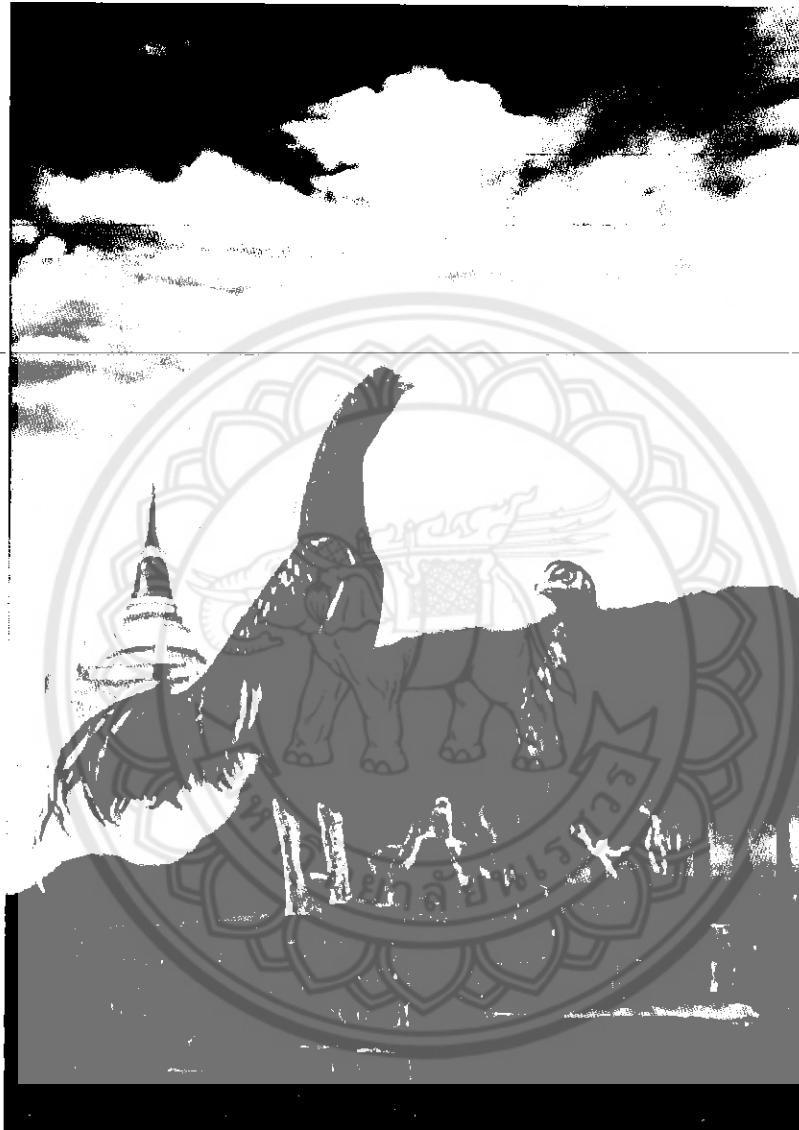
ผลการวิจัยสร้างสรรค์

จากการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์ชุด สุนทรีภาพความสง่างามแห่งชีวิตนั้นจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์คุณค่าศิลปะในการสร้างผลงาน เพื่อรายงานผลและอธิบายผลการดำเนินงาน ซึ่งจะทำให้เกิดความเข้าใจในแนวคิด ขั้นตอน และกระบวนการทำงานทางกลวิธีของผู้สร้างสรรค์อย่างเป็นระบบ มีแบบแผนในการดำเนินงาน มีประสิทธิภาพ และเข้าใจความหมายที่เป็นสัญลักษณ์เฉพาะในผลงาน อันเป็นสิ่งที่สร้างขึ้นจากองค์ความรู้ของผู้สร้างสรรค์ และถ่ายทอดออกมาเป็นผลงานทางศิลปะที่มีคุณค่าทางสุนทรีภาพ มีประโยชน์ในการศึกษาเรียนรู้

การวิเคราะห์องค์ประกอบของศิลปะในศิลปนิพนธ์ชุดนี้ เป็นการพิจารณาแยกแยะศึกษาองค์รวมของงานศิลปะออกเป็นส่วนๆ ที่ละประเด็น ทั้งในด้านทัศนธาตุ องค์ประกอบศิลป์ และความสัมพันธ์ต่างๆ ในด้านกลวิธีการแสดงออก เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประเมินผลว่ามีคุณค่าอย่างไรทางด้านความงาม ทางด้านเนื้อหาสาระ และทางด้านอารมณ์ความรู้สึก

การวิเคราะห์ผลงานการสร้างสรรค์ดังกล่าวนี้ ผู้สร้างสรรค์ได้กำหนดแนวทางที่เป็นหลักการวิเคราะห์ โดยมีกระบวนการสร้างสรรค์ทางทัศนศิลป์ที่เป็นการสร้างสรรค์งานศิลปะอย่างมีจินตนาการทางความคิด กระบวนการสร้างสรรค์จึงมีจุดเริ่มต้น มีการพัฒนา และมีที่สิ้นสุดเป็นขั้นตอนที่สอดคล้องต่อเนื่องกัน ซึ่งมีผลจากการวิเคราะห์ ดังนี้

การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์ภาพที่ 1

ภาพ 57 ผลงานศิลปนิพนธ์ภาพที่ 1

หมายเหตุ : ชื่อภาพ สุนทรีภาพความสง่างามแห่งชีวิต 1

ขนาด 100 x 140 เซนติเมตร

กลวิธี สีนํ้ามันบนผ้าใบ

1. การวิเคราะห์องค์ประกอบของศิลปะ

1.1 การวิเคราะห์รูปทรง

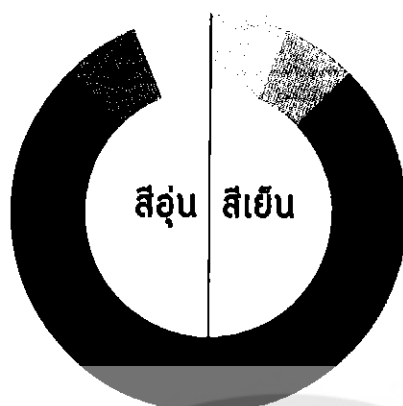
1.1.1 โครงสร้างทางรูป

สี เป็นสิ่งที่ปรากฏในผลงาน ผู้สร้างสรรค์ใช้สีทั้งวรรณะเย็นและวรรณะอุ่นที่มีอยู่ในภาพผลงาน เช่น สีส้ม สีเหลือง สีแดง สีนํ้าตาล สีเขียว สีฟ้า สีนํ้าเงิน สีม่วง ฯลฯ เพื่อให้ภาพผลงานมีความน่าสนใจ สีจึงเป็นทัศนธาตุสำคัญอย่างหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกสีที่ใช้ในผลงานประกอบด้วย

ภาพ 58 ตัวอย่างสีผลงานศิลปนิพนธ์ ภาพที่ 1

- สีส้ม ให้ความรู้สึกอบอุ่น หรืออาจจะร้อนแรง กระตุ้นอารมณ์ และสะดุดตา
- สีนํ้าตาล ให้ความรู้สึกเก่าแก่ ทрудโทรม และแปรเปลี่ยนไปตามสภาพอดีตกาล
- สีเขียว ให้ความรู้สึกผ่อนคลาย เย็น สดชื่น สบายตา เป็นธรรมชาติ
- สีเหลือง ให้ความรู้สึกแจ่มใส มีชีวิตชีวา อบอุ่น บิดียินดี
- สีนํ้าเงิน ให้ความรู้สึกสุขุม เยือกเย็น เงียบสงบ นิ่ง มีความหนักแน่น
- สีดำ ให้ความรู้สึกทึบตัน หนักแน่น ความชิงชัง

warm colors and cool colors

ภาพ 59 วรรณะสี

ที่มา : <http://baandotkosana.com/wp-content/uploads/2013/06/colors1.jpg> (10/12/59)

สีวรรณะอุ่น หมายถึง ชุดสีที่ให้ความรู้สึกตื่นตา มีพลัง อบอุ่น และดึงดูดความสนใจได้ดี เช่น สีเหลือง สีส้มเหลือง สีส้ม สีแดง สีส้มแดง เป็นต้น ผู้สร้างสรรค์ใช้สีวรรณะอุ่นประมาณร้อยละ 40 ในผลงาน

สีวรรณะเย็น หมายถึง ชุดสีที่ให้ความรู้สึกสุภาพ ลึกลับ เยือกเย็น และสงบ เช่น สีเขียว สีฟ้า สีน้ำเงิน สีเขียวอมน้ำเงิน และสีม่วงอมน้ำเงิน เป็นต้น โดยผู้สร้างสรรค์ใช้สีวรรณะเย็นประมาณร้อยละ 60 ในผลงาน

เส้น ผู้สร้างสรรค์นำเส้นมานำเสนอผ่านรูปทรง เพื่อสร้างความขัดแย้งและความประสานกลมกลืนให้เกิดขึ้นในผลงาน ประกอบด้วย

เส้นแนวตั้ง (Vertical Line) เป็นเส้นที่เดินทางในแนวตั้ง ให้ความรู้สึกสมดุล มั่นคง หนักแน่น แข็งแรง สูงสง่า พุ่งขึ้น จริงจัง และเจียบขรึม

เส้นแนวนอน (Horizontal Line) เป็นเส้นที่เดินทางตามแนวนอน ให้ความรู้สึกในทางราบ กว้าง พักผ่อน เจียบ เฉย สงบ และนิ่ง

เส้นโค้ง (Curve) มีลักษณะให้ความรู้สึก แข็งแรง หนักแน่น มั่นคง

เส้นโค้งที่มีลักษณะเหมือนก้อนเมฆ ให้ความรู้สึกของการลอยตัว

เส้นตรง หรือเส้นโค้งที่ประกอบกันเป็นโครงสร้างพนมแหลมขึ้น ให้ความรู้สึก

ของการยกระดับจิตใจ ความศรัทธา และความหวัง

เส้นตรง หรือ เส้นโค้งที่ประกอบกันเป็นโครงสร้างที่ต่อเนื่อง แตกแขนง เป็น
กิ่งก้านสาขาขึ้นไป ให้ความรู้สึกถึงการเจริญเติบโต

ภาพ 60 เส้นแนวตั้งในผลงานภาพที่ 1

ภาพ 61 เส้นแนวนอนในผลงานภาพที่ 1

ภาพ 62 เส้นโค้งในผลงานภาพที่ 1

ภาพ 63 เส้นโค้งที่ประกอบกันเป็นโครงสร้างพนมแหลมขึ้น ในผลงานภาพที่ 1

ค่าน้ำหนักแสงเงา ผู้สร้างสรรค์นำค่าน้ำหนักแสงเงาในระดับต่างๆ มาสร้างมิติให้เกิดความรู้สึกเป็น 3 มิติ แก่ภาพผลงาน และใช้สร้างมิติความรู้สึกระยะใกล้ไกลภายในภาพผลงาน ทำให้รู้สึกถึงช่องว่างที่มีบรรยากาศภายในผลงาน โดยมีค่าน้ำหนักแสงเงา 5 ระดับ คือ

1. บริเวณแสงสว่างจัด (Hi-light) เป็นบริเวณที่อยู่ใกล้แหล่งกำเนิดแสงมากที่สุด จะมีความสว่างมากที่สุดในวัตถุที่มีผิวมันวาวจะสะท้อนแหล่งกำเนิดแสงออกมาให้เห็นได้ชัด
2. บริเวณแสงสว่าง (Light) เป็นบริเวณที่ได้รับแสงสว่างรองลงมาจากบริเวณแสงสว่างจัด เนื่องจากอยู่ห่างจากแหล่งกำเนิดแสงออกมาและเริ่มมีค่าน้ำหนักอ่อน ๆ
3. บริเวณเงา (Shade) เป็นบริเวณที่ไม่ได้รับแสงสว่าง หรือเป็นบริเวณที่ถูกบดบังจาก แสงสว่าง ซึ่งจะมีค่าน้ำหนักเข้มมากขึ้นกว่าบริเวณแสงสว่าง
4. บริเวณเงาเข้มจัด (Hi-Shade) เป็นบริเวณที่อยู่ห่างจากแหล่งกำเนิดแสงมากที่สุดหรือเป็นบริเวณที่ถูกบดบังมาก ๆ หลาย ๆ ชั้นจะมีค่าน้ำหนักที่เข้มมากไปจนถึงเข้มที่สุด
5. บริเวณเงาตกทอด เป็นบริเวณของพื้นหลังที่เงาของวัตถุตกลงไปเป็นบริเวณเงาที่อยู่ภายนอกวัตถุ และจะมีความเข้มของค่าน้ำหนักขึ้นอยู่กับความเข้มของเงาน้ำหนักของพื้นหลังทิศทางและระยะของเงา

ความสำคัญของค่าน้ำหนัก

1. ให้ความแตกต่างระหว่างรูปและพื้น หรือรูปทรงกับที่ว่าง
2. ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว
3. ให้ความรู้สึกเป็น 2 มิติ แก่รูปร่าง และความเป็น 3 มิติแก่รูปทรง
4. ทำให้เกิดระยะความตื้น - ลึก และระยะใกล้ - ไกลของภาพ
5. ทำให้เกิดความกลมกลืนประสานกันของภาพ

ภาพ 64 คำนวณนักแสดงเงาในผลงานจิตรกรรม ภาพที่ 1

พื้นผิว ผู้สร้างสรรค์ใช้การระบายสีด้วยลักษณะลงตา ที่ทำให้เกิดพื้นผิวของสิ่งต่างๆ เช่น ขนของไก่ พื้นผิวก้อนอิฐ ให้มีความแตกต่างได้อย่างชัดเจน เพื่อสร้างความขัดแย้งให้เกิดลักษณะที่สะดุดตาและน่าสนใจขึ้นในงานศิลปนิพนธ์ โดยอาศัยการเลียนแบบจากภาพถ่ายวัตถุจริง

ภาพ 65-66 ความแตกต่างของพื้นผิวในลักษณะลงตาของผลงานภาพที่ 1

1.2 การวิเคราะห์เนื้อหา (Content)

- 1.2.1 เรื่อง สุนทรียภาพความงามแห่งชีวิต
- 1.2.2 แนวเรื่อง เป็นการแสดงออกทางความงามในรูปแบบสิ่งมีชีวิต ให้ความงดงาม สง่างาม โดยมีไก่ชน(เหลือหางขาว) และสิ่งโบราณสถาน เป็นตัวสื่อและยังบอกถึงความเป็นสัญลักษณ์ความเป็นท้องถิ่นของผู้สร้างสรรค์
- 1.2.3 เนื้อหาภายนอก เป็นเรื่องของความงาม ที่อยู่ใกล้ตัวผู้สร้างสรรค์ที่ได้มองเห็นถึงความสวยงามของ สีสนของชนไก่ แววดาไก่ และพื้นผิวของอิฐที่มีความขรุขระ โดยมีการนำสิ่งเหล่านี้มาเป็นต้นแบบในภาพผลงาน
- 1.2.4 เนื้อหาภายใน เป็นการแสดงถึงเนื้อหาทางพุทธิปัญญา (Intellectual Content) มีคุณลักษณะทางรูปแบบที่แสดงองค์ประกอบของศิลปะ ว่าเป็นการประกอบกันของรูปทรงอย่างมีความคิด มีขั้นตอนที่เป็นระเบียบ มีการวางแผน เกิดความประสานกลมกลืนของทัศนธาตุ รูปทรงมีสัดส่วนลงตัว ให้ความรู้สึกสง่างาม มีคุณค่าทางรูปธรรมที่มีพร้อมทั้งความงามทางรูปทรงองค์ประกอบ และกลวิธีที่สมบูรณ์ รวมทั้งคุณค่าทางความเป็นจริง และคุณค่าทางศิลปะ

ในผลงานภาพนี้มีเนื้อหาที่เกิดจากการประสานกันอย่างมีเอกภาพของทัศนธาตุต่างๆ ประกอบขึ้นในรูปทรงที่เป็นเนื้อหาของรูปทรงโดยตรง ที่ให้อารมณ์สุนทรียภาพเป็นอารมณ์ทางศิลปะที่บริสุทธิ์ โดยมีสุนทรียธาตุ(Aesthetic Elements) มี 3 อย่างคือ ความงาม(Beauty) ความแปลกแปลกตา(Picturesqueness) และความน่าทึ่ง(Sublimity) โดยจะแสดงถึงเนื้อหาภายในดังนี้

แผนภาพแสดงเนื้อหาภายในของผลงานศิลปนิพนธ์ภาพที่ 1

ความเป็นเอกภาพ(Unity) เป็นเรื่องของสิ่งมีชีวิตและโบราณสถานในท้องถิ่นของผู้สร้างสรรค์ที่มีความงามความน่าทึ่ง อยู่ในรูปแบบและเนื้อหา

ความขัดแย้ง (Contrast) ผู้สร้างสรรค์ใช้แนวเส้นแกนต่างๆในแบบของเส้นแนวตั้งและเส้นแนวนอนในการสร้างความขัดแย้งในผลงานให้เกิดความน่าสนใจ

จุดเด่น (Dominance) ผู้สร้างสรรค์ใช้ความเข้มอ่อนของสีทำให้เกิดจุดเด่นและจุดรอง โดยจะมีการสร้างผลระยะความใกล้-ไกล

ความสมดุล (Balance) เป็นความสมดุลแบบสองข้างไม่เท่ากัน (Asymmetrical Balance) คือการจัดองค์ประกอบของศิลปะทั้งสองข้างแกนสมมติมีขนาดสัดส่วนไม่เหมือนกัน ไม่เท่ากัน แต่สมดุลกันในความรู้สึก

ความกลมกลืน (Harmony) เป็นการสร้างความกลมกลืนโดยใช้ค่าน้ำหนักแสงเงา และวาดสิ่งที่เป็นสัญลักษณ์เพื่อแสดงถึงความเป็นท้องถิ่นของผู้สร้างสรรค์เพื่อให้ความสอดคล้องกับเรื่องราว

ผลงานภาพนี้มีเนื้อหาศิลปะเป็นภาษาแห่งความงาม (Formalism) เป็นศิลปะที่มีจุดมุ่งหมายในการสร้างสรรค์ผลงานที่มีความงามหรือสุนทรีย์ภาพทางรูปทรงเป็นหลักการสำคัญ แก่นแท้ของศิลปะก็คือ ความงาม อันมาจากการเลียนแบบธรรมชาติโดยที่ผู้สร้างสรรค์จะสอดแทรกความคิดเห็น ประสบการณ์ ความรู้ความชำนาญในการใช้สื่อเครื่องมือ วิธีการ ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญในตัวศิลปินในการสร้างสรรค์ โดยให้ผู้ดูอาศัยประสบการณ์ที่มีมาประกอบในการตีความเพื่อประเมินคุณค่า โดยนำเอาธรรมชาติมาเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจ และศึกษาวิธีการ ซึ่งเป็นผลสะท้อนให้เกิดการเรียนรู้ในผลงานศิลปนิพนธ์ชุด สุนทรีย์ภาพความสง่างามแห่งชีวิต

2. การวิเคราะห์ทางกลวิธีการสร้างสรรค์

การสร้างผลงานภาพนี้ เป็นผลงานจิตรกรรม (Painting) คือ ผลงานศิลปะที่แสดงออกด้วยการขีดเขียน การวาด และระบายสี เพื่อให้เกิดภาพ เป็นงานศิลปะที่มี 2 มิติ เป็นรูปแบบไม่มีความลึกหรือหนา แต่สามารถเขียนลงตาให้เห็นว่ามีความลึกหรือหนาได้ ความงามของผลงานจิตรกรรมนี้เกิดจากการใช้ทัศนธาตุที่เกิดจากการระบายสี (Painting) เป็นการวาดภาพโดยใช้พู่กันหรือแปรง หรือวัสดุอย่างอื่น มาระบายให้เกิดเป็นภาพ ผู้สร้างสรรค์ใช้สีน้ำมัน (Oil color) มาตอบสนองกลวิธีการวาด เพราะเป็นสีที่ได้รับความนิยมมาก เนื่องจากเขียนง่าย มีความคงทน สามารถปล่อยทิ้งไว้แล้วกลับมาเขียนทับอีกได้ ภาพจากการเขียนด้วยสีน้ำมันทำให้ดูสมจริงเพราะมีความหนาแน่นของสีมากกว่าสีชนิดอื่น แม้ว่าจะมีคุณสมบัติที่บดแสง แต่ก็สามารถเขียนสิ่งที่ต้องการให้ใสได้ ในการระบายสี ผู้สร้างสรรค์ควบคุมสีน้ำหนักด้วยทักษะความชำนาญของผู้สร้างสรณ์เอง ผลงานการระบายสีจึงมีความงาม และสมบูรณ์ ทั้งนี้ผู้สร้างสรณ์ยังใช้วิธีการเขียนแบบทิ้งร่องรอยของฝีแปรง (Painterly style) ลงบนผลงานในบางส่วนด้วยเนื้อสีที่มีความหนืดของเนื้อสีน้ำมัน เวลาเขียนจึงต้องผสมน้ำมันลินสีด (Linseed oil) เพื่อให้เขียนง่ายขึ้นโดยเขียนลงบนผ้าใบที่เรียกว่าแคนวาส (Canvas)

3. การวิเคราะห์สัญลักษณ์

ศิลปนิพนธ์ชุด สุนทรีย์ภาพความสง่างามแห่งชีวิต มีการกำหนดสิ่งที่ใช้เพื่อแทนความหมายอีกสิ่งหนึ่งในการสร้างสรรค์ผลงาน คือ สัญลักษณ์ในงานศิลปะ ซึ่งใช้ในการสื่อความหมายหรือแนวความคิดให้เข้าใจไปในทางเดียวกัน ดังนี้

การแสดงสัญลักษณ์ในผลงานภาพที่ 1

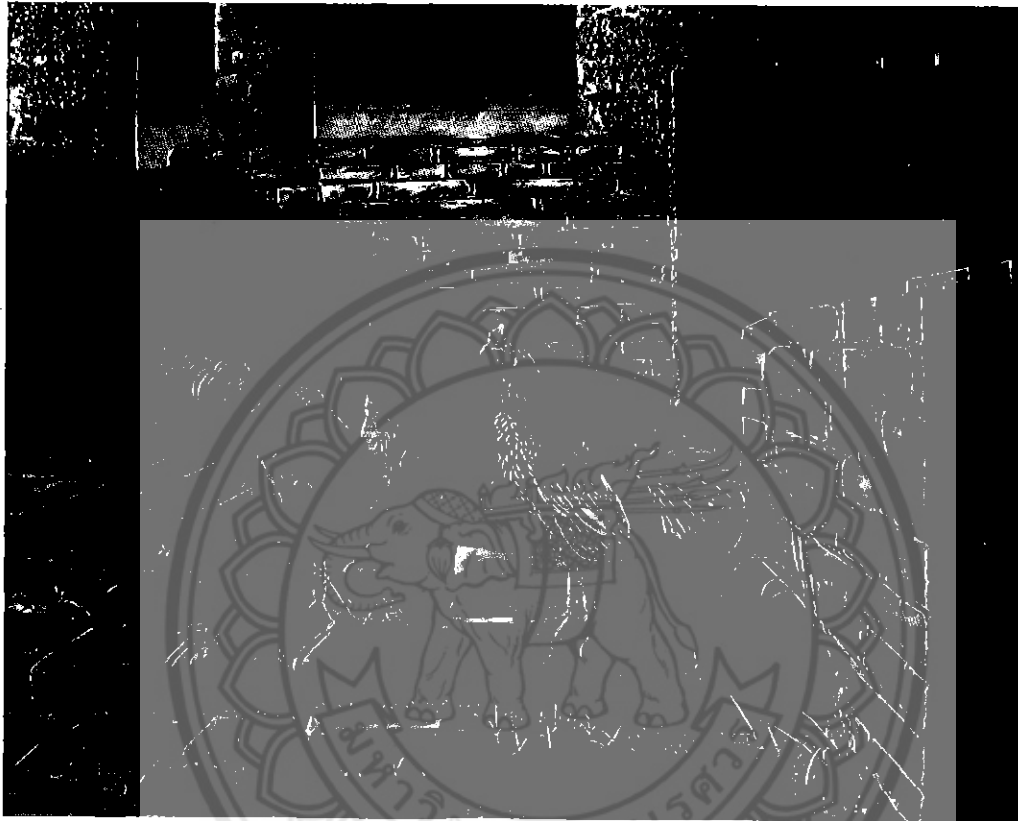
ไก่ชน(เหลื่องหางขาว) เป็นสัญลักษณ์แสดงถึงสัตว์ประจำท้องถิ่นของจังหวัดพิษณุโลก อันเป็นถิ่นกำเนิดของผู้สร้างสรรค์

โบราณสถาน เป็นสิ่งก่อสร้างทางสถาปัตยกรรมศาสตร์
ซึ่งเป็นสิ่งก่อสร้างที่อยู่ในเขตจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งเป็นถิ่น
กำเนิดของผู้สร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานภาพแรก เป็นสิ่งที่เกิดจากการแสดงออกของอารมณ์
ปัญญาและทัศนคติ รวมทั้งทักษะความชำนาญของผู้สร้างสรรค์ เป็นผลงานที่สื่อให้ผู้ชมเกิด
จินตนาการมีคุณค่าทางความงามซึ่งเกิดจากการใช้องค์ประกอบอย่างมีสุนทรียภาพ ผ่านกระบวนการ
ถ่ายทอดผลงานทางศิลปะ โดยสร้างผลงานผ่านจินตภาพตามความคิดสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบและ
มีขั้นตอนในการทำงาน ผลงานภาพนี้ใช้ระยะเวลาพอสมควรในการสร้างสรรค์จนสำเร็จซึ่งภายใน
ผลงานมีสีเป็นทัศนธาตุ และมีแนวเส้นแกนภายในภาพที่มีความขัดแย้งทำให้เกิดจุดเด่นภายในภาพ
ผลงาน

การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์ภาพที่ 2

ภาพ 67 ผลงานศิลปนิพนธ์ภาพที่ 2

หมายเหตุ : ชื่อภาพ สุนทรีภาพความสง่างามแห่งชีวิต 2

ขนาด 145x180 เซนติเมตร

กลวิธี สีน้ำมันบนผ้าใบ

1. การวิเคราะห์องค์ประกอบของศิลปะ

1.1 การวิเคราะห์รูปทรง

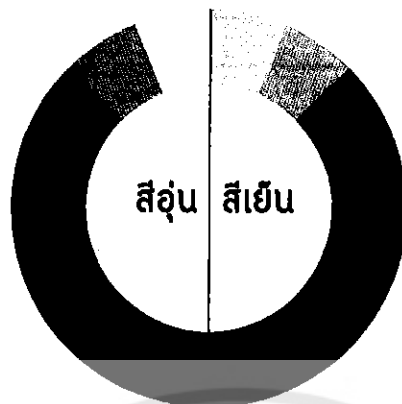
1.1.1 โครงสร้างทางรูป

สี เป็นสิ่งที่ปรากฏในผลงาน ผู้สร้างสรรค์ใช้สีทั้งวรรณะเย็นและวรรณะอุ่นที่มีอยู่ในภาพผลงาน เช่น สีส้ม สีเหลือง สีแดง สีนํ้าตาล สีเขียว สีม่วง ฯลฯ แต่จะใช้วรรณะอุ่นเป็นส่วนมากในภาพผลงานชิ้นนี้และใช้วรรณะเย็นมาใช้เพียงนิดเดียว เพื่อให้ภาพผลงานมีความน่าสนใจและไม่ดูแข็งจนเกินไป สีจึงเป็นทัศนธาตุสำคัญอย่างหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึก สีที่ใช้ในผลงานประกอบด้วย

ภาพ 68 ตัวอย่างสีผลงานศิลปนิพนธ์ ภาพที่ 2

- สีส้ม ให้ความรู้สึกอบอุ่น หรืออาจจะร้อนแรง กระตุ้นอารมณ์ และสะดุดตา
- สีนํ้าตาล ให้ความรู้สึกเก่าแก่ ทрудโทรม และแปรเปลี่ยนไปตามสภาพอดีตกาล ความเป็นธรรมชาติ และอบอุ่น
- สีแดง ให้ความรู้สึกกล้าหาญ เร้าร้อน มีความมันคั่ง ความทะเยอทะยาน
- สีเทา ให้ความรู้สึกกาลเก่าแก่ มีอายุ
- สีม่วง ให้ความรู้สึกโอ่อ่า ภูมิฐาน

warm colors and cool colors

ภาพ 69 วรรณะสี

ที่มา : <http://baandotkosana.com/wp-content/uploads/2013/06/colors1.jpg> (10/12/59)

สีวรรณะอุ่น หมายถึง ชุดสีที่ให้ความรู้สึกตื่นตา ร่าร้อนมีพลังอบอุ่น และดึงดูดความสนใจได้ดี เช่น สีเหลือง สีส้มเหลือง สีส้ม สีแดง สีส้มแดง และสีม่วงอ่อน เป็นต้น ผู้สร้างสรรค์ใช้สีวรรณะอุ่นประมาณร้อยละ 90 ในผลงาน

สีวรรณะเย็น หมายถึง ชุดสีที่ให้ความรู้สึกสุภาพ ลึกลับ เยือกเย็น และสงบ เช่น สีเขียว สีฟ้า สีน้ำเงิน สีเขียวอมน้ำเงิน และสีม่วงอ่อน เป็นต้น โดยผู้สร้างสรรค์ใช้สีวรรณะเย็นประมาณร้อยละ 10 ในผลงาน

เส้น ผู้สร้างสรรค้นำเส้นมานำเสนอผ่านรูปทรง มีเส้นนำสายตาในภาพผลงานอย่างชัดเจนเพื่อให้เกิดความเด่นชัดของตัวประธานภาพ ประกอบด้วย

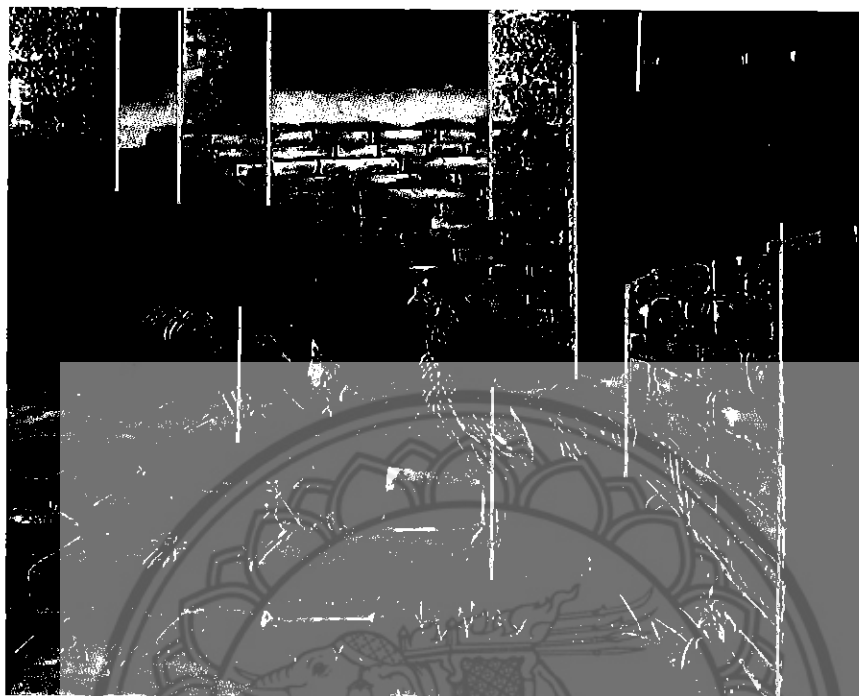
เส้นแนวตั้ง (Vertical Line) เป็นเส้นที่เดินทางในแนวดิ่ง ให้ความรู้สึกสมดุล มั่นคง หนักแน่น แข็งแรง สูงสง่า พุ่งขึ้น จริงจัง และเจียบขรึม

เส้นแนวนอน (Horizontal Line) เป็นเส้นที่เดินทางตามแนวนอน ให้ความรู้สึกในทางราบ กว้าง พักผ่อน เจียบ เฉย สงบ และนิ่ง

เส้นโค้ง (Curve) มีลักษณะให้ความรู้สึก แข็งแรง หนักแน่น มั่นคง

เส้นตรง หรือ เส้นโค้งที่ประกอบกันเป็นโครงสร้างที่ต่อเนื่อง แตกแขนง เป็นกิ่งก้านสาขาขึ้นไป ให้ความรู้สึกถึงการเจริญเติบโต

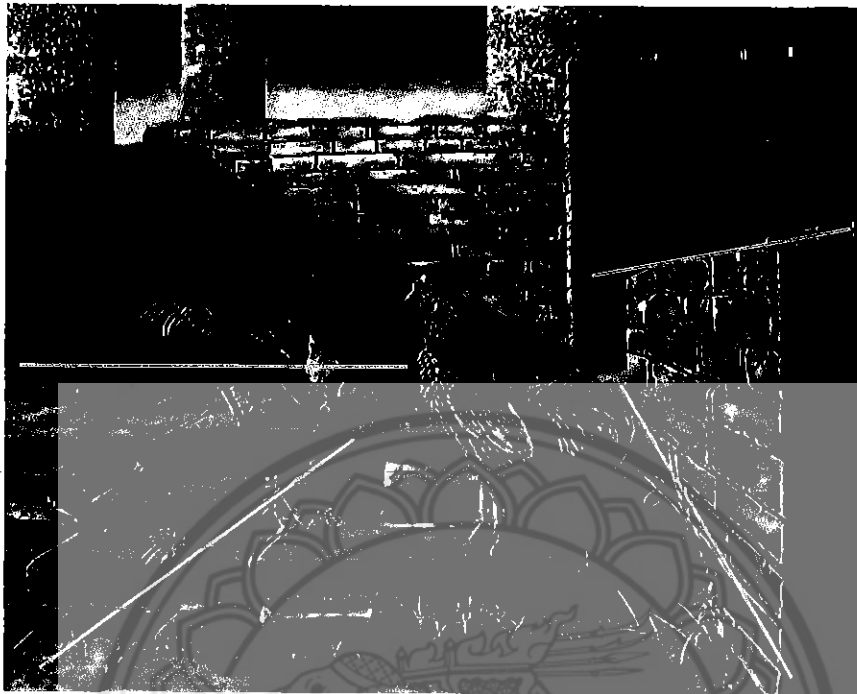
เส้นที่แสดงลักษณะเฉพาะตัว (The Calligraphic Line) เป็นเส้นที่เกิดจากร่องรอยการวาดพู่กัน

ภาพ 70 เส้นแนวตั้งในผลงานภาพที่ 2

ภาพ 71 เส้นแนวนอนในผลงานภาพที่ 2

ภาพ 72 เส้นนำสายตาในผลงานภาพที่ 2

ค่าน้ำหนักแสงเงา ผู้สร้างสรรค์นำค่าน้ำหนักแสงเงาในระดับต่างๆ มาสร้างมิติให้เกิดความรู้สึกเป็น 3 มิติ แก่ภาพผลงาน และใช้สร้างมิติความรู้สึกระยะใกล้ไกลภายในภาพผลงาน ทำให้รู้สึกถึงช่องว่างที่มีบรรยากาศภายในผลงาน โดยมีค่าน้ำหนักแสงเงา 5 ระดับ คือ

1. บริเวณแสงสว่างจัด (Hi-light) เป็นบริเวณที่อยู่ใกล้แหล่งกำเนิดแสงมากที่สุด จะมีความสว่างมากที่สุดในวัตถุที่มีผิวมันวาวจะสะท้อนแหล่งกำเนิดแสงออกมาให้เห็นได้ชัด
2. บริเวณแสงสว่าง (Light) เป็นบริเวณที่ได้รับแสงสว่างรองลงมาจากบริเวณแสงสว่างจัด เนื่องจากอยู่ห่างจากแหล่งกำเนิดแสงออกมาและเริ่มมีค่าน้ำหนักอ่อน ๆ
3. บริเวณเงา (Shade) เป็นบริเวณที่ไม่ได้รับแสงสว่าง หรือเป็นบริเวณที่ถูกบดบังจาก แสงสว่าง ซึ่งจะมีค่าน้ำหนักเข้มมากขึ้นกว่าบริเวณแสงสว่าง
4. บริเวณเงาเข้มจัด (Hi-Shade) เป็นบริเวณที่อยู่ห่างจากแหล่งกำเนิดแสงมากที่สุดหรือเป็นบริเวณที่ถูกบดบังมาก ๆ หลาย ๆ ชั้นจะมีค่าน้ำหนักที่เข้มมากไปจนถึงเข้มที่สุด
5. บริเวณเงาตกทอด เป็นบริเวณของพื้นหลังที่เงาของวัตถุทาบลงไปเป็นบริเวณเงาที่อยู่ภายนอกวัตถุ และจะมีความเข้มของค่าน้ำหนักขึ้นอยู่กับความเข้มของเงาน้ำหนักของพื้นหลังทิศทางและระยะของเงา

ความสำคัญของค่าน้ำหนัก

1. ให้ความแตกต่างระหว่างรูปและพื้น หรือรูปทรงกับที่ว่าง
2. ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว
3. ให้ความรู้สึกเป็น 2 มิติ แก่รูปร่าง และความเป็น 3 มิติแก่รูปทรง
4. ทำให้เกิดระยะความตื้น - ลึก และระยะใกล้ - ไกลของภาพ
5. ทำให้เกิดความกลมกลืนประสานกันของภาพ

ภาพ 73 ค่าน้ำหนักแสงเงาในผลงานจิตรกรรม ภาพที่ 2

พื้นผิว ผู้สร้างสรรค์ใช้การระบายสีด้วยลักษณะลงตา ที่ทำให้เกิดพื้นผิวของสิ่งต่างๆ เช่น ขนของไก่ พื้นผิวก้อนอิฐ ให้ความแตกต่างได้อย่างชัดเจน เพื่อสร้างความขัดแย้งให้เกิดลักษณะที่สะดุดตาและน่าสนใจขึ้นในงานศิลปนิพนธ์ โดยอาศัยการเลียนแบบจากภาพถ่ายวัตถุจริง

ภาพ 74-75 ความแตกต่างของพื้นผิวในลักษณะลวดตาของผลงานภาพที่ 2

1.2 การวิเคราะห์เนื้อหา (Content)

- 1.2.1 เรื่อง สุนทรียภาพความสวยงามแห่งชีวิต
- 1.2.2 แนวเรื่อง เป็นการแสดงออกทางความงามในรูปแบบสิ่งมีชีวิต ให้ความงดงาม สง่างาม โดยมีไก่ชนพื้นเมือง และโบราณสถาน เป็นตัวสื่อและยังบอกถึงความเป็นสัญลักษณ์ความเป็นท้องถิ่นของผู้สร้างสรรค์
- 1.2.3 เนื้อหาภายนอก เป็นเรื่องของความงาม ที่อยู่ใกล้ตัวผู้สร้างสรรค์ที่ได้มองเห็นถึงความสวยงามของ สีเส้นของขนไก่ แววดาไก่ และโบราณสถานซึ่งพื้นผิวของอิฐที่มีความขรุขระ โดยมีการนำสิ่งเหล่านี้มาเป็นต้นแบบในภาพผลงาน
- 1.2.4 เนื้อหาภายใน เป็นการแสดงถึงเนื้อหาทางพุทธิปัญญา (Intellectual Content) มีคุณลักษณะทางรูปแบบที่แสดงองค์ประกอบของศิลปะ ว่าเป็นการประกอบกันของรูปทรงอย่างมีความคิด มีขั้นตอนที่เป็นระเบียบ มีการวางแผน เกิดความประสานกลมกลืนของทัศนธาตุ รูปทรงมีส่วนลดตัว ให้ความรู้สึกสง่างาม มีคุณค่าทางรูปธรรมที่มีพร้อมทั้งความงามทางรูปทรงองค์ประกอบ และกลวิธีที่สมบูรณ์ รวมทั้งคุณค่าทางความเป็นจริง และคุณค่าทางศิลปะ

ในผลงานภาพนี้มีเนื้อหาที่เกิดจากการประสานกันอย่างมีเอกภาพของทัศนธาตุต่างๆ ประกอบขึ้นในรูปทรงที่เป็นเนื้อหาของรูปทรงโดยตรง ที่ให้อารมณ์สุนทรีย์ภาพเป็นอารมณ์ทางศิลปะที่บริสุทธิ์ โดยมีสุนทรีย์ธาตุ(Aesthetic Elements) มี 3 อย่างคือ ความงาม(Beauty) ความแปลกแปลกตา(Picturesqueness) และความน่าทึ่ง(Sublimity) โดยจะแสดงถึงเนื้อหาภายในดังนี้

แผนภาพแสดงเนื้อหาภายในของผลงานศิลปนิพนธ์ภาพที่ 2

<p>ความเป็นเอกภาพ(Unity) เป็นเรื่องของสิ่งมีชีวิตและโบราณสถานในท้องถิ่นของผู้สร้างสรรค์ที่มีความงามความน่าทึ่ง อยู่ในรูปแบบและเนื้อหา</p>	<p>ความขัดแย้ง (Contrast) ผู้สร้างสรรค์ใช้แนวเส้นแนวดังและเส้นแนวนอนในการสร้างความขัดแย้งในผลงานให้เกิดความน่าสนใจและเกิดเส้นนำสายตา</p>
	<p>จุดเด่น (Dominance) ผู้สร้างสรรค์ใช้ความเข้มอ่อนของสีทำให้เกิดจุดเด่นและจุดรอง โดยจะมีการสร้างผลกระทบความใกล้-ไกล</p>
<p>ความกลมกลืน (Harmony) เป็นการสร้างความกลมกลืนโดยใช้ค่าน้ำหนักแสงเงา และวาดสิ่งที่เป็นสัญลักษณ์เพื่อแสดงถึงความเป็นท้องถิ่นของผู้สร้างสรรค์เพื่อให้ความสอดคล้องกับเรื่องราว</p>	<p>ความสมดุล (Balance) เป็นความสมดุลแบบสองข้างไม่เท่ากัน (Asymmetrical Balance) คือการจัดองค์ประกอบของศิลปะทั้งสองข้างแกนสมมติมีขนาดสัดส่วนไม่เหมือนกัน ไม่เท่ากัน แต่สมดุลกันในความรู้สึก</p>

ผลงานภาพนี้มีเนื้อหาศิลปะเป็นภาษาแห่งความงาม (Formalism) เป็นศิลปะที่มีจุดมุ่งหมายในการสร้างสรรค์ผลงานที่มีความงามหรือสุนทรีย์ภาพทางรูปทรงเป็นหลักสำคัญ แก่นแท้ของศิลปะก็คือ ความงาม อันมาจากการเลียนแบบธรรมชาติโดยที่ผู้สร้างสรรค์จะสอดแทรกความคิดเห็น ประสบการณ์ ความรู้ความชำนาญในการใช้สื่อเครื่องมือ วิธีการ ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญในตัวศิลปินในการสร้างสรรค์ โดยให้ผู้ดูอาศัยประสบการณ์ที่มีมาประกอบในการตีความเพื่อประเมินคุณค่า โดยนำเอาธรรมชาติมาเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจ และศึกษาวิธีการ ซึ่งเป็นผลสะท้อนให้เกิดการเรียนรู้ในผลงานศิลปนิพนธ์ชุด สุนทรีย์ภาพความสง่างามแห่งชีวิต

2. การวิเคราะห์ทางกลวิธีการสร้างสรรค์

การสร้างผลงานภาพนี้ เป็นผลงานจิตรกรรม (Painting) คือ ผลงานศิลปะที่แสดงออกด้วยการขีดเขียน การวาด และระบายสี เพื่อให้เกิดภาพ เป็นงานศิลปะที่มี 2 มิติ เป็นรูปแบบไม่มีความลึกหรือหนูนหนา แต่สามารถเขียนลงตาให้เห็นว่ามีความลึกหรือหนูนได้ ความงามของผลงานจิตรกรรมนี้เกิดจากการใช้ทัศนธาตุที่เกิดจากการระบายสี (Painting) เป็นการวาดภาพโดยการใช้พู่กันหรือแปรง หรือวัสดุอย่างอื่น มาระบายให้เกิดเป็นภาพ ผู้สร้างสรรค์ใช้สีน้ำมัน (Oil color) มาตอบสนองกลวิธีการวาด เพราะเป็นสีที่ได้รับความนิยมมาก เนื่องจากเขียนง่าย มีความคงทนสามารถปล่อยทิ้งไว้แล้วกลับมาเขียนทับอีกได้ ภาพจากการเขียนด้วยสีน้ำมันทำให้ดูสมจริงเพราะมีความหนาแน่นของสีมากกว่าสีชนิดอื่น แม้ว่าจะมีคุณสมบัติที่บดแสง แต่ก็สามารถเขียนสิ่งที่ต้องการให้ใสได้ ในการระบายสี ผู้สร้างสรรค์ควบคุมสีน้ำหนักรด้วยทักษะความชำนาญของผู้สร้างสรรค์เอง ผลงานการระบายสีจึงมีความงาม และสมบูรณ์ ทั้งนี้ผู้สร้างสรรค์ยังใช้วิธีการเขียนแบบทิ้งร่องรอยของฝีแปรง (Painterly style) ลงบนผลงานในบางส่วนด้วยเนื้อสีที่มีความหนืดของเนื้อสีน้ำมัน เวลาเขียนจึงต้องผสมน้ำมันลินสีด (Linseed oil) เพื่อให้เขียนง่ายขึ้นโดยเขียนลงบนผ้าใบที่เรียกว่าแคนวาส (Canvas)

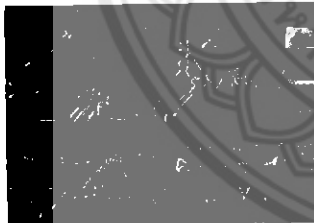
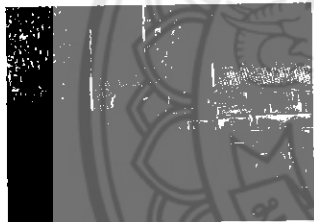
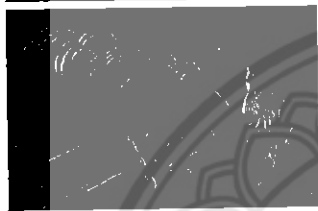
3. การวิเคราะห์สัญลักษณ์

ศิลปนิพนธ์ชุด สุนทรีย์ภาพความสง่างามแห่งชีวิต มีการกำหนดสิ่งที่ใช้เพื่อแทนความหมายอีกสิ่งหนึ่งในการสร้างสรรค์ผลงาน คือ สัญลักษณ์ในงานศิลปะ ซึ่งใช้ในการสื่อความหมายหรือแนวความคิดให้เข้าใจไปในทางเดียวกัน ดังนี้

การแสดงสัญลักษณ์ในผลงานภาพที่ 2

ไก่ชน(เหลื่องหางขาว) เป็นสัญลักษณ์แสดงถึงสัตว์ประจำท้องถิ่นของจังหวัดพิษณุโลก อันเป็นถิ่นกำเนิดของผู้สร้างสรรค์

โบราณสถาน เป็นสิ่งก่อสร้างทางสถาปัตยกรรมศาสตร์ ซึ่งเป็นสิ่งก่อสร้างที่อยู่ในเขตจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งเป็นถิ่นกำเนิดของผู้สร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานภาพนี้มีความสมบูรณ์มากกว่าชิ้นแรก เนื่องจากมีความชัดเจนเรื่องของแสงเงา รวมทั้งทักษะความชำนาญของผู้สร้างสรรค์ที่มีเพิ่มขึ้น เป็นผลงานที่สื่อให้ผู้ชมเกิดจินตนาการมีคุณค่าทางความงามซึ่งเกิดจากการใช้องค์ประกอบอย่างมีสุนทรียภาพ ผ่านกระบวนการถ่ายทอดผลงานทางศิลปะ โดยสร้างผลงานผ่านจินตภาพตามความคิดสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบและมีขั้นตอนในการทำงาน ผลงานภาพนี้ใช้ระยะเวลาพอสมควรในการสร้างสรรค์จนสำเร็จซึ่งภายในผลงานมีสีเป็นทัศนธาตุ และมีเส้นนำสายตาที่ทำให้เกิดจุดเด่นภายในภาพผลงาน เป็นการสร้างสรรค์ที่มีการพัฒนาผลงานที่ดีขึ้น

การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์ภาพที่ 3

ภาพ 76 ผลงานศิลปนิพนธ์ภาพที่ 3

หมายเหตุ : ชื่อภาพ สุนทรียภาพความสง่างามแห่งชีวิต 3

ขนาด 125x170 เซนติเมตร

กลวิธี สีสันน้ำมันผ้าใบ

1. การวิเคราะห์องค์ประกอบของศิลปะ

1.1 การวิเคราะห์รูปทรง

1.1.1 โครงสร้างทางรูป

สี เป็นสิ่งที่ปรากฏในผลงาน ผู้สร้างสรรค์ใช้สีทั้งวรรณะเย็นและวรรณะอุ่นที่มีอยู่ในภาพผลงาน เช่น สีส้ม สีเหลือง สีแดง สีนํ้าตาล สีเขียว ฯลฯ แต่จะใช้วรรณะอุ่นเป็นส่วนใหญ่ในภาพผลงานชิ้นนี้และใช้วรรณะเย็นมาใช้เพียงนิดเดียว เพื่อให้ภาพผลงานมีความน่าสนใจและไม่ดูแข็งจนเกินไป สีจึงเป็นทัศนธาตุสำคัญอย่างหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึก สีที่ใช้ในผลงานประกอบด้วย

ภาพ 77 ตัวอย่างสีผลงานศิลปนิพนธ์ ภาพที่ 3

- สีส้ม ให้ความรู้สึกรอบอุ่น หรืออาจจะร้อนแรง กระตุ้นอารมณ์ และสะดุดตา
- สีนํ้าตาล ให้ความรู้สึกลึกแก่ ทรวดโถม และแปรเปลี่ยนไปตามสภาพอดีตกาล ความเป็นธรรมชาติ และอบอุ่น
- สีแดง ให้ความรู้สึกล้ำหาญ เร้าร้อน มีความมันคั่ง ความทะเยอทะยาน
- สีเขียว ให้ความรู้สึกล่อนคลาย เย็น สดชื่น สบายตา เป็นธรรมชาติ
- สีเหลือง ให้ความรู้สึกละมุน มีชีวิตชีวา อบอุ่น ปิดยิบดี

- สีน้ำเงิน ให้ความรู้สึกสุขุม เยือกเย็น เจียบสงบ นิ่ง มีลักษณะความหนักแน่น น่านับถือ
- สีดำ ให้ความรู้สึกทึบตัน หนักแน่น ความขึงขัง

warm colors and cool colors

ภาพ 78 วรรณะสี

ที่มา : <http://baandotkosana.com/wp-content/uploads/2013/06/colors1.jpg> (10/12/59)

สีวรรณะอุ่น หมายถึง ชุดสีที่ให้ความรู้สึกตื่นตา เร้าร้อนมีพลังอบอุ่น และดึงดูดความสนใจได้ดี เช่น สีเหลือง สีส้มเหลือง สีส้ม สีแดง สีส้มแดง และสีม่วงอ่อน เป็นต้น ผู้สร้างสรรค์ใช้สีวรรณะอุ่นประมาณร้อยละ 80 ในผลงาน

สีวรรณะเย็น หมายถึง ชุดสีที่ให้ความรู้สึกสุภาพ สบาย เยือกเย็น และสงบ เช่น สีเขียว สีฟ้า สีน้ำเงิน สีเขียวอมน้ำเงิน เป็นต้น โดยผู้สร้างสรรค์ใช้สีวรรณะเย็นประมาณร้อยละ 20 ในผลงาน

เส้น ผู้สร้างสรรค์นำเส้นมานำเสนอผ่านรูปทรง มีเส้นนำสายตาในภาพผลงานอย่างชัดเจนเพื่อให้เกิดความเด่นชัดของตัวประธานภาพ ประกอบด้วย

เส้นแนวตั้ง (Vertical Line) เป็นเส้นที่เดินทางในแนวตั้ง ให้ความรู้สึกสมดุล มั่นคง หนักแน่น แข็งแรง สูงสง่า พุ่งขึ้น จริงจัง และเจียบขริ่ม

เส้นแนวนอน (Horizontal Line) เป็นเส้นที่เดินทางตามแนวนอน ให้ความรู้สึก

ในทางราบ กว้าง พักผ่อน เจริญ เอย สงบ และนิ่ง

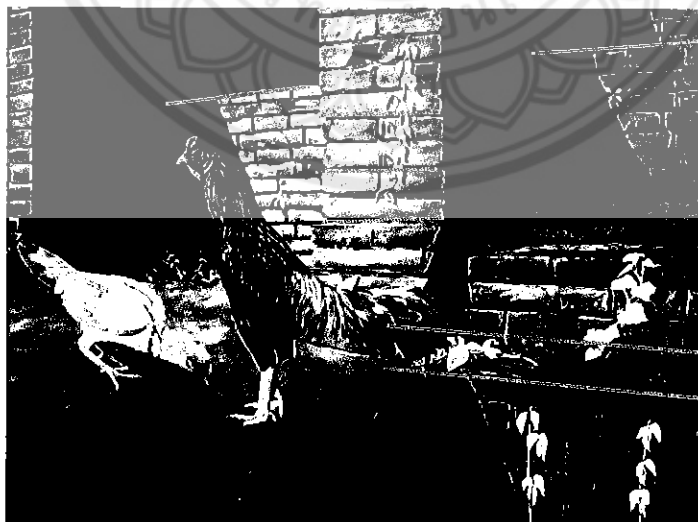
เส้นโค้ง (Curve) มีลักษณะให้ความรู้สึก แข็งแรง หนักแน่น มั่นคง

เส้นตรง หรือ เส้นโค้งที่ประกอบกันเป็นโครงสร้างที่ต่อเนื่อง แตกแขนง เป็น
กิ่งก้านสาขาขึ้นไป ให้ความรู้สึกถึงการเจริญเติบโต

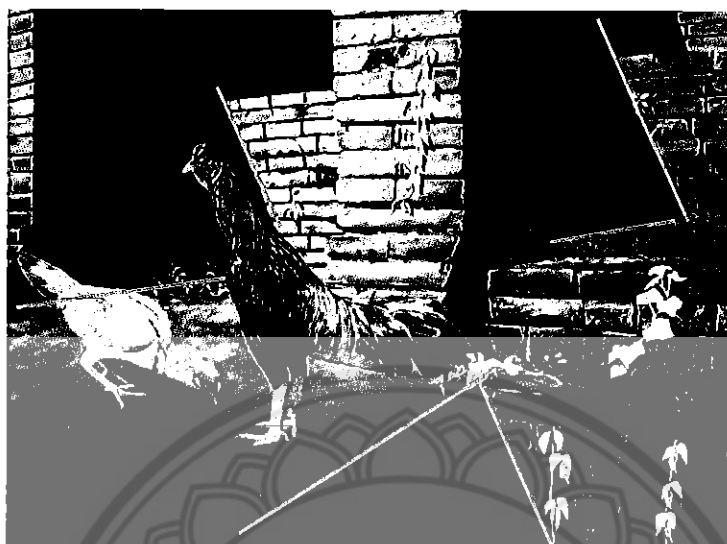
เส้นที่แสดงลักษณะเฉพาะตัว (The Calligraphic Line) เป็นเส้นที่เกิดจาก
ร่องรอยการหวัดพู่กัน

ภาพ 79 เส้นแนวตั้งในผลงานภาพที่ 3

ภาพ 80 เส้นแนวนอนในผลงานภาพที่ 3

ภาพ 81 เส้นแนวเฉียงในผลงานภาพที่ 3

ค่าน้ำหนักแสงเงา ผู้สร้างสรรค์นำค่าน้ำหนักแสงเงาในระดับต่างๆ มาสร้างมิติให้เกิดความรู้สึกเป็น 3 มิติ แก่ภาพผลงาน และใช้สร้างมิติความรู้สึกระยะใกล้ไกลภายในภาพผลงาน ทำให้รู้สึกถึงช่องว่างที่มีบรรยากาศภายในผลงาน โดยมีค่าน้ำหนักแสงเงา 5 ระดับ คือ

1. บริเวณแสงสว่างจัด (Hi-light) เป็นบริเวณที่อยู่ใกล้แหล่งกำเนิดแสงมากที่สุด จะมีความสว่างมากที่สุดในวัตถุที่มีผิวมันวาวจะสะท้อนแหล่งกำเนิดแสงออกมาให้เห็นได้ชัด
2. บริเวณแสงสว่าง (Light) เป็นบริเวณที่ได้รับแสงสว่างรองลงมาจากบริเวณแสงสว่างจัด เนื่องจากอยู่ห่างจากแหล่งกำเนิดแสงออกมาและเริ่มมีค่าน้ำหนักอ่อน ๆ
3. บริเวณเงา (Shade) เป็นบริเวณที่ไม่ได้รับแสงสว่าง หรือเป็นบริเวณที่ถูกบดบังจาก แสงสว่าง ซึ่งจะมีค่าน้ำหนักเข้มมากขึ้นกว่าบริเวณแสงสว่าง
4. บริเวณเงาเข้มจัด (Hi-Shade) เป็นบริเวณที่อยู่ห่างจากแหล่งกำเนิดแสงมากที่สุดหรือเป็นบริเวณที่ถูกบดบังมาก ๆ หลาย ๆ ชั้นจะมีค่าน้ำหนักที่เข้มมากไปจนถึงเข้มที่สุด
5. บริเวณเงาตกทอด เป็นบริเวณของพื้นหลังที่เงาของวัตถุทาบบลงไปเป็นบริเวณเงาที่อยู่ภายนอกวัตถุ และจะมีความเข้มของค่าน้ำหนักขึ้นอยู่กับความเข้มของเงาน้ำหนักของพื้นหลังทิศทางและระยะของเงา

ความสำคัญของค่าน้ำหนัก

1. ให้ความแตกต่างระหว่างรูปและพื้น หรือรูปทรงกับที่ว่าง
2. ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว
3. ให้ความรู้สึกเป็น 2 มิติ แก่รูปร่าง และความเป็น 3 มิติ แก่รูปทรง
4. ทำให้เกิดระยะความตื้น - ลึก และระยะใกล้ - ไกลของภาพ
5. ทำให้เกิดความกลมกลืนประสานกันของภาพ

ภาพ 82 ค่าน้ำหนักแสงเงาในผลงานจิตรกรรม ภาพที่ 3

พื้นผิว ผู้สร้างสรรคิใช้การระบายสีด้วยลักษณะลงตา ที่ทำให้เกิดพื้นผิวของสิ่งต่างๆ เช่น ขนของไก่ พื้นผิวก้อนอิฐ ให้มีความแตกต่างได้อย่างชัดเจน เพื่อสร้างความขัดแย้งให้เกิดลักษณะที่สะดุดตาและน่าสนใจขึ้นในงานศิลปนิพนธ์ โดยอาศัยการเลียนแบบจากภาพถ่ายวัตถุจริง

ภาพ 83-84 ความแตกต่างของพื้นผิวในลักษณะลงตาของผลงานภาพที่ 3

1.2 การวิเคราะห์เนื้อหา (Content)

- 1.2.1 เรื่อง สุนทรียภาพความสง่างามแห่งชีวิต
- 1.2.2 แนวเรื่อง เป็นการแสดงออกทางความงามในรูปแบบสิ่งมีชีวิต ให้ความงดงาม สง่างาม โดยมีไก่ชนพื้นเมือง(เหลื่องหางขาว) และ โบราณสถาน เป็นตัวสื่อและยังบอกถึงความเป็นสัญลักษณ์ความเป็นท้องถิ่นของผู้สร้างสรรค์
- 1.2.3 เนื้อหาภายนอก เป็นเรื่องของความงาม ที่อยู่ใกล้ตัวผู้สร้างสรรค์ที่ได้มองเห็นถึงความสวยงามของ สีเส้นของชนไก่ แวดตาไก่ และ โบราณสถานซึ่งพื้นผิวของอิฐที่มีความขรุขระ โดยมีการนำสิ่งเหล่านี้มาเป็นต้นแบบในภาพผลงาน
- 1.2.4 เนื้อหาภายใน เป็นการแสดงถึงเนื้อหาทางพุทธิปัญญา (Intellectual Content) มีคุณลักษณะทางรูปแบบที่แสดงองค์ประกอบของศิลปะ ว่าเป็นการประกอบกันของรูปทรงอย่างมีความคิด มีขั้นตอนที่เป็นระเบียบ มีการวางแผน เกิดความประสานกลมกลืนของทัศนธาตุ รูปทรงมีสัดส่วนลงตัว ให้ความรู้สึกสง่างาม มีคุณค่าทางรูปธรรมที่มีพร้อมทั้งความงามทางรูปทรง องค์ประกอบ และกลวิธีที่สมบูรณ์ รวมทั้งคุณค่าทางความเป็นจริง และคุณค่าทางศิลปะ

ในผลงานภาพนี้มีเนื้อหาที่เกิดจากการประสานกันอย่างมีเอกภาพของทัศนธาตุต่างๆ ประกอบขึ้นในรูปทรงที่เป็นเนื้อหาของรูปทรงโดยตรง ที่ให้อารมณ์สุนทรียภาพเป็นอารมณ์ทางศิลปะที่บริสุทธิ์ โดยมีสุนทรียธาตุ(Aesthetic Elements) มี 3 อย่างคือ ความงาม(Beauty) ความแปลกแปลกตา(Picturesqueness) และความน่าทึ่ง(Sublimity) โดยจะแสดงถึงเนื้อหาภายในดังนี้

แผนภาพแสดงเนื้อหาภายในของผลงานศิลปนิพนธ์ภาพที่ 3

<p>ความเป็นเอกภาพ(Unity) เป็นเรื่องของสิ่งมีชีวิตและโบราณสถาน ในท้องถิ่นของผู้สร้างสรรค์ที่มีความงามความน่าฟัง อยู่ในรูปแบบและเนื้อหา</p>	<p>ความขัดแย้ง (Contrast) ผู้สร้างสรรค์ใช้วรรณะสีอุ่นและวรรณะสีเย็น ในการทำให้เกิดความขัดแย้งในผลงานจนทำให้เกิดความน่าสนใจ</p>
	<p>จุดเด่น (Dominance) ผู้สร้างสรรค์ได้สร้างแสงเงาที่มีความชัดเจนทำให้เกิดภาพหลักและเงาของวัตถุขึ้นมาได้อย่างชัดเจน</p>
<p>ความกลมกลืน (Harmony) เป็นการสร้างความกลมกลืนโดยใช้ค่าน้ำหนักแสงเงา และวาดสิ่งที่เป็นสัญลักษณ์เพื่อแสดงถึงความเป็นท้องถิ่นของผู้สร้างสรรค์เพื่อให้ความสอดคล้องกับเรื่องราว</p>	<p>ความสมดุล (Balance) เป็นความสมดุลแบบสองข้างไม่เท่ากัน (Asymmetrical Balance) คือการจัดองค์ประกอบของศิลปะทั้งสองข้างแกนสมมติมีขนาดสัดส่วนไม่เหมือนกัน ไม่เท่ากัน แต่สมดุลกันในความรู้สึก</p>

ผลงานภาพนี้มีเนื้อหาศิลปะเป็นภาษาแห่งความงาม (Formalism) เป็นศิลปะที่มีจุดมุ่งหมายในการสร้างสรรค์ผลงานที่มีความงามหรือสุนทรียภาพทางรูปทรงเป็นหลักที่สำคัญ แก่นแท้ของศิลปะก็คือ ความงาม อันมาจากการเลียนแบบธรรมชาติโดยที่ผู้สร้างสรรค์จะสอดแทรกความคิดเห็น ประสบการณ์ ความรู้ความชำนาญในการใช้สื่อเครื่องมือ วิธีการ ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญในตัวศิลปินในการสร้างสรรค์ โดยให้ผู้ดูอาศัยประสบการณ์ที่มีมาประกอบในการตีความเพื่อประเมิน

คุณค่า โดยนำเอาธรรมชาติมาเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจ และศึกษาวิธีการ ซึ่งเป็นผลสะท้อนให้เกิดการเรียนรู้ในผลงานศิลปนิพนธ์ชุด สุนทรียภาพความสง่างามแห่งชีวิต

2. การวิเคราะห์ทางกลวิธีการสร้างสรรค์

การสร้างผลงานภาพนี้ เป็นผลงานจิตรกรรม (Painting) คือ ผลงานศิลปะที่แสดงออกด้วยการขีดเขียน การวาด และระบายสี เพื่อให้เกิดภาพ เป็นงานศิลปะที่มี 2 มิติ เป็นรูปแบบไม่มีความลึกหรือขนาน แต่สามารถเขียนลงตาให้เห็นว่ามีความลึกหรือขนานได้ ความงามของผลงานจิตรกรรมนี้เกิดจากการใช้ทัศนธาตุที่เกิดจากการระบายสี (Painting) เป็นการวาดภาพโดยการใช้พู่กันหรือแปรง หรือวัสดุอย่างอื่น มาระบายให้เกิดเป็นภาพ ผู้สร้างสรรค์ใช้สีน้ำมัน (Oil color) มาตอบสนองกลวิธีการวาด เพราะเป็นสีที่ได้รับความนิยมมาก เนื่องจากเขียนง่าย มีความคงทน สามารถปล่อยทิ้งไว้แล้วกลับมาเขียนทับอีกได้ ภาพจากการเขียนด้วยสีน้ำมันทำให้ดูสมจริงเพราะมีความหนาแน่นของสีมากกว่าสีชนิดอื่น แม้ว่าจะมีคุณสมบัติทึบแสง แต่ก็สามารถเขียนสิ่งที่ต้องการให้ใสได้ ในการระบายสี ผู้สร้างสรรค์ควบคุมสีน้ำหนักด้วยทักษะความชำนาญของผู้สร้างสรรค์เอง ผลงานการระบายสีจึงมีความงาม และสมบูรณ์ ทั้งนี้ผู้สร้างสรรค์ยังใช้วิธีการเขียนแบบทิ้งร่องรอยของฝีแปรง (Painterly style) ลงบนผลงานในบางส่วนด้วยเนื้อสีที่มีความหนืดของเนื้อสีน้ำมัน เวลาเขียนจึงต้องผสมน้ำมันลินสีด (Linseed oil) เพื่อให้เขียนง่ายขึ้นโดยเขียนลงบนผ้าใบที่เรียกว่าแคนวาส (Canvas)

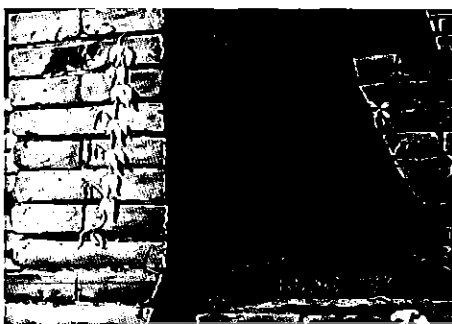
3. การวิเคราะห์สัญลักษณ์

ศิลปนิพนธ์ชุด สุนทรียภาพความสง่างามแห่งชีวิต มีการกำหนดสิ่งที่ใช้เพื่อแทนความหมายอีกสิ่งหนึ่งในการสร้างสรรค์ผลงาน คือ สัญลักษณ์ในงานศิลปะ ซึ่งใช้ในการสื่อความหมายหรือแนวความคิดให้เข้าใจไปในทางเดียวกัน ดังนี้

การแสดงสัญลักษณ์ในผลงานภาพที่ 3

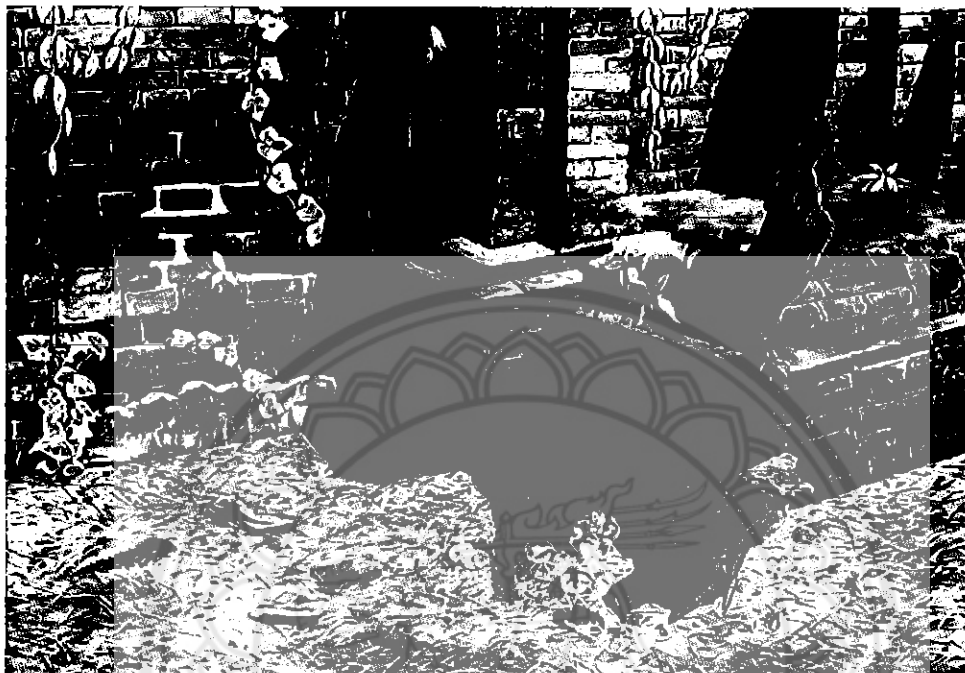
ไก่ชนพื้นเมือง(เหลืองหางขาว) เป็นสัญลักษณ์แสดงถึงสัตว์ประจำท้องถิ่นของจังหวัดพิษณุโลก อันเป็นถิ่นกำเนิดของผู้สร้างสรรค์

โบราณสถาน เป็นสิ่งก่อสร้างทาง
สถาปัตยกรรมศาสตร์ ซึ่งเป็นสิ่งก่อสร้างที่อยู่
ในเขตจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งเป็นถิ่นกำเนิดของ
ผู้สร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานภาพที่ 3 นี้ เป็นการสร้างสรรค์ผลงานต่อเนื่องจากเดิม ซึ่งมีการปรากฏชัดในเรื่องของแสงเงาได้ดียิ่งขึ้น ด้วยทักษะความชำนาญของผู้สร้างสรรค์ที่มีเพิ่มขึ้นผลงานชิ้นนี้จึงทำให้ผู้ชมเกิดจินตนาการมีคุณค่าทางความงามซึ่งเกิดจากการใช้องค์ประกอบอย่างมีสุนทรียภาพ ผ่านกระบวนการถ่ายทอดผลงานทางศิลปะ โดยสร้างผลงานผ่านจินตภาพตามความคิดสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบอีกทั้งยังมีขั้นตอนในการทำงาน และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทำให้มีการพัฒนาผลงานให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์ภาพที่ 4

ภาพ 85 ผลงานศิลปนิพนธ์ภาพที่ 4

หมายเหตุ : ชื่อภาพ สุนทรียภาพความสวยงามแห่งชีวิต 4

ขนาด 115x165 เซนติเมตร

กลวิธี สีนํ้ามันบนผ้าใบ

1. การวิเคราะห์องค์ประกอบของศิลปะ

1.1 การวิเคราะห์รูปทรง

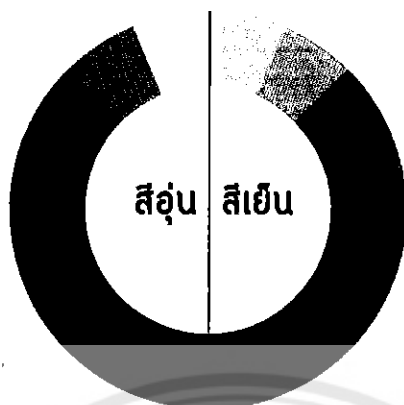
1.1.1 โครงสร้างทางรูป

สี เป็นสิ่งที่ปรากฏในผลงาน ผู้สร้างสรรค์ใช้สีทั้งวรรณะเย็นและวรรณะอุ่นที่มีอยู่ในภาพผลงาน เช่น สีส้ม สีเหลือง สีแดง สีนํ้าตาล สีเขียว สีม่วง ฯลฯ แต่จะใช้วรรณะอุ่นเป็นส่วนมากในภาพผลงานชิ้นนี้และใช้วรรณะเย็นมาใช้เพียงนิดเดียว เพื่อให้ภาพผลงานมีความน่าสนใจและไม่ดูแข็งจนเกินไป สีจึงเป็นทัศนธาตุสำคัญอย่างหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึก สีที่ใช้ในผลงานประกอบด้วย

ภาพ 86 ตัวอย่างสีผลงานศิลปนิพนธ์ ภาพที่ 4

- สีส้ม ให้ความรู้สึกอบอุ่น หรืออาจจะร้อนแรง กระตุ้นอารมณ์ และสะดุดตา
- สีนํ้าตาล ให้ความรู้สึกเก่าแก่ ทრุดโทรม และแปรเปลี่ยนไปตามสภาพอดีตกาล
มีความเป็นธรรมชาติ และอบอุ่น
- สีแดง ให้ความรู้สึกกล้าหาญ เร้าร้อน มีความมันคั่ง ความทะเยอทะยาน
- สีเขียว ให้ความรู้สึกผ่อนคลาย เย็น สดชื่น สบายตา เป็นธรรมชาติ
- สีเหลือง ให้ความรู้สึกแจ่มใส มีชีวิตชีวา อบอุ่น ปิดยีนดี
- สีนํ้าเงิน ให้ความรู้สึกสุขุม เยือกเย็น เงียบสงบ นิ่ง มีลักษณะความหนักแน่น
- สีดำ ให้ความรู้สึกทึบตัน หนักแน่น ความขึงขัง

warm colors and cool colors

ภาพ 87 วรรณะสี

ที่มา : <http://baandotkosana.com/wp-content/uploads/2013/06/colors1.jpg> (10/12/59)

สีวรรณะอุ่น หมายถึง ชุดสีที่ให้ความรู้สึกตื่นตา ร่าร้อน มีพลัง อบอวล และดึงดูดความสนใจได้ดี เช่น สีเหลือง สีส้มเหลือง สีส้ม สีแดง สีส้มแดง เป็นต้น ผู้สร้างสรรค์ใช้สีวรรณะอุ่นประมาณร้อยละ 75 ในผลงาน

สีวรรณะเย็น หมายถึง ชุดสีที่ให้ความรู้สึกสุภาพ ลึกกลับ เยือกเย็น และสงบ เช่น สีเขียว สีฟ้า สีน้ำเงิน สีเขียวอมน้ำเงิน และสีม่วงอ่อน เป็นต้น โดยผู้สร้างสรรค์ใช้สีวรรณะเย็นประมาณร้อยละ 25 ในผลงาน

เส้น ผู้สร้างสรรค์นำเส้นมานำเสนอผ่านรูปทรง มีเส้นนำสายตาในภาพผลงานอย่างชัดเจนเพื่อให้เกิดความเด่นชัดของตัวประธานภาพ ประกอบด้วย

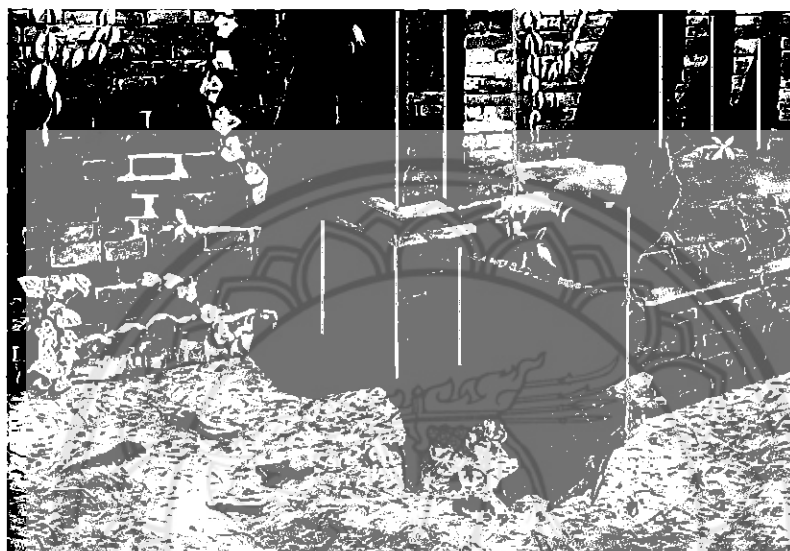
เส้นแนวตั้ง (Vertical Line) เป็นเส้นที่เดินทางในแนวตั้ง ให้ความรู้สึกสมดุล มั่นคง หนักแน่น แข็งแรง สูงสง่า พุ่งขึ้น จริงจัง และเจียบขริม

เส้นแนวนอน (Horizontal Line) เป็นเส้นที่เดินทางตามแนวนอน ให้ความรู้สึกในทางราบ กว้าง พักผ่อน เจียบ เหย สงบ และนิ่ง

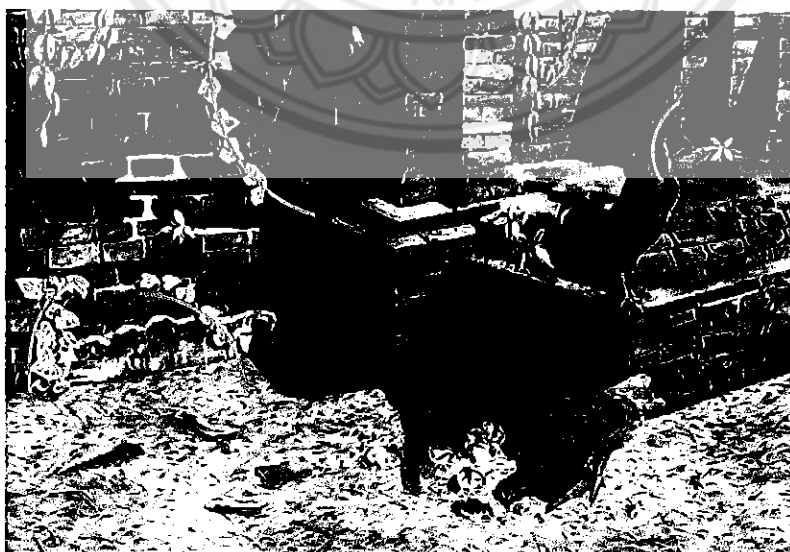
เส้นโค้ง (Curve) มีลักษณะให้ความรู้สึก แข็งแรง หนักแน่น มั่นคง

เส้นตรง หรือ เส้นโค้งที่ประกอบกันเป็นโครงสร้างที่ต่อเนื่อง แตกแขนง เป็นกิ่งก้านสาขาขึ้นไป ให้ความรู้สึกถึงการเจริญเติบโต

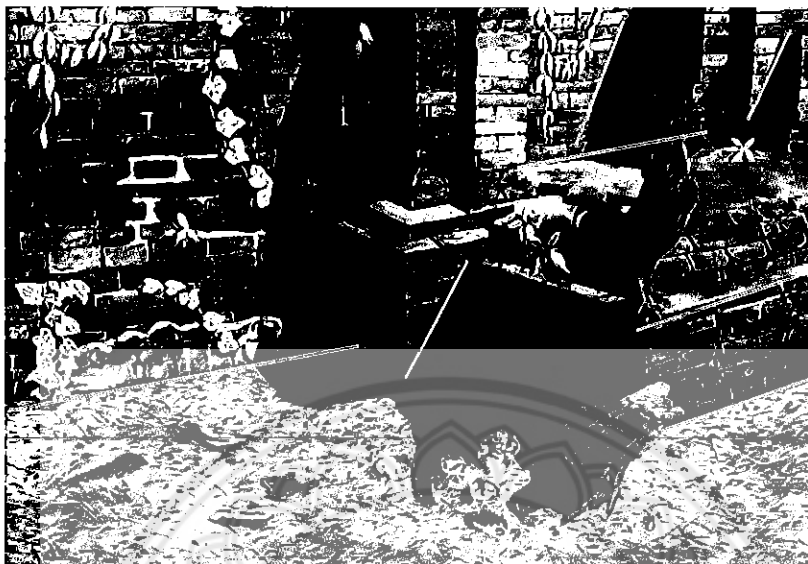
เส้นที่แสดงลักษณะเฉพาะตัว (The Calligraphic Line) เป็นเส้นที่เกิดจากร่องรอยการวาดพู่กัน

ภาพ 88 เส้นแนวตั้งในผลงานภาพที่ 4

ภาพ 89 เส้นโค้งในผลงานภาพที่ 4

ภาพ 90 เส้นแนวเฉียงในผลงานภาพที่ 4

ค่าน้ำหนักแสงเงา ผู้สร้างสรรค์นำค่าน้ำหนักแสงเงาในระดับต่างๆ มาสร้างมิติให้เกิดความรู้สึกเป็น 3 มิติ แก่ภาพผลงาน และใช้สร้างมิติความรู้สึกระยะใกล้ไกลภายในภาพผลงาน ทำให้รู้สึกถึงช่องว่างที่มีบรรยากาศภายในผลงาน โดยมีค่าน้ำหนักแสงเงา 5 ระดับ คือ

1. บริเวณแสงสว่างจัด (Hi-light) เป็นบริเวณที่อยู่ใกล้แหล่งกำเนิดแสงมากที่สุด จะมีความสว่างมากที่สุดในวัตถุที่มีผิวมันวาวจะสะท้อนแหล่งกำเนิดแสงออกมาให้เห็นได้ชัด
2. บริเวณแสงสว่าง (Light) เป็นบริเวณที่ได้รับแสงสว่างรองลงมาจากบริเวณแสงสว่างจัด เนื่องจากอยู่ห่างจากแหล่งกำเนิดแสงออกมาและเริ่มมีค่าน้ำหนักอ่อน ๆ
3. บริเวณเงา (Shade) เป็นบริเวณที่ไม่ได้รับแสงสว่าง หรือเป็นบริเวณที่ถูกบดบังจาก แสงสว่าง ซึ่งจะมีค่าน้ำหนักเข้มมากขึ้นกว่าบริเวณแสงสว่าง
4. บริเวณเงาเข้มจัด (Hi-Shade) เป็นบริเวณที่อยู่ห่างจากแหล่งกำเนิดแสงมากที่สุดหรือเป็นบริเวณที่ถูกบดบังมาก ๆ หลาย ๆ ชั้นจะมีค่าน้ำหนักที่เข้มมากไปจนถึงเข้มที่สุด
5. บริเวณเงาตกทอด เป็นบริเวณของพื้นหลังที่เงาของวัตถุตกลงไปเป็นบริเวณเงาที่อยู่ภายนอกวัตถุ และจะมีความเข้มของค่าน้ำหนักขึ้นอยู่กับความเข้มของเงาน้ำหนักของพื้นหลังทิศทางและระยะของเงา

ความสำคัญของค่าน้ำหนัก

1. ให้ความแตกต่างระหว่างรูปและพื้น หรือรูปทรงกับที่ว่าง
2. ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว
3. ให้ความรู้สึกเป็น 2 มิติ แก่รูปร่าง และความเป็น 3 มิติแก่รูปทรง
4. ทำให้เกิดระยะความตื้น - ลึก และระยะใกล้ - ไกลของภาพ
5. ทำให้เกิดความกลมกลืนประสานกันของภาพ

ภาพ 91 ค่าน้ำหนักแสงเงาในผลงานจิตรกรรม ภาพที่ 4

พื้นผิว ผู้สร้างสรรค้ใช้การระบายสีด้วยลักษณะลงตา ที่ทำให้เกิดพื้นผิวของสิ่งต่างๆ เช่น ขนของไก่ พื้นผิวก้อนอิฐ ให้ความแตกต่างได้อย่างชัดเจน เพื่อสร้างความขัดแย้งให้เกิดลักษณะที่สะดุดตาและน่าสนใจขึ้นในงานศิลปนิพนธ์ โดยอาศัยการเลียนแบบจากภาพถ่ายวัตถุจริง

ภาพ 92-93 ความแตกต่างของพื้นผิวในลักษณะลงตาของผลงานภาพที่ 3

1.2 การวิเคราะห์เนื้อหา (Content)

- 1.2.1 เรื่อง สุนทรียภาพความงามแห่งชีวิต
- 1.2.2 แนวเรื่อง เป็นการแสดงออกทางความงามในรูปแบบสิ่งมีชีวิต ให้ความงดงาม สง่างาม โดยมีไก่ชนพื้นเมือง(เหลืองหางขาว) และ โบราณสถาน เป็นตัวสื่อและยังบอกถึงความเป็นสัญลักษณ์ความเป็นท้องถิ่นของผู้สร้างสรรค์
- 1.2.3 เนื้อหาภายนอก เป็นเรื่องของความงาม ที่อยู่ใกล้ตัวผู้สร้างสรรค์ที่ได้มองเห็นถึงความสวยงามของ สีสนของชนไก่ แวตตาไก่ และ โบราณสถานซึ่งพื้นผิวของอิฐที่มีความขรุขระ โดยมีการนำสิ่งเหล่านี้มาเป็นต้นแบบในภาพผลงาน
- 1.2.4 เนื้อหาภายใน เป็นการแสดงถึงเนื้อหาทางพุทธิปัญญา (Intellectual Content) มีคุณลักษณะทางรูปแบบที่แสดงองค์ประกอบของศิลปะ ว่าเป็นการประกอบกันของรูปทรงอย่างมีความคิด มีขั้นตอนที่เป็นระเบียบ มีการวางแผน เกิดความประสานกลมกลืนของทัศนธาตุ รูปทรงมีสัดส่วนลงตัว ให้ความรู้สึกสง่างาม มีคุณค่าทางรูปธรรมที่มีพร้อมทั้งความงามทางรูปทรง องค์ประกอบ และกลวิธีที่สมบูรณ์ รวมทั้งคุณค่าทางความเป็นจริง และคุณค่าทางศิลปะ

ในผลงานภาพนี้มีเนื้อหาที่เกิดจากการประสานกันอย่างมีเอกภาพของทัศนธาตุต่างๆ ประกอบขึ้นในรูปทรงที่เป็นเนื้อหาของรูปทรงโดยตรง ที่ให้อารมณ์สุนทรียภาพเป็นอารมณ์ทางศิลปะที่บริสุทธิ์ โดยมีสุนทรียธาตุ(Aesthetic Elements) มี 3 อย่างคือ ความงาม(Beauty) ความแปลกแปลกตา(Picturesqueness) และความน่าทึ่ง(Sublimity) โดยจะแสดงถึงเนื้อหาภายในดังนี้

แผนภาพแสดงเนื้อหาภายในของผลงานศิลปนิพนธ์ภาพที่ 3

<p>ความเป็นเอกภาพ(Unity) เป็นเรื่องของสิ่งมีชีวิตและโบราณสถานในท้องถิ่นของผู้สร้างสรรค์ที่มีความงามความน่าทึ่ง อยู่ในรูปแบบและเนื้อหา</p>	<p>ความขัดแย้ง (Contrast) ผู้สร้างสรรค์ใช้วรรณะสีอุ่นและวรรณะสีเย็นในการทำให้เกิดความขัดแย้งในผลงานจนทำให้เกิดความน่าสนใจ</p>
	<p>จุดเด่น (Dominance) ผู้สร้างสรรค์ได้สร้างแสงเงาที่มีความชัดเจนทำให้เกิดภาพหลักและเงาของวัตถุขึ้นมาได้อย่างชัดเจน</p>
<p>ความกลมกลืน (Harmony) เป็นการสร้างความกลมกลืนโดยใช้ค่าน้ำหนักแสงเงา และวาดสิ่งที่เป็นสัญลักษณ์เพื่อแสดงถึงความ เป็นท้องถิ่นของผู้สร้างสรรค์เพื่อให้ความ สอดคล้องกับเรื่องราว</p>	<p>ความสมดุล (Balance) เป็นความสมดุลแบบสองข้างไม่เท่ากัน (Asymmetrical Balance) คือการจัด องค์ประกอบของศิลปะทั้งสองข้างแกนสมมติมีขนาด สัดส่วนไม่เหมือนกัน ไม่เท่ากัน แต่สมดุลกัน ใน ความรู้สึก</p>

ผลงานภาพนี้มีเนื้อหาศิลปะเป็นภาษาแห่งความงาม (Formalism) เป็นศิลปะที่มีจุดมุ่งหมายในการสร้างสรรค์ผลงานที่มีความงามหรือสุนทรีย์ภาพทางรูปทรงเป็นหลักที่สำคัญ แก่นแท้ ของศิลปะก็คือ ความงาม อันมาจากการเลียนแบบธรรมชาติโดยที่ผู้สร้างสรรค์จะสอดแทรกความคิดเห็น ประสบการณ์ ความรู้ความชำนาญในการใช้สื่อเครื่องมือ วิธีการ ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญในตัวศิลปินในการสร้างสรรค์ โดยให้ผู้ดูอาศัยประสบการณ์ที่มีมาประกอบในการตีความเพื่อประเมินคุณค่า โดยนำเอาธรรมชาติมาเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจ และศึกษาวิธีการ ซึ่งเป็นผลสะท้อนให้เกิดการเรียนรู้ในผลงานศิลปนิพนธ์ชุด สุนทรีย์ภาพความสง่างามแห่งชีวิต

2. การวิเคราะห์ทางกลวิธีการสร้างสรรค์

การสร้างผลงานภาพนี้ เป็นผลงานจิตรกรรม (Painting) คือ ผลงานศิลปะที่แสดงออกด้วยการขีดเขียน การวาด และระบายสี เพื่อให้เกิดภาพ เป็นงานศิลปะที่มี 2 มิติ เป็นรูปแบบไม่มีความลึกหรือหนา แต่สามารถเขียนลงตาให้เห็นว่ามีความลึกหรือหนาได้ ความงามของผลงานจิตรกรรมนี้เกิดจากการใช้ทัศนธาตุที่เกิดจากการระบายสี (Painting) เป็นการวาดภาพโดยใช้พู่กันหรือแปรง หรือวัสดุอย่างอื่น มาระบายให้เกิดเป็นภาพ ผู้สร้างสรรค์ใช้สีน้ำมัน (Oil color) มาตอบสนองกลวิธีในการวาด เพราะเป็นสีที่ได้รับความนิยมมาก เนื่องจากเขียนง่าย มีความคงทน สามารถป้อยทิ้งไว้แล้วกลับมาเขียนทับอีกได้ ภาพจากการเขียนด้วยสีน้ำมันทำให้ดูสมจริงเพราะมีความหนาแน่นของสีมากกว่าสีชนิดอื่น แม้ว่าจะมีคุณสมบัติที่บดแสง แต่ก็สามารถเขียนสิ่งที่ต้องการให้ใสได้ ในการระบายสี ผู้สร้างสรรค์ควบคุมสีน้ำหนักด้วยทักษะความชำนาญของผู้สร้างสรรค์เอง ผลงานการระบายสีจึงมีความงาม และสมบูรณ์ ทั้งนี้ผู้สร้างสรรค์ยังใช้วิธีการเขียนแบบทิ้งร่องรอยของฝีแปรง (Painterly style) ลงบนผลงานในบางส่วนด้วยเนื้อสีที่มีความหนืดของเนื้อสีน้ำมัน เวลาเขียนจึงต้องผสมน้ำมันลินสีด (Linseed oil) เพื่อให้เขียนง่ายขึ้นโดยเขียนลงบนผ้าใบที่เรียกว่าแคนวาส (Canvas)

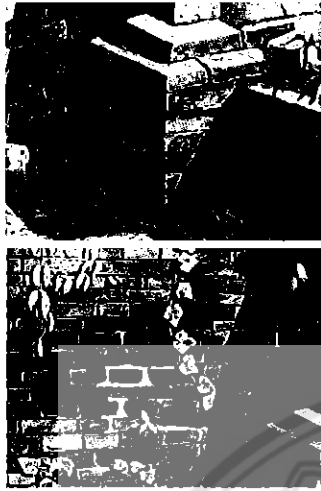
3. การวิเคราะห์สัญลักษณ์

ศิลปินพินิจชุด สุนทรียภาพความสง่างามแห่งชีวิต มีการกำหนดสิ่งที่ใช้เพื่อแทนความหมายอีกสิ่งหนึ่งในการสร้างสรรค์ผลงาน คือ สัญลักษณ์ในงานศิลปะ ซึ่งใช้ในการสื่อความหมายหรือแนวความคิดให้เข้าใจไปในทางเดียวกัน ดังนี้

การแสดงสัญลักษณ์ในผลงานภาพที่ 4

ไก่ชนพื้นเมือง(เหลื่องหางขาว) เป็นสัญลักษณ์แสดงถึงสัตว์ประจำท้องถิ่นของจังหวัดพิษณุโลก อันเป็นถิ่นกำเนิดของผู้สร้างสรรค์

โบราณสถาน เป็นสิ่งก่อสร้างทางสถาปัตยกรรม
ศาสตร์ ซึ่งเป็นสิ่งก่อสร้างที่อยู่ในเขตจังหวัด
พิษณุโลก ซึ่งเป็นถิ่นกำเนิดของผู้สร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานภาพนี้มีความสมบูรณ์มากกว่าทุกชิ้นที่ผ่านมา เนื่องจากใน
การสร้างสรรค์ผลงานมีการพัฒนาของแสงและเงาและการสื่อความหมายภายในภาพผลงาน รวมทั้ง
ความชำนาญของผู้สร้างสรรค์ในการเขียนไ้เขียนก้อนอิฐที่ทำให้ดูน่าสนใจมากยิ่งขึ้น ผลงานชิ้นนี้จึงมี
คุณค่าทางความงามตามหลักสุนทรียะ โดยได้สร้างผลงานผ่านจินตภาพตามความคิดสร้างสรรค์อย่าง
เป็นระบบและมีขั้นตอนในการทำงานที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทที่ 5

บทสรุป

การสร้างสรรคศิลป์นิพนธ์ชุด สุนทรียภาพความสง่างามแห่งชีวิต เป็นการสร้างผลงานศิลปะทางด้านทัศนศิลป์ ตามขั้นตอนกระบวนการสร้างสรรค์และการศึกษาค้นคว้าของการวิจัยแบบสร้างสรรค์ ผ่านการคิด วิเคราะห์ และทำความเข้าใจ ทำให้เกิดการเรียนรู้จากการสร้างผลงาน และเกิดการพัฒนาทางด้านประสบการณ์ในการทำงาน การสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ที่บรรลุสำเร็จตามวัตถุประสงค์

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ การสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ ชุด สุนทรียภาพความสง่างามแห่งชีวิต ทั้ง 4 ภาพ เป็นการสร้างผลงานทางทัศนศิลป์ ตามกระบวนการสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบ มีระเบียบ มีขั้นตอนในการดำเนินการ และเป็นการศึกษาค้นคว้าผ่านการคิด วิเคราะห์ ทำความเข้าใจ เกิดการเรียนรู้ในการสร้างผลงานที่มีคุณค่าทางสุนทรียภาพ และเกิดการพัฒนาทางด้านประสบการณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ที่ได้บรรลุสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังนี้

1. มีความรู้และความเข้าใจในกระบวนการ ขั้นตอน ของการสร้างสรรค์ผลงานทางทัศนศิลป์และนำไปสู่การบันทึกข้อมูลผลของการสร้างสรรค์งานอย่างเป็นระบบตามกระบวนการวิจัยแบบสร้างสรรค์ในรูปเอกสารภาคศิลปนิพนธ์
2. เกิดกระบวนการเรียนรู้และมีความเข้าใจในรูปแบบและเนื้อหาของการสร้างสรรค์งานทางทัศนศิลป์ในรูปแบบงานจิตรกรรม อย่างมีลำดับขั้นตอน
3. สามารถแสดงถึงอัตลักษณ์ความเป็นท้องถิ่นที่แสดงออกถึงความเป็นถิ่นกำเนิดของผู้สร้างสรรค์ได้อย่างน่าสนใจ

จากการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ชุดนี้ ผลที่ได้รับนั้น ทั้งหมดล้วนอาศัยกระบวนการวิจัยแบบสร้างสรรค์ ในการบันทึกผลการสร้างสรรค์ผลงานทางทัศนศิลป์ โดยการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ชุด สุนทรียภาพความสง่างามแห่งชีวิต มีการสร้างสรรค์ผลงานที่มีกระบวนการแบบในประเภทจิตรกรรมจำนวน 4 ภาพ ซึ่งเป็นผลงานจิตรกรรมในลักษณะรูปธรรม บนระนาบ 2 มิติ แต่แสดงภาพปรากฏขึ้นในลักษณะแบบลงตา 3 มิติ ที่แสดงเรื่องราวของความเป็นสุนทรียะในสิ่งมีชีวิต ซึ่งแสดงอัตลักษณ์ผ่านสัญลักษณ์ในความเป็นท้องถิ่น อันเป็นถิ่นกำเนิดของผู้สร้างสรรค์ผลงาน ที่มองดูแล้วมีคุณค่าทาง

ความงามในรูปแบบสุนทรียศาสตร์ โดยผู้สร้างสรรค์ถ่ายทอดเรื่องราวผ่านกลวิธีอย่างเป็นเอกภาพ ที่มีเนื้อหาในเชิงบวก ที่แสดงถึง ความงาม ความแปลกตา และความน่าทึ่ง ของสิ่งมีชีวิตคือไก่ชน โดยใช้ทัศนธาตุเป็นเครื่องมือในการสื่อแสดงถึงสาระแห่งความรู้สึก อันเป็นคุณค่าทางความงามทั้ง ทางด้านรูปแบบและทางด้านเนื้อหาจากทัศนธาตุที่ปรากฏ ประกอบกับเนื้อหาที่มีความสัมพันธ์กัน ด้วยกลวิธีการระบายสีน้ำมันบนผ้าใบ ที่เกิดจากความตระหนักในการทำงานของผู้สร้างสรรค์

ในการดำเนินการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงนั้น ทำให้เห็นพัฒนาการในการ สร้างผลงานของผู้สร้างสรรค์ แม้จะมีการศึกษาข้อมูลและวางแผนแล้ว แต่ยังประสบกับปัญหาในการ ดำเนินการสร้างสรรค์ เนื่องจากการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ชุดนี้ มีระยะเวลาการทดลองการ สร้างสรรค์ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ค่อนข้างน้อย ทำให้รูปแบบงานและการนำกลวิธีมาใช้ในการ สร้างสรรค์นั้น ยังไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร จึงต้องมีการพัฒนาผลงานศิลปนิพนธ์ให้ดีขึ้นด้วยศักยภาพ ของผู้สร้างสรรค์ในขั้นต่อไป

ผู้สร้างสรรค์หวังเป็นอย่างยิ่งว่า การสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ จะช่วยสร้าง ความเข้าใจในกระบวนการสร้างสรรค์ที่นำเสนอแนวความคิด และเข้าใจการจัดวางองค์ประกอบและ ทัศนธาตุในการสร้างให้เกิดเป็นผลงานทางศิลปะ อันเป็นประโยชน์แก่นักศึกษาศิลปะ ทั้งนี้ศิลป นิพนธ์ชุดนี้ จะช่วยให้เกิดผู้ชมและสาธารณชนทุกท่านได้มองเห็นถึงเอกลักษณ์ความเป็นท้องถิ่นของ จังหวัดพิษณุโลกได้มากขึ้นอย่างชัดเจน

ข้อเสนอแนะ

การสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้ มีข้อมูลครบถ้วน แต่อาจจะไม่สมบูรณ์เพียงพอใน ทางด้านกลวิธี เนื่องจากผู้สร้างสรรค์อาศัยประสบการณ์การทำงานแบบเฉพาะตนสำหรับการ ดำเนินงานในระยะเวลาที่จำกัด ทำให้ผู้สร้างสรรค์ต้องใช้ความเพียรพยายามอย่างมากสำหรับการ สร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ ผู้สนใจในการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ชุด สุนทรียภาพความสง่างาม แห่งชีวิต ควรจะศึกษาการสร้างสรรค์งานในลักษณะจิตรกรรมสีน้ำมันเพิ่มเติม เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ในกระบวนการสร้างสรรค์งานศิลปะอย่างครบถ้วน และเกิดประโยชน์ต่อการสนิยการเรียนรู้ทางด้าน ศิลปะต่อไป

บรรณานุกรม

- ไพฑูรย์ พัฒนใหญ่ยิ่ง.(2541). สุนทรียศาสตร์ : แนวความคิด ทฤษฎีและการพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สมารธรรม.
- ประเสริฐ ศีลรัตน์.(2542). สุนทรียะทางทัศนศิลป์. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โอ.เอส. พรินต์ติ้ง เฮาส์
- นิสิต ตั้งตระการพงษ์.(2558). ไก่ชนนครสวรรค์พิชณโลก.
- สุรชาติ เกษประสิทธิ์. เอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชา 707122 พื้นฐานองค์ประกอบศิลป์. อรรถกานท์ แก้วตระกูลนิล. (19 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2556). เหลืองหางขาวไก่ชนภูชาติ. สืบค้นเมื่อ 6 ตุลาคม 2559, จาก <http://gotzaa69.blogspot.com/2013/02/blog-post.html>
- ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดพิษณุโลก. สืบค้นเมื่อ 6 ตุลาคม 2559, จาก <http://www.plkhealth.go.th/bifm/general/general.html>

ภาคผนวก ก คำนิยามของศิลปะ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525 ให้นิยามของศิลปะว่า ศิลปะ คือ ฝีมือ ฝีมือทางการช่าง การแสดงซึ่งอารมณ์ สะเทือนใจ ให้ประจักษ์เห็น

พจนานุกรมศัพท์ศิลปะ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2530 นิยามความหมายของศิลปะว่า ศิลปะ คือ ผลแห่งพลังความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ที่แสดงออกในรูปลักษณะต่าง ๆ ให้ปรากฏซึ่งสุนทรีย์ภาพความประทับใจ หรือความสะเทือนอารมณ์ ตามอัจฉริยภาพ พุทธิปัญญา ประสบการณ์ รสนิยม และทักษะของแต่ละคน เพื่อความพอใจ ความรื่นรมย์ ขนบธรรมเนียม จารีต ประเพณี หรือความเชื่อในลัทธิศาสนา และกล่าวว่า ศิลปะแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ วิจิตรศิลป์ (Fine) กับประยุกต์ศิลป์ (Applied Art)

อริสโตเติล (Aristotle) ปราชญ์ในยุคกรีกโบราณ นิยามความหมาย ของศิลปะว่า ศิลปะคือ การเลียนแบบธรรมชาติ

ศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี (C. Feroci) ศิลปินชาวอิตาลีผู้มาวางรากฐาน การศึกษาศิลปะ สมัยใหม่ในประเทศไทย ได้นิยามความหมายของศิลปะว่า ศิลปะคืองาน อันเป็น ความพากเพียรของมนุษย์ ซึ่งจะต้องใช้ความพยายาม ด้วยมือและความคิด และยังมีคำนิยามของ ศิลปะที่น่าสนใจและถูกใช้อ้างอิง อย่างแพร่หลาย ในปัจจุบัน ที่ปรากฏตามหนังสือ และเอกสารต่าง ๆ ดังจะยกตัวอย่าง พอเป็นสังเขป

ศิลปะ คือ ความชำนาญในการถ่ายทอดประสบการณ์และจินตนาการ ให้เป็นวัตถุที่มี สุนทรีย์ภาพ

ภาคผนวก ข ภาพระหว่างการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์

